ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ո. 73ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 124 (20288) ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ 1999 10 ԷՋ

ՍՈՒՐԻԱ ՄԻՇՏ ՋՕՐԱՎԻԳ ԿԱՆԳՆԱԾ Է ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԴԱՏԻՆ

ԿԸՍԷ ԱՐԱՖԱԹ

Պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթ երէկ տօնեց իր 70րդ տարեդարձը: Մօտաւորապէս հազար հետեւորդներ Արաֆաթի Ռամալլայի նստավայրը շրջապատեցին՝ զօրակցութիւն յայտնելով Ֆաթհի ղեկավարին, Սուրիոյ պաշտպանութեան նախարար զօր. Մուսթաֆա Թլասի կողմէ անոր ուղղուած ամբաստանութիւններէն երկու օր ետք:

Իր խօսքը հաւաքուած պաղեստինցիներուն ուղղելով՝ Արաֆաթ ըսաւ, որ հակառակ զօր. Թլասի խօսքերուն, Սուրիա միշտ զօրավիգ կանգնած է պաղեստինեան դատին:

Միւս կողմէ, Ֆաթհի ուժեր երէկ Լիբանանի պաղեստինեան գաղթակայանները հսկողութեան տակ առին: Ֆաթհի աղբիւր մը յայտնեց, որ հսկողութեան նպատակն է պաշտպանել կազմակերպութեան անդամները:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ԲԱՂԴԱՏԱԾ ՅԵՏԹԱԼԻՖԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

ՆԵՐԿԱՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄԷՆԷն ԱՒԵԼԻ Ի՛ՆՔ ՆԱԽԱՆՁԱԽՆԴԻՐ Է ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՀՐՕ ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԺՈՂՈՎԻՆ

Նախարարաց խորհուրդի երէկուան նիստին վարչապետ Սելիմ Հրօ հաստատեց, որ ներկայ կառավարութիւնը ամէնէն աւելի կը յարգէ ապատութիւնները՝ բաղդատած յետթաւֆեան կառավարութիւններուն:

Վարչապետ Հրօ ըսաւ, որ ներկայ կառավարութիւնը թերթ չփակեց, պատկերասփիւռի կայաններու լրատուութիւնը չարգիլեց, ոչ ալ տեղեկատու աղբիւրներու արտօնագիրներու բաժանումը շահագործեց:

Վարչապետը յայտնեց, որ կառավարութեան դէմ շղթայազերծուած ծրագրուած արշաւը քաղաքական է:

Տեղեկատուութեան նախարար Ամուար Խալիլ ժողովին աւարտին յայտարարեց, որ նախարարաց խորհուրդը զօրակցութիւն յայտնած է վարչապետ Սելիմ Հրօի հրապարակած հաղորդագրութեան՝ իբրեւ պատասխան մամլոյ եւ խմբագիրներու սենեակներու միացեալ հաղորդագրութեան եւ՝ տեղեկատուութեան նախարարին հրապարակած լուսաբանական հաղորդագրութեան:

Տեղեկատուութեան նախարարը յայտնեց, որ արդարութեան նախարար Ժոզէֆ Շաուլ պիտի ներկայացնէ նախագիծը օրէնքի մը, որ կ'արգիլէ նախքան վճիռի մը արձակումը որեւէ լուրի հրապարակում, որ կը վերաբերի դատական հետապնդումի ենթարկուող քաղաքացիի մը:

Նախարար Խալիլ նաեւ յայտարարեց, որ յառաջիկայ Չորեքշաբթի, 11 Օգոստոսին պատահելիք արեւու խաւարումին պատճառով նախարարաց խորհուրդին որոշումով բոլոր աշխատանքները պէտք է դադրեցնել առաւօտեան ժամը 11:00ին, ինչպէս նաեւ նոյն օրը պետական եւ սեփական բոլոր վարժարանները փակ պահել:

«Կառավարութիւնը կոչ կ'ուղղէ բոլոր քաղաքացիներուն՝ հաւատք չընծայելու յատուկ ակնոցներու եւ *քամերա*ներու մասին կատարուող ծանուցումներուն. քաղաքացիներուն անգամ մը եւս կը յիշեցնենք, թէ խաւարումին ընթացքին արեւը դիտելը կրնայ աչքի ցանցենիին վնասել՝ ենթական մինչեւ կուրութեան հասցնելով», ըսաւ Խալիլ:

Նախարարաց խորհուրդը ապա քննարկեց օրակարգի վրայ դրուած հարցերը եւ տուաւ համապատասխան որոշումներ:

ՊԱՐԱՔ ՓՈՐՁԵՑ ՀԱՄՈԶԵԼ ՄՈՍԿՈՒԱՆ ՋԷՆՔ ՉԾԱԽԵԼՈՒ ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՒ ԻՐԱՆԻ

ԿԸ ՀԱՂՈՐԴԷ ՍՈՒՐԻՈՅ ՀԱՅՆԱՍՓԻՒՌԻ ԿԱՅԱՆԸ

Սուրիոյ ձայնասփիւռի կայանը հաղորդեց, որ Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաքի Մոսկուա այցելութեան նպատակը Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը յառաջխաղացքի մէջ դնել չէր, այլ՝ համոզել ռուսերը, որ Դամասկոսի եւ Թեհրանի գէնք չծախեն:

Կայանը դիտել տուաւ, որ Պարաք պէտք է ընդունի կոլանը ամբողջութեամբ Սուրիոյ վերադարձնելու պահանջը եւ Դամասկոսի հետ խաղաղութեան բանակցութիւններուն վերսկսի չրջանին մէջ խաղաղութիւն հաստատելու համար: Սուրիական աղբիւրը աւելցուց, որ Պարաքի Ռուսիա այցելութեան առանցքը խաղաղութեան գործընթացը չէր, թէեւ իսրայէլացի վարչապետը փորձած էր այդպէս համոզել բոլորը Մոսկուա մեկնելէ առաջ: Կայանը գարմանք յայտնեց, որ Պարաք իրաւսութիւն կու տայ ինքգինքին եւ Իսրայէլի միջամտելու երկրի մը մօտ, որպէսզի արգիլէ դէպի Սուրիա գէնքի վաճառքը, այն պահուն, երբ Միացեալ Նահանգներէն մեծ քանակութեամբ գէնքեր հրէական պետութիւն կը մտնեն: Կայանը աւելցուց, որ տակաւին վերջերս, երբ Պարաք Ուաշինկթըն այցելեց, 50 օդանաւերու պայմանագրութիւն մը ապահովեց, իսկ կարճ ատեն մը ետք երեք սուգանաւեր ստացաւ Գերմանիայէն: Կայանը հարց տուաւ, որ Պարաք ինչո՞ւ կը դիմէ այս գէնքերը, եթէ իսկապէս կ'ուզէ խաղաղութիւն հաստատել արաբներուն հետ:

«Ինչո՞ւ Պարաք չ'ենթարկուիր ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի որոշումներուն, որոնք Իսրայէլէն կը պահանջեն հեռանալ արաբական գրաւեալ հողերէն, եւ ինչո՞ւ յստակ չէ իր կեցուածքը Սուրիոյ հետ բանակցութիւններուն վերսկսելու հարցին մասին», հարց տուաւ սուրիական աղբիւրը:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ԸՍՏ ԻՄՐԱՅԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻՆ

ՕԼՊՐԱՅԹ ՀԱՒԱՆԱԲԱՐ ՅԵՏԱՁԳԷ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԻՐ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏԸ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 4 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մատլէյն Օլպրայթ հաւանաբար ուշացնէ Միջին Արեւելքի շրջապտոյտը, որ կը նախատեսուէր այս ամսուան համար, հաղորդեցին իսրայէլեան օրաթերթերը Չորեքշաբթի օր:

Վարչապետ Էհուտ Պարաքի եւ պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթի բանբերները ըսին, որ տակաւին յետաձգման լուրը չէ հասած իրենց, եւ թէ պատրաստութիւնները կը շարունակուին Օլպրայթի այցելութեան համար: Ամերիկեան աղբիւրներ հաւանական նկատած էին, որ Օլպրայթի շրջապտոյտը սկսի Օգոստոս 14ին:

Իսրայէլեան մամուլին մէջ լոյս տեսած լուրերուն համաձայն, Օլպրայթ այցելութիւնը պիտի յետաձգէ, որովհետեւ պաղեստինեւիսրայէլեան ճակատին վրայ խաղաղութեան գործընթացը վերատին դժուարութիւններու մատնուած է եւ յառաջխաղացք չ'արձանագրեր:

Եւրոպական Միութեան պաշտօնատար մը, իր կարգին, դիտել տուաւ, որ Օլպրայթ հաւանաբար յետաձգէ այցելութիւնը, եթէ Արաֆաթ եւ Պարաք չկարենան լուծել Ուայ Ռիվըրի խաղաղութեան համաձայնագիրի գործադրութեան մասին գոյութիւն ունեցող տարակարծութիւնները:

ՌՈՒՊԻՆ ԿԸ ՀԱՄՏԱՏԷ ՀԱԿԱՌԱԿԸ

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Ճէյմս Ռուպին հաստատեց, որ Օլպրայթ իր շրջապտոյտը յետաձգելու որոշում չէ կայացուցած:

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԷ ՀԵՊՐՈՆԻ ՄԷՋ ԵՐԿՈՒ ՀՐԵԱՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԿԱՏԱՐՈՒԱԾ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԵՊՐՈՆ, 4 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Պաղեստինեան իշխանութիւնը Չորեքշաբթի օր դատապարտեց Հեպրոնի մէջ երկու հրեաներու դէմ կատարուած գործողութիւնը՝ գայն ծայրայեղական պաղեստինցիներու կողմէ ծրագրուած արարք մը նկատելով:

Երկու իսրայէլացիները թեթեւօրէն վիրաւորուած էին Երեքշաբթի գիշեր, երբ անոնց ինքնաշարժը փամփուշտներու տարափի մը տակ առնուած էր Հեպրոնի Պատրիարքներու քարայրին մօտ, որ սրբատեղի մըն է թէ՛ հրեաներուն եւ թէ իսլամներուն համար: Էհուտ Պարաքի վարչապետ ընտրուելէն եւ իշխանութիւնը ստանձնելէն ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով հրեաներու դէմ յարձակում կը գործուի: Պարաք դատապարտեց

Շար.ը՝ էջ 10

ՌՈՒՍԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՀԱՅՐԵՆԻՔ» ԵՒ «ԱՄԲՈՂՋ ՌՈՒՍԻԱ» ՊԻՏԻ ՓՈՐՁԵՆ ՓՐԻՄԱԿՈՎԸ ԻՐԵՆՑ ՇԱՐՔԵՐՈՒՆ ՄԻԱՑՆԵԼ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 4 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Մոսկուայի մէջ Չորեքշաբթի օր տեղի ունեցած հանդիսութեան մը ընթացքին, Մոսկուայի քաղաքապետ Եուրի Լուժքով եւ չրջանային ղեկավարներ վաւերաթուղթեր ստորագրեցին՝ Լուժքովի «Հայրենիք» չարժումին եւ չրջանային ղեկավարներու «Ամբողջ Ռուսիա» խմբակցութեան միջեւ դաշնակցութեան մը կազմութիւնը պաշտօնական դարձնելով:

«Մեկը պէտք է այժմ պատասխանատուութիւն ստանձնէ», ըսաւ Ռուսիոյ Թաթարստանի չրջանի նախագահ Մինթիւեւ Շայմիեւ, որ անդամ է «Ամբողջ Ռուսիա» խմբակցութեան:

«Ժամանակը հասած է քաղաքական համապարփակ կայունութիւն իրագործելու՝ բարեկարգումներ կիրարկելու համար, որովհետեւ անորոշութեան այս վիճակը չի կրնար չարունակուիլ», յայտնեց Շայմիեւ:

Անցնող մէկուկէս տարուան ընթացքին չորս վարչապետներու նշանակումը եւ նախագահ Պորիս Ելցինի ու Պետական Տումայի միջեւ հակամարտութիւնը երկիրը անկայուն դարձուցած են, ինչ որ տնտեսական բարեկարգումները խոչընդոտած է:

«Յանձնառու ենք Պետական Տումային մէջ չինիչ մեծամասնութիւն մը ապահովելու առաջադրութեան, ինչ որ աւելի ուշ առիթ պիտի տայ նախագահին՝ խորհրդարանական մեծամասնութեան հիման վրայ կառավարութիւն մը կազմելու համար», ըսաւ Շայմիեւ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին:

«Ասիկա միակ ճեւն է իշխանութեան ճիւղերուն միջեւ հակամարտութեանց գլխաւոր պատճառը արմատախիլ ընելու», չեչտեց ան:

Լուժքով, որ ըստ նախատեսութեանց, նախագահութեան պաշտօնին իր թեկնածութիւնը պիտի դնէ, յայտնեց, թէ նոր կազմուած խմբակը պիտի փորձէ նախկին վարչապետ Եւգենի Փրիմաքովը իրեն միացնել: Ան ըսաւ, թէ Փրիմաքով «երկար ատենէ ի վեր մեկի ծանօթ է եւ իրեն հանդէպ խոր յարգանք ունինք»:

Փրիմաքով վարչապետութեան 9 ամիսներուն ընթացքին մեծ յարգանք եւ ժողովրդականութիւն ապահոված էր՝ Ռուսիոյ մէջ Օգոստոս 1998ի ելեւմտական տագնապէն ետք քաղաքական կայունութիւն հաստատած ըլլալուն համար:

Լուժքով ըսաւ, որ «Հայրենիք» չարժումին քաղաքական խորհուրդը պատրաստ է «Պետական Տումային համար թեկնածուներու ագգային ցանկին մէջ անոր թեկնածութեան թիւ մէկ տեղը տալու»:

«Նախագահ Ելցին Փրիմաքովը Մայիսին պաշօնազրկած էր՝ անոր հետգհետէ թափ ստացող ագդեցութենէն նախանձելով», կ'ըսեն մեկնաբաններ:

Լուժքով, որ կը քննադատէ Ռուսիոյ կառավարութիւններուն կողմէ տնտեսական բարեկարգումներու գործադրութեան ձեւը, յայտնած է, թէ կրնայ նախագահութեան իր թեկնածութիւնը դնել, եթէ այլ յարմար թեկնածու չտեսնէ:

Ելցինի վարչակազմի պետ Ալեքսանտր Վոլոշին Չորեքշաբթի օր «Քոմսոմոլսքայա Փրաւտա» օրաթերթին մէջ լոյս տեսած հարցազրոյցի մը մէջ յայտնած է, թէ Լուժքով Ռուսիոյ համար լաւագոյն ընտրանքը չէ:

Մինչ այդ յստակ չէ տակաւին, թէ «Հայրենիք» - «Ամբողջ Ռուսիա» նոր դաշնակցութիւնը Փրիմաքովը, Լուժքովը թէ այլ անձնաւորութիւն մը իր դրօշակիրը

Շար.ը՝ էջ 10

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ Կ'ՈՂՋՈՒՆԷ ԴԱՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ երէկ ողջունեց դատական իշխանութեան ի գործ դրած ճիգերը, դերատեց անոր կատարեալ անկախութիւնն ու շնորհաւորեց անոր տարած դատական անխոնջ աշխատանքը, որ հետզհետէ կը մնայ բոլոր տեսակի միջամտութիւններէն:

Հանրապետութեան նախագահը դատական իշխանութեան իր այս զօրակցութիւնը վերահաստատեց ընդհանուր դատախազ Ատեան Ատտումը ընդունած պահուն:

Նախագահ Լահուտ երէկ ընդունեց խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի, որուն հետ քննարկեց ներքին ու շրջանային կացութիւնը:

Արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու ուսումնասիրութեան յանձնախումբը ընդունած պահուն նախագահը ընդգծեց անոր աշխատանքին կարեւորութիւնը, որովհետեւ արտերկրի լիբանանցիներով հետաքրքրուիլը, անոնց հետ հաղորդակցութիւնը, Լիբանանի հետ անոնց կապի ամրապընդումն ու կարողութիւններու մեկտեղումը կենսական աշխատանքներ են, որոնք կը վայելեն իշխանութեան երեք պետերուն անվերապահ զօրակցութիւնը:

Հանրապետութեան նախագահը նաեւ ընդունեց Համաշխարհային Դրամատան պատուիրակութիւնը, որուն կ'ընկերակցէր առողջապահութեան նախարար Քարամ Քարամ: Քննարկուեցան Լիբանանի առողջապահական մարզին դրամատան տրամադրած վարկերու օգտագործման ձեւերը:

Նախագահը երեսփոխան Պուրհոս Հարպի հետ քննարկեց ընդհանուր հարցերը, իսկ գիւղատնտեսական ու ապահովական հարցերը քննարկեց բանակիցնրամանատար զօր. Միշել Սլէյմանի եւ պետութեան անվտանգութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէն զօր. Ֆուատ Մանսուրի հետ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԱՄՔԱՎԱՐՈՒՄ ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌԻ

ՓՐՈՖ. Վ. ՏԱՏՐԵԱՆ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԵՑԱՒ «Ս. ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՑ» ՇՔԱՆՇԱՆՈՎ

Արամ Ա. կը պարգեւատրէ փրոֆ. Տատրեանը

Երէկ, երեկոյեան ժամը 6:00ին, Պիքֆայայի Զարեհեան դպրեվանքին մէջ կայացած յատուկ րնդունելութեան մը ընթացքին Արամ Ա. վեհափառ «Ս. Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանով պարգեւատրեց Հայկական Ցեղասպանութեան մասնագէտ փրոֆ. Վահագն Տատրեանը:

Ընդունելութեան ներկայ եղան Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ Մ. վրդ. Խաչերեան, Գերապայծառ Վարդան եպս. Աշքարեան, Վեր. Փոլ Հայտոսթեան, հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Սեպուհ Յովնանեան, երեսփոխաններ Արրահամ Տէտէեան եւ Եղիկ Ճէրէճեան, Հայաստանի դեսպան Արման Նաւասարդեան, ինչպէս նաեւ՝ ագգային, քաղաքական գործիչներ, ագգային իշխանութիւններու, միութիւններու եւ մարմիններու ներկայացուցիչներ:

Բացման խօսքը կատարեց Պարթեւ արդ. Կիւլիւմեան. Նշելէ ետք ընդունելութեան նպատակը, ան ներկայացուց փրոֆ. Վ. Տատրեանի կենսագրականն ու Հայկական Ցեղասպանութեան նուիրած աշխատասիրութիւնները:

Այնուհետեւ խօսք առաւ Արամ Ա. վեհափառ եւ շնորհաւորեց Վ. Տատրեանի ազգանուէր գործունէութիւնը՝ չեչտելով, որ Հայկական Ցեղասպանութիւնը պիտի դառնար պատմութեան եւ անցեալի

Շար.ը՝ էջ 10

ԹՈՒՐՔԻԱ ՕՃԱԼԱՆԻ ՀԵՏ ՊԻՏԻ ԶԲԱՂԱՑԻ

ԿԸՍԷ ԷՃԵԻՏ

ԱՆԳԱՐԱ, 4 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Թուրքիոյ վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիտ Չորեքշաբթի օր ընդունեց, թէ քիւրտ ըմբոստ ղեկավար Ապտիւլլա Օճալան ՔԱԿի զինեալներուն զէնքերը վար դնելու կոչ ուղղած է, սակայն ան մերժեց բանակցիլ անոր հետ:

ՔԱԿի ղեկավարին փաստաբանները Երեքշաբթի օր հաղորդագրութեան մը մէջ յայտնած էին, թէ Օճալան կոչ ուղղած է ՔԱԿի զինեալներուն, որ 1 Սեպտեմբեր 1999էն սկսեալ վերջ տան զինեալ պայքարին եւ իրենց ուժերը Թուրքիոյ սահմաններէն դուրս քաշեն՝ «ի շահ խաղաղութեան»:

Հաղորդագրութիւնը կը զուգադիպէր հարաւարեւելեան գօտիին մէջ ՔԱԿի զինեալներուն եւ թրքական ուժերուն միջեւ բախումներուն, որոնց ընթացքին քիւրտ 11 զինեալ սպաննուած է, ըստ թրքական աղբիւրներու:

Մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, Էճեւիտ յայտնեց, որ «անջատողական անաբեկչութեան վերջ տալու համար՝ ամէն մարդ պէտք է մասնակից դառնայ»: Սակայն, ան շեշտեց, թէ թրքական պետութիւնը քրտական հարցին մասին ոեւէ մէկուն կամ որեւէ կազմակերպութեան հետ պիտի չբանակցի:

Ան ըսաւ թէ կարելի չէ գիտնալ, թէ ի՛նչ պիտի իրագործուի: «Ժամանակը պիտի ըսէ», ընդգծեց վարչապետը:

Էճեւիտ դիտել տուաւ, որ Օճալանի կոչը տեղի ունեցած է քրտական ինքնավարութեան ի խնդիր շուրջ 15 տարուան բախումներէ ետք:

ՀԸՍ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՑ ՓՕԼ ԽԱԼԻՖԷԻ ԽՈՇՏԱՆԳՈՒՄԸ

Վարչապետ Սելիմ Հրս երէկ դատապարտեց «Լ'Օրիան Լը Ժուր»ի խմբագիրներէն Փօլ Խալիֆէի խոշտանգումը՝ դէպքը նկատելով Լիբանանի մէջ մամլոյ ազատութեանց դէմ ոճրային արարք մը:

Հրս երէկ հեռաձայնեց Խալիֆէի, հետաքրքրուեցաւ անոր առողջութեամբ եւ արտայայտեց իր ընդվզումը: Վարչապետը ապա հաղորդակցութեան մէջ մտաւ իրաւասու դատական եւ ապահովական մարմիններու հետ՝ պահանջելով յաւելեալ ճիգ եւ ջանք թափել քողագերծելու համար Խալիֆէն խոշտանգողներուն ինքնութիւնը եւ զանոնք յանձնելու դատարան, որպէսզի ստանան խիստ պատիժ:

Հրս ըսաւ. «Ոչ մէկ պարագայի կրնանք ընդունիլ, որ բռնութեան գոհ դառնայ քաղաքացի մը, մանաւանդ խմբագիրներ եւ լրագրողներ, որովհետեւ անոնք գրիչի եւ բանականութեան մարդիկ են, եւ ոչ թէ խռովարարներու կամ օրինագանցներու խմբակ մը»:

Վարչապետը նաեւ հեռաձայնեց խմբագիրներու սենտիքայի նախագահ Մրլհմ Քարամի, որուն հաւաստեց, թէ հրահանգներ եւ ցուցմունքներ տուած է արագ եւ խիստ միջոցառումներով հետապնդելու այս հարցը:

Քարամ չնորհակալութիւն յայտնեց վարչապետին ու ներքին գործոց նախարար Միշէլ Մըրի այս հարցին նկատմամբ ցուցաբերած իրենց հետաքրքրութեան համար՝ հաւաստելով, որ պիտի չթոյլատրէ, որ մոռացութեան տրուի այս հարցը:

ՍԱՄԱՆՅ ԱԵՆՏԻՔԱՅԻ ԿԵԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

ԴԱՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱՊՆԴՈՒՄԻ ԵՆԹԱԿԱՅ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒՆ ՁՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅՏՆՈՂ ՀԱՒԱՔ

Մամլոյ սենտիքայի կեդրոնին մէջ երէկ տեղի ունեցաւ դատական հետապնդումի ենթակայ լրագրողներ Ֆուատ Նայիմի, Ուալիտ Շքէյրի եւ Իպրահիմ Խուրիի հետ ւզօրակցութեան հաւաք մը:

Մամլոյ սենտիքայի նախագահ Մոհամէտ Պաալպէքի հաւաքին արտասանած իր խօսքին մէջ նկատել տուաւ, թէ փորձեր կը կատարուին խեղաթիւրուած ձեւով ներկայացնելու այս հարցին գծով մամլոյ եւ խմբագիրներու սենտիքաներու շարժումն ու լրագրողներու դատական հետապնդումին առնչութեամբ անոնց կեցուածքը: Ան ըսաւ, որ այս կեցուածքը կը ներկայացուի իբրեւ առարկութիւն՝ պետական գումարները պահպանելու աշխատանքին: «Այսուհանդերձ՝ այս փորձերը ձախողութեան պիտի մատնուին, որովհետեւ ոչ ոք կ'առարկէ պատասխանատուները հաշուետուութեան կանչելու քայլերուն», ըսաւ ան:

Պաալպէքի բացատրեց, որ սենտիքաները պարզապէս կը պահանջեն, որ հետապնդումը առողջ ձեւով կատարուի, եւ ոչ ոք վարկաբեկուի կամ ցեխարձակումի ենթարկուի:

Հաւաքին մասնակցողները հրապարակեցին հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ վերահաստատեցին իրենց վստահութիւնը Նայիմի, Շքէյրի, Խուրիի եւ *Թելէ Լիբանի*:

ՄԱՀԱՋԴ

Խաչիկ եւ Վիկէն Ֆարաճեաններ
Տէր եւ տիկին Րաֆֆի Ֆարաճեան
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Խաչերեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ագատ Պարսումեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յովսէփ Յովսէփեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Խաչերեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, քրոջ, մօրաքրոջ, հօրաքրոջ, գարմիկին եւ հարագատին՝

ԱՆՈՒՇ ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ

մահր, որ պատահեցաւ Ջորեքշաբթի, 4 Օգոստոս 1999ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ 5 Օգոստոս, առաւօտեան ժամը 11:00ին, Էշրեֆիյէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաճազդ:
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին Ազատ Պարսումեանի բնակարանը, Էշրեֆիյէ:

«ԴԱՏԱԿԱՆ ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ»Ը ԱՄԷՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ԿԸ ՎՆԱՍԵՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ՊՐՐՐԻ

Խորհրդարանի նախագահը այցելեց նախագահ Լահուտի

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պրրրի երէկ երեսփոխաններու յայտնեց, թէ նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտի հետ իր տեսակցութեան ընթացքին (երէկ) ըսած է, որ կ'աշխատի երեսփոխաններու հետ համաձայնութիւն գոյացնելու օրէնքի առաջարկի մը շուրջ, որուն հիմամբ, կ'արգիլուի դատական իշխանութիւններու գործունէութեան մասին տեղեկութիւններու ապրդումը՝ լրատուաղբիւրներու կողմէ, որպէսզի ոչ մէկ երեսփոխան կամ քաղաքացի ենթարկուի ցեխարձակումի եւ վարկաբեկումի:

Պրրրիի հետ տեսակցած երեսփոխաններէն ունանք ըսին, որ անոնք երեսփոխաններ Շաքէր Ապու Սլեյմանի եւ Նիքոլա Ֆաթթուշի վստահած է այս իմաստով առաջարկի մը բանաձեւումն ու արդարութեան եւ վարչամեքենայի հարցերու խորհրդարանական յանձնախումբին ներկայացումը:

Ըստ նոյն երեսփոխաններուն, Պրրրի ըսած է, որ «դատական աղբիւրներ» կոչուած նորութիւնը ամէնէն աւելի կը վնասէ դատական իշխանութեան, որովհետեւ դատաւորը, ըլլայ ան դատախազ թէ վճիռ արձակող դատաւոր, իրաւունք չունի իր քննարկած դատին մասին յայտարարութիւններ կատարել:

Պրրրի նաեւ յայտնած է, որ արդարութեան նախարար Ժոզէֆ Շաուլ հաւաստած է, թէ լուր չունի երեսփոխաններու անձեռնմխելիութիւնը վերցնելու մասին լրատուական տեղեկութիւններու մասին, որովհետեւ դատախազութիւնը իրեն անձեռնմխելիութիւն վերցնելու ոչ մէկ դիմումներկայացուցած է ցարդ:

Պրրրի նաեւ ըսած է, որ ընդհանուր դատախազ Ալնան Ալտուսի հետ կարճատեւ հանդիպում մը ունեցած է արդարութեան պալատին մէջ: Հանդիպումին Ալտուսի յայտնած է, որ այդ գծով մամլոյ տեղեկութիւնները «լրատուական նիւթեր» են եւ ինք անոնց հետ ոչ մէկ առնչութիւն ունի:

Պրրրի յիշեցուցած է երեսփոխանական անձեռնմխելիութեան վերաբերող սահմանադրական յօդուածներուն գծով իր կատարած մեկնաբանութիւնը, որուն ոչ ոք առարկած է: Ան հաւաստած է, որ խորհրդարանը պիտի չխոչընդոտէ բարենորոգչական ծրագիրներէն. «բայց դուռէն պէտք է մտնել բնականաբար, եւ եթէ պարզ քաղաքացիի մը տունը մտնելու օրէնք եւ կանոն կայ, հապա երեսփոխանի պարագայի՞ն»: «Այսպիսի հետապնդումներ պէտք է սկսին անձեռնմխելիութիւնը վերցնելու դիմումով», յայտնած է ան:

Երեսփոխանական ընտրութեանց նոր օրէնքին մասին՝ Պրրրի ըսած է, որ առայժմ ոչ մէկ կեցուածք պիտի յայտնաբերէ, որպէսզի մեկնաբանութիւնները չկատարուին:

365 ՕՐԵՐԷՆ ՕՐ ՄԸ՝ ՀԱՅ ԾԵՐԱՆՈՑԻՆ

Հետեւեալ ազգայինը կը ստանձնէ օրուան մը ճաշի ծախսը՝ 300 տոլար:

Ազգային մը՝ իր եղբօրը յիշատակին, 5 Օգոստոս:

Մերանոցի հեռ. թիւեր՝ 260533, 260534 եւ 266822:

ՀԱՆԳԻՍԱՒՈՐ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԵՐՋԱՆԿԱՅԻՇԱՏԱԿ Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀՈԳԻՈՅՆ ՀԱՄԱՐ

Կիրակի, 8 Օգոստոս 1999ին, Լիբանանի թեմի բոլոր եկեղեցիներուն մէջ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր արարողութիւն պիտի կատարուի ԵՐԱՆԱՇՆՈՐՀ Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ վախճանման քառասունքին առիթով:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ

ՀԱՅ ԱԻԵՏ. ՔՈԼԷՃ ՊԱՏՏԻԶԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ
29 ՕԳՈՍՏՈՍ 1999

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

- Պուրճ Համուտի մէջ, 80 քառ. մեթր տարածութիւն: Հեռ. 03-273065:

ՍԱՅՏԱՅԻ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱԼԱՏԻՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍԿՍԱՒ

Արդարութեան նախարար Ժոզէֆ Շաուլ երէկ դատական գերագոյն խորհուրդի նախագահ Մունիր Հրնէյնի, ընդհանուր դատախազ Ատնան Ատտումի եւ դատական գործունէութեան հսկիչ մարմինի նախագահ Ուալիտ Ղամրայի հետ գումարեց ժողով մը, չարունակելու համար դատական նշանակումներու քննարկումը:

Դատական ծիրէն ներս, երէկ գինուորական ատեանի մը մէջ դռնփակ նիստով սկսաւ դատավարութիւնը ներքին ապահովութեան ուժերու Հարաւի հրամանատար Ֆատի Մատիի, Սայտայի գօրամասի հրամանատար Նաժի Մալայկի, Սայտայի արդարութեան պալատի ջոկատի հրամանատար Թարէք Ապտալլայի եւ ջոկատի ոստիկաններու: Անոնք ամբաստանուած են պարտականութեան մէջ լուրջ թերացում արձանագրելու յանցանքով, որ պատճառ դարձաւ Սայտայի մէջ չորս դատաւորներու նահատակութեան:

Գինուորական այլ ատեան մը երէկ չարունակեց ժեգգինի պարպումէն ետք պետութեան անձնատուր եղած լահեան ուժերու նախկին անդամներու դատավարութիւնը:

ՀԱՄԱՁԳԱՅԻՆԻ «ԿՈՄԻՏԱՍ» ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԸ

Կը սկսի ամառնային ընթրիքներու շարքը Նշան Փալանճեան Ճեմարանի պարտէզին մէջ

ՉԻՆԱԿԱՆ ԸՆԹՐԻՔ

Ուրբաթ, 6 Օգոստոս 1999, երեկոյեան ժամը 8:30էն սկսեալ:

ՄԱՀԱՋԴ

Տիկին Վերա Ջէյթճեան եւ գաւակները՝ Վահէ, Րաֆֆի եւ Ռիթա
Տէր եւ տիկին Սարգիս եւ Ժանէթ Զոնթոյեան եւ գաւակունք
Օր. Սիլվա Ջէյթճեան
Տէր եւ տիկին Արշահամ Նաճարեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յովհաննէս Նաճարեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յովսէփ Թերգեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Տ. Ջէյթճեան եւ գաւակր
Տիկին Շաքէ Գույումճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Մեհրան Գույումճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Վաչէ Գույումճեան եւ գաւակունք
Արկէեան ընտանիք
Տէր եւ տիկին Անդրանիկ Զոլաքեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, քեռիին, գարմիկին, փեսային, քեռայրին եւ հարագատին՝

ՍԱՐԳԻՍ Վ. ՋԷՅԹՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1948ին)

մահր, որ պատահեցաւ Ջորեքշաբթի, 4 Օգոստոս 1999, կէսօրէ ետք ժամը 4:30ին, Ժեհթաուի հիւանդանոցին մէջ:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Հինգշաբթի, 5 Օգոստոս, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաճազդ:
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Պուրճ Համուտ, չորրի ընկերութեան թաղ, Ուրբաթ 6, Շաբաթ 7 եւ Կիրակի 8 Օգոստոսին:

ԱՐԴԷՆ ԲԱՑՈՒԱԾ Է

MASTER mall supermarket
ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ

▶15.000 տեսակի ապրանք
▶Բաց է Երկուշաբթիէն Շաբաթ, ժամը 8էն 20: Կիրակի՝ ժամը 8էն 13:
▶2000 քառ. մեթր տարածութիւն:
▶Ձրի Կառատուն (60 վայրկեան)

GEISHA
Light Meat Tuna
Tongol (200 grs)
L.L. 999

SUGAR
(1 Kg)
L.L. 590

VAPE MAT
(30 Pieces)
L.L. 3,800

NIVEA
Sun Oil
(200 ml)
L.L. 5,999

ԳՆՈՒՄ Ի ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՀԱՍՑԷՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Պուրճ Համուտ, Հարպոյեան սենթըր, հեռ. 01-254968

ԱՊՏԱԼԼԱ ԹԱԳԱՒՈՐ ԵՒ Ե. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ ՔՆՆԱՐԿԵՑԻՆ Մ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ

ԱՄՄԱՆ, 4 (ՌՈՅԹԵՐ).- Յորդանանի Ապտալլա թագաւորն ու Ֆինլանտայի արտաքին գործոց նախարար Թարջա Հալոնըն, որ Եւրոպական Միութիւնը կը ներկայացնէ, Ջորեքշաբթի օր քննարկեցին Միջին Արեւելքի խաղաղութիւնն ու Եւրոպական Միութիւն - Յորդանան առեւտուրի կապերը, հաղորդեց «Փեթրա» լրատու գործակալութիւնը:

Հալոնըն, որ միջին արեւելեան չրջապտոյտի մը ճեռնարկած է, երեքշաբթի գիշեր Ամման հասաւ: Հալոնընի հետ տեսակցութեան ընթացքին, Ապտալլա թագաւոր ըսած է, թէ արաբեւիսրայէլեան խաղաղութեան բանակցութիւններուն վերսկսելու հաւանականութիւնները բաւական բարձր են: Ապտալլա դրուատած է նաեւ Եւրոպական Միութեան ճիգերը՝ վերականգնելու համար խաղաղութեան գործընթացը: Ապտալլա թագաւոր աւելցուցած է, որ բանակցութիւնները պէտք է վերսկսին բոլոր ճակատներուն վրայ: Ան Հալոնընի ըսած է նաեւ, որ Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք պէտք է յարգէ պաղեստինցիներուն հետ ստորագրուած բոլոր համաձայնագիրները:

Հալոնըն, իր կարգին, Ապտալլայի յայտնեց, որ Եւրոպական Միութիւնը գօրավիգ կը կանգնի Յորդանանի տնտեսութիւնը բարեկարգելու ծրագիրներուն:

ԻՐԱՔԻ ԵՐԿԻՆՔԸ ՄՕՏ ՕՐԷՆ ԱԶԱՏ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ «ԹՇՆԱՄԻ ԱԳՌԱՒՆԵՐԷՆ»

Կ՚ԸՍԷ ԶՕՐ. ԵԱՍԻՆ

ՊԱՂՏԱՏ, 4 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իրաքցի բարձրաստիճան գինուորական մը Ջորեքշաբթի օր յայտարարեց, որ մօտ օրէն Իրաք արդիականացուցած պիտի ըլլայ օդային պաշտպանութեան միջոցները՝ արգիլելու համար արեւմտեան օդանաւերուն թռիչքը հիւսիսային եւ հարաւային «արգիլեալ գօտիներուն» մէջ:

Զօր. Շահին Եասին չեչտեց, որ մօտ օրէն Իրաքի երկինքը ազատ պիտի ըլլայ «թշնամի ագռաւներէն»: Ան

Շար.ի՝ էջ 10

Հ.Մ.Ը.Մ.
ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ
ՄԱՄՈՒԱՅԻՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ. Անթիլիասի կազմակերպած վիճակահանութիւնը, որ տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի, 29 Յուլիս 1999ին, շահող թիւն է 629:

«ԿԻԼԻԿԻԱ» ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ ԵՐԵՔ ՀՆԱՏԻՊ ԳԻՐՔԵՐ ՍՏԱՑԱՒ

Պէյրութահայ ազգայիններէն պրն. Միհրան Քէօճնէլեան ի յիշատակ իր հօր՝ Կարապետի, Կիրակի, 1 Օգոստոս 1999ին, «ԿԻԼԻԿԻԱ» թանգարանին նուիրեց հետեւեալ երեք հնատիպ գիրքերը.

1.- «ՇԱՐԱԿՆՈՑ», տպուած Ամսթերտամ, 21 Սեպտեմբեր 1685ին:

2.- Նարեկ «ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ», 1812, տպուած Կ. Պոլիս:

3.- Գրաբար-թրքերէն «ՍԱՂՄՈՍԱԳԻՐՔ», տպուած 1800ին, Կ. Պոլիս:

«ԿԻԼԻԿԻԱ» թանգարանի տնօրէնութիւնը իր շնորհակալութիւնները կը յայտնէ ազնիւ նուիրատուին այս գեղեցիկ նուէրներուն համար:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍ

ՓՕԼ ՊԱՂՏԱՏԼԵՄԻ

«ՍՕՄԱՐ» ՁԱՇԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ՇԱԲԱԹ 21 ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ 29 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՀԵՌԱԽՕՍԵԼ՝ 4658190 - 2245029

Ճ. ՌՈՊԵՐԹՍԸՆ՝ ՕԹԱՆԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

ՕԹԱՆ երէկ Բրիտանիոյ պաշտպանութեան նախարար Ճորճ Ռոպըրթսընի իր ընդհանուր քարտուղարը նշանակեց: Ռոպըրթսըն, որ գինակցութեան 10րդ դեկավարը պիտի ըլլայ, պիտի յաջորդէ սպանացի Խաւիէր Սոլանայի, որ Եւրոպական Միութեան արտաքին քաղաքականութեան պատասխանատու պիտի ըլլայ:

Թէեւ թուականչէ ճշդուած, սակայն հաւանական է, որ Ռոպըրթսըն իր պաշտօնը պիտի ստանձնէ Հոկտեմբերի սկիզբը:

Սոլանա, Բրիտանիոյ վարչապետ Թոնի Պլէր եւ Մ. Նահանգներ ողջունեցին Ռոպըրթսընի նշանակումը: Ան Յրդ բրիտանացին է, որ ընդհանուր քարտուղարի պաշտօնը պիտի վարէ: Ան իր պաշտօնը պիտի ստանձնէ գինակցութեան գարգացման կենսական մէկ պահուն:

Արդարեւ, ՕԹԱՆ տակաւին վերջերս ընդլայնեցաւ նախկին Երկաթեայ Վարագոյրէն անդին՝ իր շարքերուն միացնելով Լեհաստանը, Հունգարիան եւ Չեխ Հանրապետութիւնը:

Անիկա նաեւ նոր աւարտեց իր առաջին պատերազմը՝ Եուկոսլաւիոյ դէմ 11 շարժուն օդային յարձակումը, պարտադրելու համար նախագահ Սլոբոտան Միլոշեւիչի՝ Քոսովոյի մէջ համայնքային մաքրագործումի իր քաղաքականութեան վերջ տալու:

Մինչ ՕԹԱՆեան ուժերը կը գլխաւորեն խաղաղարար միջազգային ճիգեր, որոնք ընթացքի մէջ դրուած էին Յունիսին, Քոսովոյի մէջ պատերազմի աւարտէն ետք, գինակցութիւնը իր ետին կը նայի տեսնելու համար, թէ ինչպիսի դասեր կրնայ քաղել իր գինուորական եւ լրատուադրիւրներուն միջոցով տարած արշաւներէն:

Ռոպըրթսըն, որ տարեկան տուրքերէ գերծ չուրջ 200 հազար տոլար պիտի գանձէ, նաեւ կը դիմագրաւէ այլ մարտահրաւէր մը. ան պէտք է մշակէ Եւրոպայի կարողականութիւնը՝ առանձինն գինուրական գործողութիւններու ձեռնարկելու՝ միաժամանակ պահպանելով Մ. Նահանգներու Եւրոպայի հանդէպ ապահովութեան յանձնառութիւնը:

Քոսովոյի պատերազմը ցոյց տուաւ, թէ Եւրոպա որքան կախեալ է Ուաշինկթընի գերարդիական օդային ուժէն:

Ռոպըրթսըն թղթակիցներու յայտնած է, թէ «ՕԹԱՆ պէտք է ռուսերու հետ յարաբերութիւնները գարգացնէ», չեչտելով, որ ասիկա չատ կարեւոր է:

Ռոպըրթսընի նշանակումը տեղի ունեցաւ չարաթ մը ետք այն յայտարարութենէն, թէ ՕԹԱՆի գինուրական հրամանատարը՝ գօրավար Ուէսլի Քլարք, յառաջիկայ Ապրիլին կանխահասցնէ պիտի փոխարինուի ամերիկեան օդուժի գօրավար Ճոզրֆ Ռալսթընով:

Աւանդականօրէն, ամերիկացի մը ՕԹԱՆի գինուրական գերագոյն պաշտօնը կը ստանձնէ եւ եւրոպացի մը՝ քաղաքական թեւին դեկավարութիւնը:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԱՂԷՏԱԼԻ ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐ ԱՍԻՈՅ ՀԱՐԱՒԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Ֆիլիփինցիներ իրենց քանդուած բնակարանէն ապրանք կը փոխադրեն

Ասիոյ հարաւարեւելեան չրջանները հարուածող տեղատարափ անձրեւներուն պատճառած ողողումներն ու հողային սահանքները հարիւրաւոր գոհեր խլած են ու մօտաւորապէս երկու միլիոն բնակիչներ անպատսպար ձգած:

Զօրաւոր փոթորիկը երէկ իր ճամբան չարունակեց դէպի Չինաստան՝ անցնելէ ետք Քորէական թերակղզիէն: Օդերեւութաբանութեան մասնագէտներ մտավախութիւն ունին, որ այն երկիրներու, ուրկէ անցած է փոթորիկը, տակաւին տեղատարափ անձրեւներ պիտի ընդունին:

Ֆիլիփեաններու մայրաքաղաք Մանիլայի արեւելեան չրջանին մէջ տեղի ունեցած հողային սահանք մը 48ի

Շար.ի՝ էջ 10

265 տեղ սկսեալ

Շաբաթական չրջապտոյտներ
Մեկնում՝ ամէն Կիրակի

VARNA

OASIS Պանկալօ	$ 295
FIA Պանկալօ	$ 335
VILLA	$ 375
CITY Htl.	$ 265
JOURNALIST	$ 385
**	$ 405
***	$ 530
****	$ 635

Balkan Holidays S.A.R.L.
TRANSLITEX TOURS
Mazraa, Wakf al-Room, Audi Bank.
TEL : 03. 893822 - 01. 304553/63

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՄԸ ԴԷՄ՝ ԹՐՔԱԿԱՆ ԲՈՂՈՔ

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը երէկ յայտնեց, թէ գանգատ ներկայացուցած է Մ. Նահանգներու՝ երկրին մեծ համեմատութեամբ քրտական հարաւարեւելեան գօտին այցելած ամերիկացի պատուիրակի մը վերաբերմունքին մասին:

Մ. Նահանգներու՝ ժողովրդավարութեան, մարդկային իրաւանց եւ աչխատանքային հարցերու պատասխանատու արտաքին գործոց փոխ նախարար Հէրբըլտ Հոնկճու Քոհ անցեալ չարթուընէ ի վեր Թուրքիա կը գտնուի՝ տեղւոյն վրայ կացութեան գնահատումը կատարելու համար: Ան այցելութեան մեծ մասը հարաւարեւելեան գօտիին մէջ անցուցած է:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը՝ Սերմէթ Աթաճանլի, յայտնեց, թէ ամերիկացի պաչտօնատարը իր կարգ մը արտայայտութիւններուն եւ վերաբերումներուն պարագային նկատի չէ ունեցած Թուրքիոյ «գգայնութիւնները»:

Մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին ան ըսաւ, որ հարցը ամերիկեան դեսպանատան ուչադրութեան յանձնուած է:

Թրքական թերթերը քննադատած են Քոհը, գայն նկարագրելով իբրեւ «հետագրքիր» քրտական իրաւունքներուն մասին հարաւարեւելեան գօտիին մէջ անոր հարցումներուն համար:

Քոհ այսօր Անգարա կը սպասուի Թուրք պաչտօնատարներու հետ տեսակցութեանց համար:

● ՍՊԻՏԱԿ ՏՈՒՆԸ Երեքչաբթի օր յայտարարեց, թէ նախագահ Պիլ Քլինթըն յառաջիկայ ամիս՝ Սեպտեմբեր 28ին, տեսակցութիւն պիտի ունենայ վարչապետ Պիւլլնթ Էճեւիտի հետ:

«Երկու դեկավարները պիտի քննարկեն չրջանային հարցեր, իրենց երկկողմանի սերտ կապերը պիտի վերահաստատեն, ինչպէս նաեւ գործակցութեան առիթներու կարելիութիւնները պիտի քննարկեն», ըսաւ Սպիտակ Տունը:

(ՌՈՅԹԵՐ)

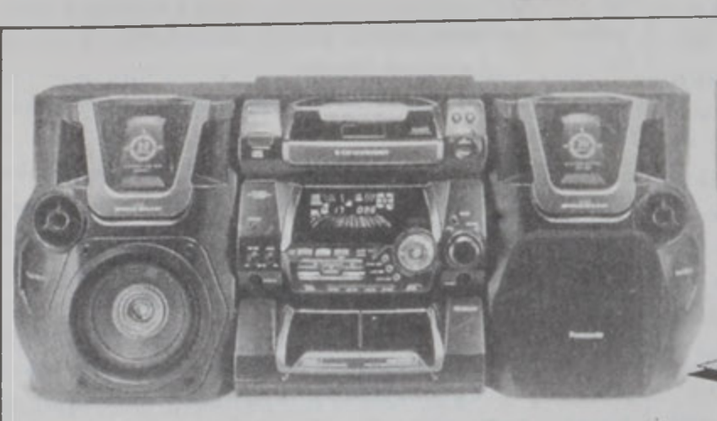
ԱՅՍՕՐ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ

6:30 Բացում
6:35 Բարի լոյս
7:00 Մեղմ երաժշտութիւն
7:30 Հայկական ժողովրդային եւ էսթրատային երգերու ընտրանի
8:15 Լիբանանահայ թերթերու խորագրերու ընթերցում
8:30 Լուրեր հայերէնով
9:00 Ի՞նչ կ՚ըսեն աւտդերը
9:15 Հայերէն երգեր մեկնաբանութեամբ սփիւռքահայ երգիչներու
9:30 Ժամանակացոյց Պէյրութի միջազգային օդակայանի թռիչքներու
9:45 Եկէք խնդանք
10:00 Սակարան
10:05 Շաբթուան հայերէն լաւագոյն երգերը
10:30 Լուրեր արաբերէնով
11:00 Մեր շրջանաւարտները
12:00 Յատուկ յայտագիր պատրաստուած Շահանդուխտի կողմէ
12:30 Լուրեր հայերէնով
13:00 Սակարան
13:05 Ազգային Ցեղափոխական երգեր
14:30 Լուրեր արաբերէնով
15:00 Արաբերէն յայտագիր
16:00 Ծաղիկներու լեզուն
16:30 Լուրեր արաբերէնով
16:35 Երգ եւ երաժշտութիւն
17:00 Արաբերէն յայտագիր
18:00 Վաւերաթերթ մը
18:30 Լուրեր հայերէնով + Մոսկուայի Հայ Դատի գրասենեակէն զեկուցում
19:00 Անգոռելի Ձանգակատուն «Կոմիտասեան երգեր»
19:30 Աշուղական երգեր
20:30 Էսթրատային երգեր
21:30 Քնարային
22:30 Հայկական ժողովրդային երգեր
00:30 Փակում

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

Հասցէ.- Պուրճ Համուտ, «Շաղզոյեան» կեդրոն, Բ. յարկ:
Հեռաձայն : 01/241272, 01/241199 եւ 01/267657
Fax : 01/241272 - E-mail : voicevan@inco.com.lb
FM 94.7 Mhz - Արեւմտեան Պէյրութ՝ 106.4 Mhz

Panasonic

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԵՂԱՆԱԿԻ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ

Free headphones

Free carrying case

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ, ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԷՐԱՊԱՐԱԿ, ԷԵՈ. 01-241000

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ՍՓԻՒՌՔ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ ՇՈՒՐՋ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

31 Յուլիսին Հայաստանի Հանրապետութեան Մոսկուայի դեսպանատան մէջ տեղի ունեցաւ խորհրդակցութիւն Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանի, պաշտպանութեան նախարար Վաղարշակ Յարութիւնեանի, Ռուսիոյ մէջ Հայաստանի դեսպան Սուրէն Սահակեանի եւ հայ համայնքի կազմակերպութիւններու եւ միութիւններու ներկայացուցիչներու մասնակցութեամբ:

Ըստ նոր նշանակուած դեսպան Ս. Սահակեանի, հաւաքի հիմնական թեման եղած է Սեպտեմբերին Երեւանի մէջ տեղի ունենալիք Հայաստան - Սփիւռք համահայկական խորհրդաժողովը: Դեսպանը ներկաներուն յիշեցուց, որ այդ խորհրդաժողովի կայացման գծով Հայաստանի նախագահը ստեղծած է աշխատանքային յանձնախումբ, նախագահութեամբ նախարար Վ. Օսկանեանի:

Անդրադառնալով Սեպտեմբերի խորհրդաժողովի կարեւորութեան, Վ. Օսկանեան զայն անուանեց «պատմական հանդիպում» եւ ըսաւ, որ նման խորհրդաժողով մը կազմակերպելու փորձ եղած է միայն Առաջին Հանրապետութեան օրերուն, 1918էն 1920 թուականներուն, նախ Թիֆլիսի եւ ապա Երեւանի մէջ:

Ջերմ մթնոլորտի մէջ կայացած այդ հանդիպումի ընթացքին ներկաները հնարաւորութիւն ունեցան նաեւ իրենց հարցումները ուղղելու նախարարներուն եւ դեսպանին:

Որոշուեցաւ նաեւ Ռուսիոյ 1,5 միլիոն հաշուող հայկական գաղութէն ընտրել 50 պատգամաւորներ՝ խորհրդաժողովին մասնակցելու համար:

ԱՐԺԱՆԹԻՒՆԻ ՄԷՋ

Լատին Ամերիկայի հայ համայնքին հետ խորհրդակցութիւններ կայացնելու նպատակով 30 Յուլիսին Արժանթին մեկնեցաւ Հայաստան - Սփիւռք խորհրդաժողովը նախապատրաստող յանձնախումբի պատուիրակութիւնը՝ Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Յարութիւնեանի գլխաւորութեամբ:

Արժանթինի մէջ Գ. Յարութիւնեան հանդիպումներ ունեցաւ Արժանթինի նախագահ Քարլոս Սաուլ Մենեմի, Պուէնոս Այրէսի կառավարութեան ղեկավարի պաշտօնակատար Էնրիքէ Օլիվերայի եւ Արժանթինի Պետական դրամահատարանի նախագահ Արմանտո Կոստանեանի հետ: Հանդիպումներու ընթացքին քննարկուեցաւ Հայաստան - Արժանթին երկկողմանի յարաբերութիւններն ու անոնց զարգացման հեռանկարները:

Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրական դատարանի նախագահին կ'ուղեկցէին «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Վահան Տէր Ղեւոնդեան եւ Արժանթինի մէջ Հայաստանի արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Արա Այվազեան:

ՍԵՒԱՆԱՅ ԼԻՃԻ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ԿԸ ՔԱՐԵԼԱՒՈՒԻ

Հայաստանի Հանրապետութեան բնապահպանութեան նախարարութեան ջրային աղբիւրներու վարչութեան պետ Վլատիմիր Նարիմանեանի համաձայն, «կը գործադրուին Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան կողմէ վերջերս մշակուած Սեւանը փրկելու առաջնահերթ միջոցառումներ» Նարիմանեան կ'աւելցնէ, թէ՝ «համապատասխան փաստաթուղթի որդեգրումէն ետք, երեք ամսուան ընթացքին, կարգաւորուեցաւ Գեղամավանքի ջրաչափաբանական կեդրոնի աշխատանքը, ուր կը չափուի Սեւանէն ջուրի բացթողումը»:

Այսպէս, ոռոգման սկիզբէն ի վեր՝ Յունիս 1էն մինչեւ Օգոստոս 1, լիճի ջուրի բացթողումը կազմած է 100 միլիոն խորանարդ մեթր (որ 23 միլիոն խորանարդ մեթրով նուազ էր անցեալ տարուան նոյն ժամանակահատուածի համեմատութեամբ):

Ըստ Վ. Նարիմանեանի, Հայաստանի բնապահպանական տեսչութեան օգնութեամբ արգիլուեցաւ Սեւան-Հրազդան ջուրերու ապօրինի օգտագործումը, որ կը կիրառուի մերձակայ շրջաններու բնակիչներուն կողմէ՝ գիւղատնտեսական ոռոգումներու համար: Տեսչութիւնը նաեւ կը հսկէ լիճի եւ անոր մէջ հոսող գետերու ջրապատնէշ բոլոր անցակէտերը: Այդ ծրագրի նպատակն է նկատի առնել Սեւանայ լիճի ջուրի ապօրինի օգտագործումը մերձակայ այգիներու եւ բանջարանոցներու ոռոգման համար:

Վարչութեան ղեկավարը ընդգծեց, թէ միջոցներ կը ստեղծուին լիճի աղտոտութիւնը չափող հսկիչ կեդրոններու ստեղծման եւ գետերու օգնութեամբ Սեւանի մէջ հոսող ջուրի որակի վերականգնման համար: Անոնցմէ մէկը, օրինակ, կը կարգաւորէ Արփա-Սեւան ջրանցքէն ստացուող ջուրի քանակը: Ըստ մասնագէտներու տուեալներուն, այս տարուան ընթացքին ջրանցքէն Սեւանայ լիճ թափած է 230 միլիոն խորանարդ մեթր ջուր:

Նարիմանեան աւելցուց, թէ ներկայիս Սեւանի աւազանը կը գտնուի ծովի մակարդակէն 1896,86 մեթր նշագիծի վրայ: Հակառակ ոռոգման նպատակներով ջուրի բացթողումներուն, լիճին մակարդակը վերջին երկու ամիսներուն ընթացքին բարձրացած է 4 սանթիմեթրով:

ՀԱՅ - ՎՐԱՑԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ ՋՆՋՈՒԵՑԱՒ, ՈՐՈՎՀԵՏԵՒ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՂԵԱԿ ՉԷՐ

Ց'ԸՍՂ ՓԱՐԱՄԻՑՂ

Արդէն տեղեկացուցած էինք, թէ հայ-վրացական խորհրդաժողովը, որ տեղի պիտի ունենար Ջաւախքի մէջ, ջնջուեցաւ Սամցխէ-Ջաւախեթիի ղեկավարութեան արգելքին պատճառով:

Սամցխէ-Ջաւախեթի նահանգապետ Կիկոլա Փարամիցէ խօսելով այս մասին՝ կ'ըսէ, թէ ո՛չ մարզի ղեկավարութիւնը եւ ոչ ալ նախագահ Շեւարտնաձէի ներկայացուցիչը տեղեակ էին վերոյիշեալ խորհրդաժողովէն: Իսկ ինչ կը վերաբերի այն յայտարարութիւններուն, թէ «կլոր սեղան»ի կայացումը արգիլուած է Ջաւախքի մէջ գոյութիւն ունեցող լարուածութեան պատճառով, Փարամիցէ նշեց, թէ մարզէն ներս ոչ մէկ բարդութիւն կայ, այլ պարզապէս նախընտրական մթնոլորտ մը կը տիրէ: Նահանգապետը ընդգծեց, թէ՝ «մենք միշտ ուրախ ենք հիւրերու գալուստով, բայց գիտնականներու պատուիրակութեան ժամանումը այցելութիւն մը չէ եւ նման դէպքերու պարագային ղեկավարութիւնը պէտք է նախապէս տեղեակ պահուի»:

Նշենք, թէ «յարաբերութիւնները կեդրոնի եւ շրջաններուն միջեւ» թեմայով «կլոր սեղան»ի ընթացքին կ'ակնկալուէր քննարկել Ջաւախքի ընկերային, տնտեսական, մշակութային եւ մարզի կառավարման այլ հարցեր: Նոյն հարցերը կողմերը նախապէս քննարկած էին Ապրիլին Երեւանի մէջ տեղի ունեցած գիտաժողովի մը ընթացքին:

ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԵՑԱԻ ՀԱՅ - ՎՐԱՑԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

30 Յուլիսին Վրաստանի մշակոյթի նախարարութեան չէնքին մէջ տեղի ունեցաւ Հայաստանի Հանրապետութեան մշակոյթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ մարմնամարզի նախարարութեան եւ Վրաստանի մշակոյթի նախարարութեան միջեւ մշակութային համագործակցութեան մասին համաձայնագիրի ստորագրման արարողութիւն:

Համաձայնագիրը ստորագրուեցաւ Վրաստանի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Գէորգ Խոսրեւի եւ Վրաստանի մշակոյթի նախարար Վալերի Ասաթեանի կողմէ:

«Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան եւ Վրաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան միջեւ 1993 Յունիս 15ին կնքուած մշակութային, գիտական եւ ընկերային համագործակցութեան մասին» համաձայնագիրի հիման վրայ ստորագրուած այս փաստաթուղթը նպատակ ունի գարգացնել չարժապատկերի թատերական եւ երաժշտական արուեստներու, ցուցահանդէսներու, թանգարանային, գրադարանային փոխանակման ինչպէս նաեւ ժողովրդական ստեղծագործութեան ոլորտներուն մէջ երկու երկիրներու յարաբերութիւնները եւ այսպիսով նպաստել երկկողմանի մշակութային կապերու ամրապնդման:

ԿՐԹԱԿԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՇԱՀԵՑԱԻ 3 ՊՐՈՆԶ ՄԵՏԱԼՆԵՐ

Վերջերս Ռումանիոյ մէջ տեղի ունեցաւ ուսուցչութեան 40րդ համաշխարհային ոլիմպիականը, որուն իր մասնակցութիւնը բերաւ նաեւ Հայաստան 6 անդամէ բաղկացած խումբով մը: Հայաստանի խումբը չհաշած է 3 պրոնզէ մետալներ, չնորհիւ Երեւանի «Ֆիզմաթ» դպրոցի աշակերտներ Դաւիթ Յարութիւնեանի եւ Սեւակ Մկրտչեանի եւ Գիւմրիի «Փոքրոն» վարժարանի աշակերտ Գագիկ Ամիրխանեանի:

2 Օգոստոսին ոլիմպիականի մասնակիցները ընդունեց Հայաստանի Հանրապետութեան կրթութեան փոխնախարար Աիտա Թոփուզեան: Շնորհաւորելով մետալակիրները՝ Թոփուզեան նշեց, թէ այսուհետեւ պէտք է ընել աւելին՝ արդիւնքները բարելաւելու համար:

Հանդիպումի ընթացքին նշուեցաւ, թէ ոլիմպիականին մասնակցած են 81 երկիրներէ եկած 450 աշակերտներ, եւ Հայաստանի խումբը տեղ գրաւած է առաջին 40 երկիրներու շարքին: Խումբի ղեկավար Նայիրի Մեղրակեանի ներկայացուցած վեց խնդիրներէն չորսը ներառուած են լաւագոյն 27 խնդիրներու շարքին:

Ուրախալի տարին է, որ Հայաստան կը մասնակցի Ուսոլոգութեան Համաշխարհային Ոլիմպիականին եւ ընդհանուր առմամբ ցարդ չհաշած է 1 ոսկի, 5 արծաթ եւ 14 պրոնզ մետալներ:

ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ ԴԱՐՁԱԾ ԵՆ

Հայաստանի մէջ րարձրագոյն ուսումնական հաստատութիւններ ընդունելու համար յանձնուած քննութիւններու ծիրէն ներս, հանրապետական ընդունող յանձնախումբի հրապարակած մինչեւ Օգոստոս 1ի արդիւնքները ընդգրկող ամփոփագիրին համաձայն, հայերէն լեզուի եւ գրականութեան բանաւոր քննութեան մասնակցած 305 դիմորդներէն 20 ստացած են 9 դիմորդներ, իսկ 8էն վար ստացած են 75 դիմորդներ:

Առարկայական յանձնախումբի նախագահ Լարիսա Մնացականեանի համաձայն, դիմորդներու գիտելիքները գոհ չեն ձգած յանձնախումբի անդամները: Ըստ Մնացականեանի, դպրոցներուն մէջ հայերէն լեզուի եւ գրականութեան նիւթերը երկրորդական մակարդակի կարեւորութիւնուն եւ դիմորդները քննութիւններու կր ներկայանան առանց յանձնարարուած գրական գործերը կարդալու, անոնք կը բաւարարուին միայն դասագիրքերուն մէջ եղած համառօտ տարբերակներով:

ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆԻ ԱՐՁԱՆԻ ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ԲԱՑՈՒՄ

31 Յուլիսին Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի եւ Ազգային ժողովի նախագահ Կարէն Դեմիրճեանի ներկայութեամբ հանդիսաւորապէս բացուեցաւ Արամ Խաչատրեանի արձանը, որուն հեղինակն է քանդակագործ Եուրի Պետրոսեան, ճարտարապետը՝ Ռոմիկ Մարտիրոսեան, հովանաւորը՝ մոսկուաբնակ Սեւինկ Գէորգեան:

Այս առիթով կայացած հաւաքի ընթացքին ելոյթ ունեցան Երեւանի փոխքաղաքապետ Կամօ Արեեան, Ամենայն հայոց կաթողիկոսի տեղապահ Ներսես արք. Պոզապալեան եւ Սիլվա Կապուտիկեան:

Նախագահ Քոչարեան, Կ. Դեմիրճեան եւ գրականութեան եւ արուեստի գործիչները շնորհաւորեցին հեղինակները՝ մայրաքաղաքի կեդրոնը քանդակագործական - ճարտարապետական մեկ կոթողով եւս հարստացնելու առիթով:

Համերգասրահի հրապարակին վրայ տարբեր նուագախումբեր կը հընչեցնէին Արամ Խաչատրեանի ստեղծագործութիւնները:

Երգահան եւ նախկին Խորհրդային Միութեան ժողովրդական արուեստագէտ Էդուարդ Միրզոյեան խօսելով Արամ Խաչատրեանի մասին՝ կ'ըսէ. «Մեր պատմութեան հազարամեակներուն ընթացքին Արամ Խաչատրեան եղաւ այն հայը, որ կրցաւ իր ժողովուրդը աշխարհին ներկայացնել այնպէս, ինչպէս ոչ ոք ըրած է մինչեւ հիմա: Հպարտ եմ, երջանիկ, որ 40 տարի, 1938 թուականէն մինչեւ 1978 թուականը, մինչեւ իր կեանքի վերջը, մենք մտերիմներ եղած ենք: Ես զայն սիրած եմ, պաշտած եմ, այսօր ալ կը համարեմ, որ Արամ Խաչատրեանը Կոմիտասի եւ միւս ուսուցիչներուն հետ իմ ուսուցիչս է, որմէ շատ բան ստացած եմ»:

«ԱԿՈՒՆՔ»Ը ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱԻ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ՎԱՆՔԻ ՈՒԽՏԱԳՆԱՅՈՒԹԵԱՆ ԾԷՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետութեան ազգային ձայնասփիւռի կայանի «Ակունք» համոյթը վերջերս մասնակցեցաւ Մշոյ Ս. Կարապետ վանքի ուխտագնացութեան ծէսին, որ տեղի ունեցաւ Հայաստանի Օփերայի եւ պալէի ազգային թատրոնի չէնքին մէջ:

Ըստ խումբի գեղարւեստական ղեկավար Յարութիւն Փանոսեանի, խումբը ներկայիս կը պատրաստուի Վարագայ Ս. Նշան վանքի ուխտագնացութեան ծէսին. անոնք կ'իրագործեն բազմաթիւ ձայնագրութիւններ եւ ելոյթներ կ'ունենան մարգերուն մէջ: «Ակունք»ը կը մասնակցի նաեւ Հայաստանի գօրամասերը ընդգրկող մշակութային չրջագայութեան, որուն մասին նախապէս տեղեկացուցած ենք:

ՔՈՆԿՐԷՍՄԷՆ ՌՈԹՄԸՆ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ ՀԱՅԱՆՊԱՍ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հ. Յ. Դաշնակցութեան Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբը ողջունեց Ներկայացուցիչներու Տան անդամ Սրի Ռոմնին (Նիւ Ճըրզիի ներկայացուցիչ), իր հայանպաստ եւ արդարութեան կողքին կանգնելու կեցուածքին համար:

Ռոմնին անցնող ամսուան 12ին իր պաշտօնակիցներուն ուսումնասիրութիւն մը յղած էր, ուր անգամ մը եւս կը հաստատուէր Հայկական Ցեղասպանութիւնը եւ կէտ առ կէտ կը հակազդէր Թուրքիոյ դեսպանին կողմէ Քոնկրէսին ուղղուած նամակին, որ կ'ուրանար Ցեղասպանութիւնը եւ հայերը կ'ամբաստանէր 1.1 միլիոն իսլամներու ջարդով...

Յանձնախումբի վարիչ-քարտուղար Արամ Համբարեան յայտարարեց, թէ «շնորհակալ ենք քոնկրէսմէն Ռոմնիին, որ «Ջօրեան» հիմնարկին հետ գործակցելով այս ուսումնասիրութիւնը մէջտեղ բերաւ վարկաբեկելով Թուրքիոյ դեսպանատան կողմէ տարածուած անհիմն ուրացումը»:

Համբարեան շարունակեց ըսելով, որ «Քոնկրէսի տրամադրութեան տակ փաստեր դնելով Ռոմնին Հայկական Ցեղասպանութեան մասին ճշմարտութիւնը դուրս սեղանին»:

Իր Յուլիսի 12 րուակիր նամակին մէջ, ուղղուած իր պաշտօնակիցներուն, քոնկրէսմէն Ռոմնին կը յայտնէր, թէ ատիպուած է ճշգրիտ փեղկութիւնները հայթայթել Հայկական Ցեղասպանութեան մասին, իմանալէ ետք, որ Թուրքիոյ դեսպանին Պաքի Իլքին նամակ մը յղած է Քոնկրէսի անդամներուն արդարացնելով Հայկական Ցեղասպանութեան ուրացումը:

Ռոմնինգի կողմէ յանձնարարուած 26 էջնոց պատասխան մը, պատրաստուած «Ջօրեան» հիմնարկին կողմէ, կէտ առ կէտ կը պատասխանէ դեսպանի նամակին՝ բացատրելով, թէ անոր կողմէ յառաջ քաշուած բոլոր պնդումները մաս կը կազմեն ըրքական «աւանդական» ուրացումին, որ անդադար կը հրամցուի հանրութեան «ծիսական կանոնաւորութեամբ»:

Ուսումնասիրութիւնը, որ կը կրէ «Հայկական Ցեղասպանութեան շուրջ խեղաթիւրումները կեղծիքներ են» վերնագիրը կը նպատակէ Թուրքիոյ ուրացումի քաղաքականութեան դէմ պայքարին:

ԾԻԾԱՂԱԾԱՐԾ ՊԱՏԿԵՐ՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԾԱԽԱՂԱՊԱՇՏՆԵՐԻՑ

Ստորեւ կը ներկայացնենք իրանահայ «*Ալիք*» օրաթերթին մէջ լոյս տեսած յօդուած մը, որ արտատպուած է Թեհրանի մէջ լոյս տեսնող «*Ապրար*» օրաթերթէն:

Յօդուածը կ'անդրադառնայ թուրք-իրանական լարուած յարաբերութիւններուն եւ անոր պատճառներուն:

Մի իմաստուն հաւատում կր, որ պատմութիւնը կրկնւում է երկու անգամ: Առաջին անգամ որպէս ողբերգութիւն, իսկ երկրորդը՝ կատակերգութիւն:

Այսօր այդ իմաստարանութիւնը մարմնաւորւել է վերջերս Իրանի հանդէպ Թուրքիայի վերցրած թշնամական քայլերով: Քանգի Օսմանեան կայսրութեան աչխարհակալ քաղաքականութիւնը չարաբաստիկ ճակատագրի յանգեց: Այժմ, որ Թուրքիան իրեն նրանց ժառանգորդն է համարում, իր հարեւան Իրաքի, Յունաստանի եւ Իրանի սահմաններում ոտնձգութիւններ կատարելով՝ կերպարանաւորւում է Օսմանեան կայսրութեան ծաղրանկարը:

Ցամենայնդէպս՝ Թուրքիայի ցուցաբերած ներկայի քայլերը ցոյց են տալիս, որ պէտք եղած փորձն ու դասը չի վերցրել իր նախնիների ճակատագրից: Պիւլենտ Էճեւիտի դիւանագիտական սովորոյթների սահմանն անցած արտայայտութիւնները՝ Իրանի վերջին խառնակութիւնների եւ միաժամանակ իր երկրի կողմից կատարուած Իրանի սահմանամերձ չրջանների ռմբակոծումների մասին, եւ վերջապէս Էճեւիտի այն յաւակնութիւնը, թէ Իրանը հովանաւորում է ՔԱԿԻՆ, ցոյց տուեցին, որ Անգարան նման յանդգնութիւնների թիկունքում վայելում է իր ռազմավարական գինակիցներ՝ Միացեալ Նահանգներու եւ սիոնիստական վարչակարգի հովանաւորութիւնը:

Վերջին ամիսներում Թուրքիան փորձել է Միջին Արեւելքի խաղաղութիւն յորջորջուող գործընթացում իր ազդեցութիւնը չեչտել եւ գործընթացի ճամրին առաջացած փակուղին ճեղքելով՝ կատարելագործել իր ծառայողական քաղաքականութիւնը՝ սիոնիստական վարչակարգի հանդէպ: Նկատի առնելով Իրանի անհաչտ դիրքորոչումը սիոնիստական ծաւալապաչտ, չահախնդիր եւ գերիչխող վարչակարգի դէմ, Թուրքիայի վարած ներկայ ռազմավարութիւնն առաւել հաւատարմութեան երաչխիք է տալիս Թէլ Աւիւին:

Իհարկէ, Թուրքիան փորձեց հերքել իր կատարած ոտնձգութիւնները, սակայն վերջին իրադարձութիւնների ընթացքում երկու Թուրք գինուորների ձերբակալումը Թուրքիային ստիպեց քննիչ յանձնախումբ ուղարկել սահմանամերձ գօտի:

Սպասւում է, որ երկու երկրների միացեալ յանձնախումբը մանրամասն եւ իրատես քննութեան ենթարկելով եղելութիւնը՝ ճշդրտի իրանական կողմի կրած նիւթական վնասների քանակը, վնասուց հատուցում կատարուի, ինչպէս նաեւ Անգարայի պաշտօնեաները ուշադրութիւն դարձնեն պատմական փորձերին եւ Թուրքիան իր քաղաքականութիւնը սրանից աւելի տագնապի չենթարկի:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

Հ. Յ. Դաշնակցութեան պաշտօնաթերթ «Դրօշակ»էն արտատպուած եւ ստորեւ տրուած յօդուածը մանրամասն վեկուցում մը կը ներկայացնէ Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդագրական ներկայի իրավիճակին շուրջ: Այս ծիրէն ներս յօդուածագիրը կ'ընդգծէ պատերազմներու, բռնագաղթի, ընկերային եւ տնտեսական պայմաններու, մահացութեան եւ արտագաղթի ունեցած ազդեցութիւնը այդ տուեալներուն վրայ, ինչպէս նաեւ այս գծով բաղդատական մը կ'ընէ ներկայի Հայաստանի, Խորհրդային Հայաստանի եւ Խորհրդային Միութեան այլ երկիրներու միջեւ:

Երկար ժամանակ Հայաստանը բնութագրուել է բնակչութեան բաւական բարձր բնական աճով:

1980-1990 թուականներին բնակչութեան բնական աճը (1000 մարդու հաշուով) տատանւում էր 18-19, ծնունդը՝ 24-25, իսկ մահացութիւնը՝ 5-7 մարդու սահմաններում: 1970-80ականներին Հայաստանը աշխարհում ամենացածր մահացութիւնն ունեցող երկրներից էր: Խորհրդային Միութեան շատ հանրապետութիւնների համեմատութեամբ ցածր էր մանկամահացութիւնը եւ բարձր էր կեանքի միջին տեւողութիւնը, որը 1988ի երկրաշարժի հետեւանքով զգալիօրէն իջաւ:

Սակայն վերջին տասնամեակում, մասնաւորապէս, 1988ից սկսած, հանրապետութեան ժողովրդագրութեան ասպարէզում տեղ գտած իրադարձութիւնները իրենց որոշակի հետքն են թողել եւ կը շարունակեն թողնել բնակչութեան բնական աճի օրինաչափութիւնների եւ ապագայ միտումների դրսեւորման, ինչպէս նաեւ բնակչութեան զբաղուածութեան վրայ: Բնական աղէտ տեսած, պատերազմական գրուած եւ չգրուած օրէնքներից կքած փոքրիկ հանրապետութիւնն այսօր, փաստօրէն, կանգնել է մէկ այլ աղէտի դէմ յանդիման, որն սպառնում է ազգի ծնականի փոնտի գոյատեւմանը: Գնալով նուազում է հանրապետութեան բնակչութեան աճի թափը, պակասում ծնունդը, աւելանում մահացութիւնը, արտագաղթը ընդունել է աճագնացող չափեր: Անշուշտ դա կարելի է համարել նաեւ այսօրուան ընկերային տնտեսական եւ աշխարհաքաղաքական իրավիճակի անմիջական անդրադարձը: Բայց, արդեօք, միա՞յն այդ:

Քննարկենք վերջին 10-15 տարիներին բնակչութեան վերարտադրութիւնը բնութագրող օրինաչափութիւնների բնոյթը եւ առանձին գործօնների դերի ազդեցութիւնը բնակչութեան աճի ընթացքի վրայ: Բնակչութեան բնական աճը երկրում ծնուածների եւ մահացածների թուաբանական տարբերութեան արտայայտութիւնն է:

Ըստ պաշտօնական վիճակագրութեան տուեալների, ծննդաբերութեան ընդհանուր գործակիցը (1000 բնակչի հաշուով ծնունդների թիւը) 1985ին 25 երեխայից իջել եւ 1998ին կազմել է 10,4, իսկ մահացութիւնը (1000 բնակչի հաշուով մահացածների թիւը) մնացել է անփոփոխ՝ կազմելով 6,1 մարդ: Դա նշանակում է, որ բնակչութեան բնական աճը այդ ընթացքում 18,9ից իջել եւ կազմել է ընդամէնը 4,3 մարդ:

ՊԱՏԵՐԱԶՄՆԵՐ ԵՒ ՀՐՋԱՓԱԿՈՒՄՆԵՐ

Քննարկուող ժամանակաշրջանում ծննդի մակարդակի վրայ հետք են թողել բնակչութեան տարիքային կազմում տեղի ունեցող տեղաշարժերը: Մինչեւ օրս կրում ենք եւ մօտ ապագայում նոյնպէս կը կրենք Բ. Աշխարհամարտի հետեւանքները: Եթէ ցանկացած պատերազմի հետեւանքով տնտեսութեան կորուստները հնարաւոր է վերականգնել մի քանի տարում, ապա ժողովրդագրական հետեւանքները պարբերաբար կրկնւում են եւ իրենց ազդեցութիւնն են ունենում բնակչութեան աճի վրայ:

Բ. Աշխարհամարտը բնակչութեան վերարտադրութեան աճի վրայ իր բացասական ազդեցութիւնն ունեցաւ ոչ միայն պատերազմի տարիներին, այլեւ 1960ականի կէսերից մինչեւ 1970ականի կէսերը եւ 1980ականի վերջերից մինչեւ 1990ականի կէսերը, երբ մի դէպքում, ամուսնութեան տարիք թեւակոխեցին պատերազմի տարիներին ծնուածները, իսկ միւս դէպքում՝ նրանց երեխաները: Հէնց այդ պատճառով 1970ին Հայաստանում 20 հազարով աւելի քիչ երեխաներ ծնուեցին, քան 1960ին, մինչդեռ բնակչութիւնն աւելացել էր 661 հազար մարդով:

1) Բաւական է ասել, որ Խորհրդային Հայաստանում 1970ին ամուսնութեան ամենաաշխոյժ տարիքի բնակչութիւնը (21-29 տարեկաններն) այդ ընթացքում պակասել է 50 առ հարիւրով:

2) Վերջին ցուցանիշով Խորհրդային Հայաստանը երկրորդ հանրապետութիւնն էր եւ զիջում էր միայն Խորհրդային Ռուսիոյ: Բնակչութեան 1000 շնչի հաշուով ամուսնութիւնների թիւը 1960ին 11,2 մարդուց 1970 թ. իջել եւ կազմել էր 7,3 մարդ:

3) Յետ պատերազմեան տարիներից սկսած, առայսօր տեղի է ունեցել ժողովրդագրական բռնկում՝ երեք փուլերով: Առաջին փուլն ընդգրկեց յետ պատերազմեան շրջանը եւ աւարտուեց 1950ականի սկզբներին: Դա բացատրւում էր պատերազմի աւարտով եւ զօրացրումով, որը յաջորդեց ամուսնացողների թուի աւելացմանը, շատ ընտանիքներում խախտուած վերարտադրութեան ընթացքի բնականոնացմանը: Երկրորդ փուլն սկսուեց 1950ականի կէսերից եւ տեւեց մէկ տասնամեակ: Երրորդը սկսուեց 1970ի վերջերից եւ տեւեց մինչեւ 1980ականի կէսերը: 1960 եւ 1986 թուականներին Հայաստանում գրանցուեց շատ բարձր ծնունդ, համապատասխանաբար՝ 74,8 եւ 81,2 հազար երեխայ:

4) 1987ին Հայաստանում ծնուեց 78 հազար, իսկ 1988ին՝ 74 հազար 700 երեխայ: 1986 թուականի համեմատ, 1987ին ծնուած երեխաների թիւը պակասել է 2,7 հազարով, 1988ին՝ 6,5 հազարով: 1986ին ծնուած երեխաների բացարձակ թիւը եւ ծնելիութեան բարձր գործակիցները պայմանաւորուած էին նրանով, որ պտղաբերութեան տարիքի կանանց (համաշխարհային վիճակագրութեան մէջ այդ տարիքն ընդգրկում է 15-49 տարեկան կանանց) ընդհանուր թուակազմի մէջ չափազանց մեծ տոկոս էին կազմում 20-24 տարեկան կանայք: 1991-1995 թուականների ծնուած երեխաների թուաքանակի նուազումը բացատրւում էր 20-25 տարեկան կանանց քիչ թուաքանակով, որոնք ամուսնութեան տարիք մուտք գործեցին 1987ին: Այս գործընթացը շարունակուեց մինչեւ 1990ականի կէսերը, այսինքն՝ պտղաբերութեան տարիքի կանանց թուակազմի փոփոխութիւնների հաշուին ծնուող երեխաների բացարձակ թիւը նուազեց:

Բնակչութեան վերարտադրութեան վրայ Բ. Աշխարհամարտի ազդեցութիւնը ալիքաձեւ կ'արտայայտուի դեռեւս 21րդ դարի առաջին քառորդում եւ ապա աստիճանաբար կը նուազի: Նաեւ այդ պատճառով հանրապետութիւնում ծնուող երեխաների բացարձակ թիւը կը պակասի:

Հայաստանի բնակչութեան վերարտադրութեան վրայ իր ազդեցութիւնը թողեց նաեւ 88ի երկրաշարժը: Նախ՝ բացասական առումով: Այն ծննդաբերութեան վրայ ունեցաւ երկակի՝ ուղղակի եւ անուղղակի ազդեցութիւն:

ԲՆԱԿԱՎԱՅՐ ԵՒ ԱՐՏԱԳԱՂԹ

Ծննդաբերութեան ընդհանուր մակարդակի նուազման վրայ (յատկապէս գիւղական բնակավայրերում) մեծապէս ազդել է նաեւ Հայաստանից ազրպէյճանցիների արտագաղթը: Թէեւ այդ ընթացքում Ազրպէյճանից Հայաստան բռնագաղթեց շուրջ 2,2 անգամ աւելի շատ հայ բնակչութիւն, քան Հայաստանից արտագաղթած ազրպէյճանցիների թիւն էր, Հայաստանից արտագաղթել են 160 հազար ազրպէյճանցիներ:

Այդ տարիներին Ազրպէյճանից այլ երկրներ արտագաղթածների հետ միասին Հայաստան մուտք գործեցին 381,5 հազար գաղթականներ եւ հարկադիր վերաբնակուածներ. դրանցից 304 հազարը Ազրպէյճանից ներգաղթածներն էին: Հայաստան մուտք գործեցին նաեւ Աբխազիայից: Վրաստանից Հայաստան եկածների թիւը հասաւ 5,5 հազարի: Այդ տարիներին Ազրպէյճանի մեր սահմանակից հայկական շրջաններից տեղահան եղան եւ գաղթական դարձան 72 հազար հայ բնակչութիւն:

Ներկայումս Հայաստանում բնակւում են 218,2 հազար գաղթականներ ԱՊՀ երկրներից, 6120 մարդ հաւասարեցուած է գաղթականի կարգավիճակին, որոնցից 120ը Չեչնիայից են, դրա հետ մէկտեղ գաղթականները ոչ ԱՊՀ երկրներից եւ ապաստարան փնտրող անձինք կազմում են 32 մարդ (Իրաքից, Հարաւային Օմանից եւ այլ երկրներից):

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ - ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ

Դեռեւս 1960ական թուականների կէսերից սկսած ծննդաբերութեան նուազման միտումը պայմանաւորուած էր նաեւ ընկերային-տնտեսական գործօններով: Այդ գործօնների ազդեցութեան ներքոյ Հայաստանում գրեթէ բոլոր տարիքային խմբերում իջել են կանանց ծննդաբերութեան գործակիցները: Բնակչութեան տարիքային կազմի փոփոխութիւնները, որոնք զուտ ժողովրդագրական բնոյթի գործօնների հետեւանք են, ինչպէս նկատեցինք, պտղաբերութեան տարիքի կանանց հարաւարար կրճատման պայմաններում կարող են յանգեցնել ծննդաբերութեան ընդհանուր գործակցի բարձրացմանը, մինչդեռ պտղաբերութեան յստակ գործակիցները (կանանց տարբեր տարիքային խմբերի մէջ ընդգրկուած 1000 կնոջ հաշուով ծնուածները), որ դրսեւորել են եւ այսուհետեւ կը դրսեւորեն իջնելու միտում, պայմանաւորուած են ընկերային-տնտեսական գործօններով:

1991-1998 թուականներին բնակչութեան զարգացման օրինաչափութիւնների ձեւաւորման վրայ մեծ հետք թողեցին ընկերային-տնտեսական պայմանները:

Գիւղում ստեղծուած ծանր աշխատանքային, ընկերային պայմանները, մարդկանց հոգեւոր պահանջները բաւարարելու դժուարութիւնները, իրենց հերթին, աւելի ուժգնօրէն կը ներգործեն ծննդաբերութեան հետագայ աճի ընթացքի վրայ: Քաղաքներում, ի հաշիւ ծնուող երեխաների նուազման, ընտանիքների փոքրանալը շարունակուող ընթացք է: Դա կապուած է քաղաքներում ստեղծուած բարդ ընկերային-տնտեսական իրավիճակի հետ:

ՄԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ

Մահացութեան ընդհանուր գործակիցը 1970ին 5,1 մարդուց (բնակչութեան 1000 շընչի հաշուով մահացողների թիւը) 1990ին բարձրացաւ եւ կազմեց 6, իսկ 1998ին՝ 6,1 մարդ: Այդուհանդերձ, 1970ին սկսած մինչեւ օրս Հայաստանը բնութագրում էր աշխարհում ամենացածր մահացութեամբ:

1980-1990 թուականներին Հայաստանում մահացութեան ընդհանուր գործակիցը բարձրանալու պայմաններում իրաւաքանչիւր 1000 ծնուած երեխայի հաշուով մինչեւ մէկ տարեկան դառնալը 1980ին մահացել է 26,2, 1985ին՝ 24,8, 1990ին՝ 14,8 երեխայ: Համեմատութեան համար նկատենք, որ դա միջին ասիական հանրապետութիւնների, Ղազախստանի, Ազրպէյճանի համապատասխան ցուցանիշից չափազանց ցածր թիւ է: Բայց Խորհրդային Միութեան միւս հանրապետութիւնների համեմատ (բացառութեամբ Մոլտաւիայի) այդ գործակիցը բաւական բարձր է: Մինչեւ մէկ տարեկան երեխաների ամենացածր մահացութիւնը 1986ին եղել է Ճապոնում: Այստեղ ծնուած իրաքանչիւր 1000 երեխայից մինչեւ մէկ տարեկան դառնալը մահացել է 5 երեխայ, Շուէտում՝ 6, Ջուիցերիայում՝ 7, Հոլանտայում, Ֆրանսայում, Գերմանիայում՝ 9 երեխայ:

Հայաստանում բնակչութեան մահացութեան ասպարէզում գործել է այն օրինաչափութիւնը, որ տարիքային խմբերի ծայրաբեւեռներից մէկում մահացութեան գործակցի նուազումը կանխորոշել է նրա բարձրանալը միւս ծայրաթեւում:

Ցածր մահացութեան շնորհիւ ծնուողների հաշուով սպասուելիք կեանքի տեւողութեամբ Հայաստանը Խորհրդային Միութիւնում 1986-1987 թուականներին բնութագրւում էր ամենաբարձր ցուցանիշներով: Խորհրդային Միութիւնում միջին հաշուով այն կազմում էր 69,8 (տղամարդկանցը՝ 65, կանանցը՝ 73,8) տարի: Խորհրդային Հայաստանում 73,9 տարի էր (տղամարդկանցը՝ 71, կանանցը 76,2):

ԱՐՏԱԳԱՂԹԵՐ

Ուսումնասիրութիւնները ցերեւում են այն հաւոզման, որ Հայաստանում բնական աճի գործօնների հետ միասին նրա վերարտադրողական վարքագծի վրայ դրական կամ բացասական առումով էական ազդեցութիւն են դրոշմել միջպետական արտագաղթի գործընթացները՝ ներազդելով ծննդի եւ մահուան ցուցանիշների ձեւաւորման վրայ:

Մինչեւ 1988ին Հայաստանում բնակչութեան միջպետական արտագաղթի գործընթացները հիմնականում դրսեւորուել են ընկերային - տնտեսական, մասամբ նաեւ ազգային, ցեղային պատկանելութեան շարժառիթներով: 1988էն սկսած որոշիչ են դառնում ազգամիջեան յարաբերութիւնները, որոնք իրենց սուր արտայայտուածութիւնը ստացան խորհրդային համակարգի փլուզման տարիներին եւ փլուզումից յետոյ: Համակարգի փլուզման խմորումների տարիներին Հայաստանի բնակչութեան թիւը խիստ աւելացաւ Ազրպէյճանից բռնագաղթած հայ բնակչութեան հաշուին: Համակարգի փլուզումից մէկերկու տարի անց Հայաստանում ստեղծուած ռազմաքաղաքական ծանր իրավիճակը յանգեցրեց հանրապետութիւնից դէպի Արեւմուտքի զարգացած եւ ԱՊՀի երկրներ գաղթականների, քիչ անց՝ մշտական բնակչութեան հոծ զանգուածների հեռանալուն:

Եթէ մինչեւ 1990ական թուականները բնակչութեան բնական աճի ելեւէջները մեծապէս պայմանաւորուել են մի շարք գործօններով, ապա 1991-1998 թուականներին նրա աճի ընթացքի վրայ չափազանց ազդու են դառնում նաեւ արտագաղթի չմարող ալիքները, քանի որ արտագաղթողների մեծ մասը երիտասարդութիւնն է՝ բնակչութիւնը վերարտադրող սերունդը: 1998ին ծնուեցին շուրջ 42 հազարով աւելի քիչ երեխաներ, քան 1986 թուականին:

1993-1998 թթ. ծնուածների բացարձակ տուեալներն իրական պատկերը ճիշդ են արտայայտում: Ինչ վերաբերում է բնակչութեան 1000 շնչի հաշուով ծնուածների եւ մահացութեան վերաբերեալ պաշտօնական վիճակագրութեան տուեալներին, ապա դրանք հիմնըւած են սխալ ելակէտային սկզբունքների վրայ, որի արդիւնքում ծննդաբերութեան եւ մահացութեան ցուցանիշները մեքենականօրէն նուազում են: Իրականում այդ գործակիցները պէտք է հաշուարկել Հայաստանում մշտական գրանցում ունեցող բնակչութիւնից արտագաղթի մէջ գտնուողներին բացառելու միջոցով, քանի որ դրանց ծնունդն ու մահը երկրի վիճակագրական տուեալներին չեն համապատասխանում: Ուստի խնդիրը հանրապետութիւնից արտագաղթած բնակչութեան մօտաւոր թուակազմն ունենալն է: Այդ մասին պատկերացում կազմելու համար պէտք է օգտուել անուղղակի տուեալներից:

Այդ նպատակով, հաւանաբար, կարելի է օգտուել մի շարք աղբիւրներից: Դրա համար կարող է հիմք ծառայել հիմքային եւ հետագայ տարիների ընթացքում ծնուած երեխաների թուի տարբերութիւնը: Հարց է ծագում, ինչքա՞ն բնակչութիւն կարող էր ապահովել ծնուող երեխաների նուազող թիւը: Մեր կողմից մշակուած յատուկ մեթոտական մօտեցումով որոշուել է 1991-1994 թուականներին Հայաստանի արտագաղթի մեծութիւնը: Այդ հաշուարկներով Հայաստանի համար բնակչութեան արտագաղթը բնութագրուել է բացասական մեծութեամբ: Այն կազմել է մօտ մէկ միլիոն մարդ (ծնունդը, անշուշտ, նուազել է նաեւ այլ պատճառներով):

1994ին պէտք է ծնուէին 13-14 հազարով աւելի քիչ երեխաներ: Այսինքն՝ 1994 թ. հանրապետութիւնում 3753 հազար բնակչութեան առկայութեան պայմաններում պէտք է ծնուէին ոչ թէ 51,2 հազար, այլ՝ 67-68 հազար երեխաներ: Տարբերութիւնը կազմում է 16-17 հազար երեխայ, որոնք էլ հէնց բաժին են ընկնում արտագաղթի մէջ գտնուող բնակչութեանը:

ԱՊԱԳԱՅԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ԲՐԱՎԻՃԱԿ

1980ական թուականների բացարձակ բարձր ծնունդը ելեւէջելով կ'արտայայտուի ոչ միայն նոր դարի առաջին, այլեւ՝ երրորդ, հինգերորդ, եօթերորդ եւ իններորդ տասնամեակների ընթացքում՝ յաջորդաբար դրսեւորելով մարուող ալիքի անդրադարձ:

Եւ ընդհակառակը, 1990ականների ցածր ծնունդը, ամուսնացողների, ուստի եւ ծնուող երեխաների թուի նուազմանը կը յանգեցնի 21րդ դարի երկրորդ, չորրորդ, վեցերորդ, ութերորդ տասնամեակներում, եթէ երեւոյթների ընթացքը չխորտակուի, արտակարգ պայմանների, ինչպէս նաեւ գաղթի նոր ալիքի ազդեցութեան ներքոյ:

1990ականի կէսերից Հայաստանի Հանրապետութիւնը թեւակոխել է ժողովրդագրական զարգացման մի այնպիսի փուլ, երբ.

- Աւելանում է աշխատանքային տարիք մուտք գործող եւ աշխատելու պահանջ ներկայացնող բնակչութեան բացարձակ թիւը,
- Նուազում է թոշակային տարիք մուտք գործող բնակչութիւնը, որի հետեւանքով առաջիկայում նոր աշխատատեղեր քիչ կ'ազատուեն,
- 1996-2005 թուականներին աւելանում է տնտեսապէս աշխուժ տարիքի (24-25 տարիք) բնակչութիւնը:

1990ականի կէսերից աշխատուժի առաջարկի աւելանալը եւ աշխատանքի շուկայում լարուածութիւնը կապուած է աշխատանքային տարիք մուտք գործող այն սերնդի հետ, որոնք ծնուել են 1980ականի ընթացքում: Քիչ առաջ ակնարկուեց, որ այդ տարիներին տարեկան միջին հաշուով ծնուել է 78-80 հազար երեխայ: Ուստի՝ ծննդաբերութեան մակարդակը աշխատուժի առաջարկի վրայ ներգործում է տարիներ անց, երբ նրանք թեւակոխում են աշխատանքային տարիք:

Մէկ եւ կէս տասնամեակ առաջ կատարուած մեր կանխատեսումներով ենթադրւում էր, որ 1996-2005 թուականներին, տարեկան միջին հաշուով, աշխատանքային տարիք պէտք է մուտք գործեն 78-80 հազար երիտասարդներ: Բայց բնակչութեան նախընթաց տարիների (1991էն սկսած) գաղթի բացասական մեծ մնացորդի պայմաններում, այդ թիւը տարեկան միջին հաշուով, հաւանաբար, կը կազմի 50-55 հազար մարդ: Հայաստանի Հանրապետութեան համար դա նոյնպէս պատկառազդու թիւ է:

20-21րդ դարերի հանգուցակէտում աշխատանքային տարիք մուտք գործողների աննախընթաց աճը բնակչութեան ընդհանուր թուակազմում աշխատանքային տարիքի տեսակարար կշիռը բարձրանալու հետ միասին, բնականոն պայմաններում պէտք է նպաստէր նրա երիտասարդացմանը եւ աշխուժ աշխատանքային տարիքի (25-45 տարեկաններ) թուի աւելացմանը: Մեր կանխատեսումներով, ենթադրւում էր, որ 1996-2005 թթ. աշխուժ աշխատանքային տարիքի բնակչութիւնը տարեկան միջին հաշուով պէտք է կազմէր 1 մլն. 300 հազար մարդ՝ 1986-1990 թուականներին միջին տարեկան մէկ միլիոն մարդու դիմաց: Արտագաղթի հետեւանքով թէեւ այդ թիւը զգալիօրէն նուազել է, բայց միեւնոյնն է, կը մնայ բարձր մակարդակի վրայ:

Վ. Ե. ԽՈՋԱԲԷԿԵԱՆ

«ԴՐՕՇԱԿ»

Շար.ը էջ 8

գրականութիւն եւ մշակոյթ

«ՄԵԶԻ ԿԸ ՄՆԱՅ ԱՐԹՆԱՄԻՏ ԵՒ ՅԱՐԱՏԵՒՈՂ ԸԼԼԱԼ, ՄԵՆՔ ԵՏԴԱՐՁ ԶՈՒՆԻՆՔ»

Կ'ԸՍԷ Հ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Նախկին իրաքահայ, ներկայիս Նիւ Եորք ապրող սփիւռքահայ գրող, թատերագիր եւ ըեմադրիչ Հրանդ Մարգարեան վերջերս այցելեց Պէյրութ՝ իրրեւ դաստիարակչական ծրագիրի ընդհանուր պատասխանատու Համագգայինի կ. Վարչութեան կազմակերպած հայ համալսարանականներու համահայկական Ե. Համախմբումին, որ աւարտեցաւ 2 Օգոստոսին:

Օգտուելով առիթէն, խմբագրութիւնս մտերմիկ զրոյց մը ունեցաւ Հրանդ Մարգարեանի հետ, չեչտր դնելով թատերագիրին եւ վերջերս լոյս տեսած անոր «Քարաձայն պատարագ» երկլեզու հատորին վրայ, ուր ամփոփուած են հեղինակին յոյզերն ու ապրումները՝ րռնագրաւուած Արեւմտահայաստան կատարած իր այցելութեան առիթով: Ստորեւ՝ հարցագրոյցին ընդհանուր դիծերը:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Ձեր ստեղծագործութեան ծաւրուքեալ կեդրոնը կը կազմէ թատերգութիւնը: Քանի՞ թատերախաղ ստորագրած եք ցարդ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- *Ունիմ 23 թատերախաղ հայերէնով եւ մէկ գործ ալ անգլերէնով՝ «Միրըրզ» խորագիրով:*

Հ.- Ինչո՞ւ «Միրըրզ». այսինքն՝ ինչո՞ւ անգլերէնով:

Պ.- *Այս մէկը ունի իր պատմութիւնը. երբեք չէի մտածած անգլերէնով թատրոն գրել. աղջիկս, Երազը եղաւ պատճառը. Երազը համալսարանին մէջ թատրոն կ'ուսանէր եւ իրրեւ աւարտաճառ կ'ուզէր նոր գործ մը ներկայացնել: Ինձմէ խնդրեց, որ թատրոն մը գրեմ, որուն նիւթն ալ ինք ճշդեց: Մայրս ջարդերէն վերապրած էր. այդ մասին շատ բան պատմած էր իր թոռնուհիին ալ. աղջիկս խնդրեց, որ մեծ մօրմէն լսածները տեղ գտնեն գրելիքիս մէջ: Ճիշդն ըսած ես ալ մտածած չէի գրել այդ մասին, բայց կ'երեւի ինծի կը պակսէր խթանիչ ուժ մը, որ այս անգամ եկաւ իմ գաւակէս, իր կատարած առաջարկով:*

Հ.- «Միրըրզ»ը ի՞նչպէս կը ցոլացնէ Հայկական եղեռնը:

Պ.- *«Միրըրզ»ր Եղեռնի թեման կ'արծարծէ համամարդկային ընդհանուր չրջագիծի մը մէջ, առանց քարոզի կամ պոռոտախօսութեան: Հոն կան երեք տիպարներ, որոնցմէ մէկը, հայ կին մը, կը կազմէ թատերախաղին առանցքը: Ան ազատած է Եղեռնէն եւ կը մնայ թաղուած՝ անցեալին մէջ: Դէպքը կը պատահի հիւանդանոցի մը մէջ. հոգերանական բարդ վիճակ մը ստեղծուած է. հայ կինը կտրուած է ներկայէն, կորսուած վիճակ մը ունի եւ ուրեմն՝ հիւանդ է: Երկրորդ տիպարը ամերիկացի բժիշկ մըն է, որ իր մանկութեան որդեգրուած է քանի մը անգամ եւ ուրեմն՝ բարդ անցեալ մը ունի: Երրորդ՝ անցեալը մոռցած աղջիկ մըն է, որ կորսնցուցած է իր յիշողութիւնը: Այսպէս, մարդկային ու հոգերանական բարդ անցումներով ու երկխօսութեամբ կը քակուի իւրաքանչիւրին ներքին տագնապը, որուն ընդմէջէն ի յայտ կու գայ հայ կնոջ անցեալը, գոր կամաց - կամաց կը տեղեկանանք հանդիսատեսին եւ չատ ուշ կը բացայայտուի, որ Թենի անունով այդ կինը Վարդենին է, որուն մանկութիւնը բռնարարուած է եւ այլն, եւ այլն:*

«Միրըրզ» խորագիրը նաեւ թեքնիք իմաստով ալ օգտագործուած է հոս. երբ ժողովուրդը կը մտնէ սրահ, ոչ բեմ եւ ոչ ալ վարագոյր կը գտնէ իր դիմաց, այլ՝ միայն հայելիներ, ուր հանդիսատեսը կը տեսնէ ինքզինք: Երբ կը սկսի ներկայացումը, հայելիները պատ կ'րլլան. վերջաւորութեան, կը բացուին հայելիները եւ իրենց մէջ կ'առնեն ե'ւ բեմը, ե'ւ հանդիսատեսները, խորհրդանշելով կեանքն ու համայն մարդկութիւնը, միաժամանակ կամուրջ հաստատելով անցեալին եւ ներկային միջեւ:

Հ.- Ստար հանդիսատեսներու մօտ ի՞նչ ընդունելութիւն գտաւ այս գործը:

Պ.- *«Միրըրզ»ր երեք տարբեր բեմադրութեան արժանացաւ: Երագի բեմադրութեամբ իրրեւ աւարտաճառ ներկայացուելէ ետք համալսարանին մէջ, ուրիշ համալսարանէ մը հայ ուսանողուհի մըն ալ բեմադրեց գայն, դարձեալ իրրեւ աւարտաճառ: Երրորդ բեմադրութիւնը կատարեցի ես. գործը ներկայացուցի ամերիկեան թատրոնի մէջ, ուր օտարներուն ներկայութիւնը հայ հանդիսատեսներու թիւէն պակաս չէր: Այս առիթով ստացայ գնահատանքի նամակներ եւ հեռաձայններ, օտար հանդիսատեսներու եւ թատրոնէ հասկցողներու կողմէ, ինչ որ ցոյց կու տայ, թէ գործը գէթ չէր մնացած անարձագանգ:*

Հ.- Հիմնական ի՞նչ տուեալներ կը պակսին հայ գրողին կամ թատերագիրին, որպէսզի իր խօսքը լսելի դառնայ նաեւ օտարներուն:

Պ.- *Հայ գրողը այսօր կը գտնուի երկուութեան մը առջեւ: Մեր լեզուն, հայերէնը, իր ամրոզ գեղեցկութեամբ ու վեհութեամբ ղրժուած ձեւով կը շարունակէ նենգափոխել պատմութիւնը, ձեւափոխելով մեր պատմական կոթողները, եկեղեցիները, յուշարձանները: Անիի աւերակները վերանորոգելու աշխատանքին ձեռնարկած են Թուրքերը, յատկացնելով մեծ գումարներ: Սակայն եկէք տեսէք, թէ ի՛նչպէս կը վերանորոգեն զանոնք, օրինակ, Բագրատունեաց հարստութեան գինանչանին յովազը քանդած են վերէն, եւ գայն փոխարինած են նոր կառուցուած պատով մը, որ ինքնին փոխած է ձեւը. այլեւս պատը նախկինը չէ. կամ Աղթամար կղզին. քարերը կը տեսնես եւ գիտես, թէ քարը ուրկէ՛ ինկած է, սակայն գայն վերցնող եւ տեղը դնողը չկայ: Վարագայ վանքին ղիմաց մգկիթ մը կառուցուած է. ուրիչ տեղ չկա՞ր մգկիթ կառուցելու. լայնատարած այդ հողին վրայ հո՞ն պիտի կառուցուէր մգկիթը:*

Այս բոլորին ականատես ըլլալէ ետք սփիւռքահայերուս կը մնայ արթնամիտ եւ յարատեւող ըլլալ մեր դատին մէջ, սփիւռքահայու մեր ինքնութիւնը, գոյութիւնը պահպանելու համար: Մենք ետ դարձ չունինք, մենք չենք կրնար լուծուիլ ընդհանուր ծովու մէջ: Ա՛յս է, որ պէտք է կարենանք հասկցնել մեր նոր սերունդներուն: Պէտք է աւելի չեչտակի դարձնենք մեր ազգային պահանջատիրութիւնը, Ղարաբաղեան հարցը, Հայաստանի հզօրացման անհրաժեշտութիւնը եւ Հայ Դատը, որովհետեւ հո՛ն է նաեւ հայկականութեան մեր ուժը, մեր գոյութեան նպատակը:

Զրոյցը վարեց՝ Ս. Դ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

«ՅԱԿՈԲ ՕՇԱԿԱՆԻ ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ»

Լոս Անճելըսի «*Բաց Նամակ*» գրական հանդէսի հրատարակութեամբ վերջերս լոյս տեսած է «Յակոբ Օշականի Մատենագիտութիւն» հատորը, փրոֆ. Մարկ Նշանեանի աշխատասիրութեամբ, հովանաւորութեամբ Նիւ Եորքի «Քոլոմպիա» համալսարանի «Ֆէսճեան» հիմնադրամին:

Աշխատասիրութեան իբրեւ հիմնանիւթ ծառայած է մամուլագէտ Արտաշէս Տէր Խաչատուրեանի կողմէ պատրաստուած նախափորձը, զոր ամբողջացուցած եւ կատարելագործած է Մարկ Նշանեան՝ նոր նիւթերու յաւելումով եւ կառուցային փոփոխութիւններով:

Հատորին մէջ տեղ գտած են անգլերէն եւ հայերէն յառաջաբաններ, ուր կը բացատրուին աշխատասիրութեան նպատակն ու կարեւորութիւնը: «Մատենագիտական հատոր մը գործիք մըն է լոկ, որուն նպատակն է ապագայ հետազօտողներու գործը դիւրացնել, եւ ապագայ բանասիրական աշխատանքներու դուռ բանալ», նշուած է նախաբանին մէջ:

Գիրքը բաժնուած է գլխաւոր ինը բաժիններու, ուր տեղեկութիւններ կը տրուին Յակոբ Օշականի օգտագործած ծածկանուններուն, հրատարակած գիրքերուն, թերթերու եւ պարբերականներու մէջ ցրուած իր գրութիւններուն, ստացած ու ուղարկած նամակներուն եւ այլ հարցերու մասին:

Գիրքին չափն է 6 x 9. կը բաղկանայ 200 էջերէ եւ կ'արժէ 16 ամ. տոլար: Կարելի է ստանալ դիմելով հետեւեալ հասցէին.

●*Open Letter Journal, 1208A East Lexington Drive, Glendale, California 91206, Հեռ. (818) 546-2821, Հեռապատճէն (818) 546-1617, opletter@pacbell.net, www.opletter.com:*

ՊԷՅՐՈՒԹԱՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Արմէնփրէս. 30 Յուլիս
(արեւմտահայերէնի վերածուած)

«Մօտաւորապէս ամիսէ մը ի վեր Հայաստան կը գտնուին պէյրութահայ մտաւորականութեան խումբ մը ներկայացուցիչներ՝ «Նոր Կեանք» հանդէսի խմբագիր Մանուէլ Գասպարեան, «Զահակիր» հանդէսի խմբագիր Շուշիկ Տասնապետեան, «Արծիւ» գրական - հասարակական հանդէսի խմբագիր Սարգիս Արեան եւ ուրիշներ, որոնց հետ Յուլիս 30ին կազմակերպուեցաւ հանդիպում Հայաստանի Գրողներու Միութեան Տան մէջ, «Նոր Դար» հանդէսի խմբագրակազմի նախաձեռնութեամբ:

«Հանդիպման իսկ սկիզբէն բանավէճ տեղի ունեցաւ աւագ եւ երիտասարդ սերունդի գրողներու միջեւ: Սփիւռքահայ երիտասարդները կը բողոքէին, որ ստեղծագործական ասպարէզ չի տրամադրուիր իրենց, չեն տպագրուիր իրենց ստեղծագործութիւնները: Պէյրութի մամուլը աւելի շատ լեցուած է կենցաղային բնոյթի թեմաներով եւ անհատ անձերու գովազդը ընող նիւթերով:

«Հանդիպման բոլոր մասնակիցները կարեւորեցին գրական յեղափոխութեան անհրաժեշտութիւնը: Հայաստանի Գրողներու Միութեան առաջին քարտուղար, «Նոր Դար» հանդէսի գլխաւոր խմբագիր Աբգար Ափինեան նշեց, որ այդ մէկը սկսած է արդէն յանձինս երիտասարդ գրողներու Սարգիս Շահապեանի, Սարգիս Արեանի եւ անոնց համախոհներուն:

«Հանդիպումը, ըսաւ պարոն Ափինեան, Սեպտեմբերին կայանալիք համահայկական համաժողովի նախապատրաստական քայլերէն մէկն էր: Ան նաեւ ափսոսանքով յայտնեց, որ հանդիպման ներկայ չեն հայ գրողներու աւագ սերունդի ճանչցուած ներկայացուցիչներ»:

ՀՐԱՆԴ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ՀԱՄԱՌՕՏ ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆԸ

Հրանդ Մարգարեան ծնած է Բաքւի Պատարագը: Նախնական կրթութիւնը ստացած է տեղւոյն Հայոց Ազգային վարժարանին մէջ: Պետական երկրորդական վարժարանը աւարտելէ ետք անցած է Պաղտատ եւ յաճախած Պաղտատի համալսարանը, ստանալով տրամաբանութեան ճիւղի Պի. Էս. «տասուկ» վկայականը:

1962ին, պետական կրթաթոշակով Հրանդ Մարգարեան մեկնած է Միացեալ Նահանգներ եւ ստացած Մագիստրոսի (1965) եւ փիլիսոփայական դոկտորայի տիտղոսները (1971) «*Արիւրնս Խնարիրուր ան Թերմոդինամիք*»էն:

Եղած է դասախօս Նիւ Եորքի «Քոլոմպիա» համալսարանին մէջ, ապա գիտաշխատող՝ ամերիկեան «Պրիթըլլ» դեղորայքի ընկերութեան մէջ, ամբողջ 22 տարի:

1994ին ստացած է Մագիստրոսի աստիճան արեւելագիտութեան դեկավարութեան մէջ (*Մէնէճմընթ Ան Թերմոդինամիք*):

Գիտական կրթութեան զուգահեռ զբաղած Հրանդ Մարգարեան յաճախած է Նիւ Եորքի թատերական նշանաւոր դպրոցներէն «Ըլլըրըլլ Թն Տը Ուոլլ» եւ «Նիւ Եորք» համալսարանը: Եղած է հիմնադիրներէն Նիւ Եորքի Համազգայինի մասնաճիւղին եւ թատերախումբին, զոր կը գլխաւորէ 1967էն ի վեր:

Հրանդ Մարգարեան հայերէնով (եղիճնական) է հեռուեալ թատերգութիւնները.- «*Շրջանը*» (1971), «*Մորմոն Թեմփիրնաքլ*» (1975), «*Վարդանանք*» (1979), «*Աղօթքիս Մի Ետաձգուիր*» (1981), «*Հոգիգոնիներէն Հրեշտակած*» (1983), «*Ես Ասդները Ծուլան Գրքեր*» (1987), «*Հայրիկ, Լոյսի Առաքիալը*» (1988), «*Ուղեւորը*» (1989), «*Եւ Երկիրըլեն Երեք Արու Բնկան*» (1991), «*Ալ Մորոմի Չեմ Երթար*» (1992), «*Հերոսի Արքայ*» (1993):

Անգլերէնով «*Հայկիմներ*» (1994) «*Վագնեմ Չուշանամ*» (1994), «*Օրի Տոմս Տան, Թրագտրոնի Վ'նքրան*» (1994):

Ան հեղինակ է նաեւ մէկ արարնոց թատերախաղերու, բեմականացուցած է հայ դասական եւ ժամանակակից գրողներէն գործեր եւ կատարած թարգմանութիւններ:

1998ին լոյս տեսաւ ամէնօր բանաստեղծական երկլեզու հատորը «*Քարաձայն Պատարագ*»:

Հ. Մարգարեան ցարդ բեմադրած է 36 թատերգութիւններ եւ ամենամուտած 40 տիպարներ: Առաջին անգամ բեմ բարձրացած է 18 տարեկանին. Պասրայի մէջ մարմնաւորելով Յ. Պարոնեանի «Մեծապատիւ Մուրացկաններ»ուն բանաստեղծին դերը: Առաջին բեմադրութիւնը կատարած է Պաղտատի մէջ, 20 տարեկանին: Ապէ Հայ Դատին ի նպաստ Հրայր Քուշանեանի «*Ասասյամբիր Պերլին*» անգլիախօս շարժանկարին մէջ Հ. Մարգարեան հանդէս եկած է Փրոֆեսէօր Լեմփուսի դերով:

1987ին պարգեւատրուած է «Ս. Մեսրոպ» շքանշանով, այդ օրերուն Կիլիկիոյ կաթողիկոս, ապա Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Վեհափառին կողմէ:

1992ին Հայաստանի մէջ կայացած Սփիւռքահայ թատրոնի Ա. փառատօնին առիթով Հրանդ Մարգարեան «Սունդուկեան» թատրոնի մէջ բեմադրած է իր հեղինակած «*Շրջանը*» երկը եւ արժանացած Հայաստանի Գրողներու Միութեան «լաւագոյն թատերագիր» մրցանակին:

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆԱՑԱԾ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՆՈՒԱՍՏԱՑՆԷ ՀԱՅՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամերիկացի երկու հոգերաններ, Լուիս Միլվրըթայն եւ Քարլ Աուըրպախ վերջերս հրատարակեցին յօդուած մը՝ «Հօր անհրաժեշտութեան ապակառուցումը» վերնագիրով: Անոնք կը փորձեն ապացուցել, որ հայրերը չատ կարեւոր չեն երեխաներու հոգեկան առողջութեան համար եւ թէ աւանդական ձեւով ամուսնութիւնները չատ տարրեր չեն ընտանեկան որեւէ այլ դասաւորումէ:

«Հերըլտ Թրիպիւնի» օրաթերթին քննադատ ներկայացնելով յօդուածը կ'նշէ, որ անիկա տպաւորիչ չէ: Ոճը չոր է, ներկայացուած փաստարկները տկար, եզրակացութիւնները՝ ոչ գիտական, իսկ յօդուածին քաղաքական բնոյթը ակնյայտ է: Յօդուածին հեղինակները իրենց գրութիւնը կ'աւարտեն կոչ ուղղելով, որ «հոգեկան առողջութիւն» ըմբռնումը աւելի լայն սահմանում ստանայ եւ կառավարութեան մէջ աւելի մեծ թիւով կիներ ընդգրկուին:

Հետաքրքրականը այն է, որ այս յօդուածը լոյս տեսած է Ամերիկայի Հոգերանական Միութեան պաշտօնաթերթ «Ամերիկեան հոգեբան»ին մէջ, իրրեւ առաջնորդող յօդուած: Կը թուի, թէ Միացեալ Նահանգներու հոգեբանական ամէնէն արհեստավարժ միութիւնը ընդունած է քննադատել հայրութիւնը եւ ամուսնութիւնը: Յստակ է, որ յօդուածին տեղ տուող պատճառը գիտական չէ:

Միլվրըթայն եւ Աուըրպախ կը նշեն, որ իրենց գրութեան նպատակը հարցախոյզի մը վրայ հիմնուած տեղեկագիր մը ներկայացնել չէ, այլ հերքել «նորակառուցողապաշտ գիտնականներ»ու եզրակացութիւնները, որոնց համաձայն ամերիկացի րագմաթիւ երեխաներ ընկերային լուրջ հարցեր ունեցած են՝ իրենց կեանքերէն հայրերու բացակայութեան պատճառով:

Ընդհանրապէս գիտնականները չեն ընդունիր, որ իրենց քաղաքական հակումները ազդած են իրենց աշխատանքին վրայ կամ իրենց ուսումնասիրութեան նպատակն է քարոզել իրենց քաղաքական մօտեցումները: Ինդրոյ առարկայ յօդուածին հեղինակները հակառակը կ'ընեն: Իրենց նպատակը, կը գրեն անոնք, «ընտանեկան կառոյցին այլագանութեան իրաւականութիւնը պաշտպանող» քաղաքականութեան մը ստեղծումն է:

Այս նպատակին հիման վրայ, անոնք կը յայտնեն, թէ իրենց կարծիքով, երեխայի մը հոգեկան առողջութեան համար «տնտեսութիւնը կարեւոր է եւ ոչ ամուսնութիւնը». հայրերը «երեխայի գարգացման մէջ իւրայատուկ եւ անհրաժեշտ ներդրում չունին» կը գրեն անոնք չարունակելով, որ գոյութիւն ունին «կարելի ծախսեր». երբ տան մէջ կայ նաեւ հայր մը, այդ ծախսերու շարքին են «թղթախաղը, ծխախոտի եւ կամ ոգելից խմիչքներու դնումը կամ այլ ոչ-անհրաժեշտ ծախսեր»:

Ընդհանուր առմամբ, ուսումնասիրողները կը պնդեն, որ «ոչ մէկ բան իսկապէս կ'ապացուցէ, որ ամուսնութիւնը կը բարելաւէ հայրութիւնը, կը կրթէ տղամարդը կամ կը պաշտպանէ երեխաները»:

Միլվրըթայնի եւ Աուըրպախի այս յայտարարութիւններուն հակագդելով, Միացեալ Նահանգներու Հայրութեան Ագգային Հիմնարկին նախագահ Ուէյտ Հորն իր կարգին նշեց, որ «ամրողջ գրականութիւնը մը ցոյց կու տայ, թէ հայրերը եւ ամուսնութիւնը կարեւոր են»:

Ըստ այս ուսումնասիրութիւններուն, ամուսնացած հայրերը չատ աւելի ժամանակ կը տրամադրեն իրենց գաւակներուն, քան՝ չամուսնացած հայրերը:

Ամուսնութեան կարգավիճակին մասին տասնամեակներէ իվեր կատարուող ուսումնասիրութիւններուն տուեալները կը փաստեն, որ տղամարդոց մօտ ոգելից րմպելիներ խմելու, թմրեցուցիչ գործածելու եւ իրենց անձնական հաճոյքը փնտռելու հակումը կը պակսի իսկ աշխատասիրութիւնը կը բազմապատկուի, երբ անոնք ամուսին դառնան: Միւս կողմէ, անհաշիւ ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, որ երեխաները չատ աւելի հաւասարակշռուած կերպով կը գարգանան, երբ կ'ապրին ե'ւ հայր ե'ւ մայր ունեցող ընտանիքի մը մէջ, քան որեւէ այլ կառոյց ունեցող ընտանիքի մը մէջ:

Պատանեկութեան շրջանին նաեւ, մայր-զաւակ յարաբերութեան մէջ եւ մասնաւորաբար՝ մայր-աղջիկ յարաբերութեան մէջ հիմնական է հօր դերակատարութիւնը:

«Ամերիկայի մէջ ամուսնութիւնը երբեք այսքան տկար չէ եղած», կը գրէ «Հերըլտ Թրիպիւնը»ր: Այս ամիս հրատարակուած տեղեկագիրի մը մէջ, Ռաթճըրզ համալսարանի Ամուսնութեան Ագգային Միրագիրը կը յայտնէ, որ 1960էն ի վեր ամուսնութիւններու համեմատութիւնը 43 առ հարիւրի նուագում արձանագրած է: Ամուսնալուծումներու համեմատութիւնը հասած է բարձրագոյն մակարդակի: Ընկերային այս փոփոխութիւններուն պատճառով Ամերիկայի մէջ 22 միլիոն երեխաներ (երեխաներու 40 առ հարիւրը) իրենց հայրերէն հեռու կ'ապրին:

Հետեւանքները ժխտական են: Իր հօրմէն հեռու մեծցած տղայ մը ուրիշներէն երկու անգամ աւելի հաւանականութիւն ունի բանտ մտնելու: Ամուրի կամ ամուսնալուծուած մօր մը մօտ մեծցած աղջիկ մը հինգ անգամ աւելի հաւանականութիւն ունի պատանի մայր մը դառնալու, քան իրենց հայրերուն եւ մայրերուն հետ մեծցած աղջիկները: Մնողներէն միայն մէկուն կամ խորթ ծնողքի հետ ապրած պատանի մը չատ աւելի դիւրութեամբ կը տարուի թմրեցուցիչով, գինքերու գործածութեամբ եւ չատ աւելի յարձակողական կ'րլլայ, քան անփոփոխ մնացած ընտանիքէ եկող պատանի մը:

«Ընկերային գիտութիւններու ասպարէզին մէջ, ուսումնասիրութիւնները րնդհանրապէս րնաւ վերջնական չեն րլլար,- կ'րսէ ընտանեկան կառոյցի մասնագէտ, ընկերարան Տէյվիտ Փոփրնօ,- միչտ ալ գոյութիւն ունին աչխատանքային դժուարութիւններ եւ անլոյծ մնացած հարցեր: Սակայն երեք տասնամեակներու իրրեւ ընկերարան աչխատանքիս ընթացքին, ստացած տեղեկութիւններս եւ հաւաքած տուեալներս վճռականօրէն կը կշռեն մէկ ուղղութեամբ. երկու ծնողներով ընտանիքները նախընտրելի են երեխաներուն հոգեկան առողջութեան համար, քան՝ մէկ ծնող ունեցող կամ խորթ ընտանիքները»:

«Միլվրըթայնի եւ Աուըրպախի գրածը գիտութիւն չէ,- կ'եզրակացնէ «Հերըլտ Թրիպիւն»,- այլ հակառակը: Անիկա քաղաքական ճառ մըն է, որ նկատի չ'առներ գիտութեան նուաճումները»:

ԻՆՉ Է ՀՕՐ ԴԵՐԸ

Վերը տրուած լուրին մէջ նըշուած գիտնական-հոգեբաններուն կարծիքը դէմ է հոգեբանութեան մարգին մէջ մինչեւ օրս կատարուած ամէնէն լուրջ ուսումնասիրութիւններուն, բազմաթիւ հոգեբաններու եւ հոգեվերլուծողներու տեսութիւններուն, ինչպէս նաեւ ընդհանրապէս ընտանիքներու եւ աճհատներու փորձառութիւններուն: Երեխայի մը հոգեկան հաւասարակշռութեան համար հօր ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

Իր ծնունդէն ետք քանի մը ամիսներու ընթացքին, նորածին երեխան կ'ապրի իր մօր հետ մէկ ամբողջութիւն կազմելու տպաւորութեամբ: Ան չի կրնար զանազանել իր պէտքերը՝ իր մօր փափաքներէն: Նկատելէ ետք, որ իր մայրը նոյն վայրկեանին չի զգար իր անօթութիւնը, վախը կամ անհանգստութիւնը, երեխան կ'անդրադառնայ, որ ինք անջատ էակ մըն է, ինչպէս նաեւ կը սորվի, որ պէտք է արտայայտէ իր պէտքերը՝ գոհացում ստանալու համար: Այսպէս է, որ ան կը նկատէ իր լացին եւ մօր ընդառաջումին միջեւ կապակցութիւնը եւ կը սկսի լալ, ցոյց տալու համար որ անօթի է, անհանգիստ է եւ այլն: Միեւնոյն ատեն, երեխան կ'անդրադառնայ, որ ինք կախեալ է իր մօրմէն, որովհետեւ կարողութիւն չունի առանձին գոհացնելու իր կարիքները: Այս բոլորը իր մէջ կը ստեղծեն հակասական զգացումներ: Նախ՝ սէր մօրը հանդէպ, որովհետեւ ան իրեն հոգ տանող եւ «ապրեցնող» անձն է. սակայն միեւնոյն ատեն վախ՝ ամբողջութեամբ իր մօրմէն կախեալ ըլլալու զգացումէն: Անոր անգիտակիցին մէջ զուգահեռաբար կը զարգանան մօր դրական եւ ժխտական կերպարները: «Բարի մայր»ը իրեն հոգ տանող, զինք սիրող, կերակրող անձն է. իսկ «չար մայր»ը՝ ան, որ կրնայ սպառնալ իր էութեան, տրուած ըլլալով որ ամենակարող է երեխային աչքին:

Այստեղ է, որ հիմնական է հօր դերակատարութիւնը: Մայր զաւակ սեղմ յարաբերութենէն դուրս երրորդ անձ մըն է ան, որ կախեալ չէ ամենակարող մօրմէն: Այս հաստատումը (անգիտակից մակարդակի վրայ) ապահովութիւն կը ներշնչէ երեխային, որ դանդաղօրէն կը սկսի «ըմբռնել», որ կարելի է անջատ ըլլալ մօրմէն եւ չմեռնիլ: Առաւել, ան իր հայրը իբրեւ օրինակ ունենալով, կը փորձէ ի'նք նաեւ դուրս գալ իր մօր հետ ձուլումի իր յարաբերութենէն:

Հօր դերակատարութիւնը այսքանով չի սահմանափակուիր: Հօր եւ զաւկին կապին բնոյթը իւրայատուկ է: Մայր - զաւակ կապը կենսաբանական է եւ երեխան *գիտէ*, թէ ո՛վ է իր մայրը. սակայն ան տարբեր ձեւով կը ճանչնայ իր հայրը. ան *կը սորվի*, թէ ո՛վ է իր հայրը: «Մարդ մը տարբեր ձեւով գիտէ թէ ո՛վ է իր մայրը, եւ տարբեր թէ ո՛վ է իր հայրը կամ թէ լուսնի վրայ կեանք գոյութիւն ունի», կ'ըսէր Լիխթընպըրկ: Այս խօսքերը կը նշանակեն, որ մայր -զաւակ կապը գոյութիւն ունի ի ծնէ եւ նոյնիսկ յղութեան շրջանէն սկըսեալ, մինչդեռ հօր հետ կապը կը ստեղծուի քայլ առ քայլ. եւ այս առումով, հայր -զաւակ յարաբերութիւնը դուռ կը բանայ մշակոյթին, որովհետեւ հօր կարգավիճակը ընկերային, մշակութային կարգ մըն է, մինչ մօրը՝ հիմնականօրէն բնական:

Իր ծնունդէն մինչեւ քանի մը ամիս, երեխան չի կրնար ինքզինք զանազանել իր մօրմէն:

Այսպէս, հօր ներկայութիւնը երեխային կը սորվեցնէ, թէ գոյութիւն ունի ընկերութիւն մը, որուն ինք մաս կը կազմէ: Ընկերութիւն մը, ուր կան օրէնքներ, որոնք պէտք է յարգուին: Խօսքը չի վերաբերիր պետական կամ իրաւական օրէնքներուն, այլ մարդկային ընկերութեան իւրայատկութիւնը կազմող կանոններուն (որոնց վրայ հիմնուած են պետական-իրաւաբանական օրէնքները): Այդ կանոնները են, որ երեխային կը սորվեցնեն, օրինակ, թէ կարելի չէ ինքզինք ամենակարող զգալ, այլ անհատներու հանդէպ յարձակողական ըլլալ կամ պահանջել, որ կեանքը ընթանայ բացարձակապէս ի'ր փափաքներուն հիման վրայ եւ այլն: Մէկ խօսքով, ան կը սորվի, որ կայ օրէնքի հասկացողութիւն, կայ Օրէնք, որուն ենթարկուելով է, որ անհատ մը իսկապէս անդամ կ'ըլլայ մարդկային ընկերութեան: Այս ծիրէն ներս հօր դերակատարութիւնը օրէնքի ներկայացուցիչ ըլլալն է, առաջին հերթին սահմաններ գծելով մայր - զաւակ յարաբերութեան մէջ: Հօր ներկայութեան շնորհիւ է, որ երեխան կը հասկնայ, թէ մայրը իր սեփականութիւնը չէ: Անոր շնորհիւ է նաեւ, որ երեխան հայր-մայր-զաւակ եռանկիւն յարաբերութեան մէջ կը սորվի *ուրիշ*ին գոյութիւնը, ընկերութեան կանոնները եւ իր տեղը այդ ընկերութեան եւ ընտանիքին մէջ:

Հետեւաբար կարելի չէ ըսել, որ հօր ներկայութիւնը անհրաժեշտ չէ երեխային հոգեկան հաւասարակշռութեան համար: Հօր հիմնական դերակատարութեան՝ Օրէնքի ուսուցման բացակայութեան, երեխան, ապագայ պատանին եւ չափահասը դըժուար թէ յաջողի բնական կերպով հասարկուիլ մարդկային ընկերութեան մէջ. վերը տրուած լուրին մէջ նշուած ուսումնասիրութիւններու արդիւնքները բաւական խօսուն են:

Մայրը պէտք է իր երեխային ներկայացնէ անոր հայրը:

Այսուհանդերձ պէտք չէ կարծել, որ հօր ներկայութիւնը բացարձակապէս ֆիզիքական պէտք է ըլլայ: Անիկա երկու բնոյթ ունի՝ ֆիզիքական եւ հոգեմտային: Ֆիզիքականին պարագան բացատրութեան չի կարօտիր: Սակայն հոգեկան եւ մտային ներկայութիւնը առաւել եւս կարեւոր է:

Հայրը ներկայ պէտք է ըլլայ երեխային հոգեկան եւ մտային աշխարհին մէջ, անոր ազդեցութիւնը պէտք չէ պայմանաւորուի ֆիզիքական ներկայութեամբ:

Այստեղ կարեւոր է մօր դերակատարութիւնը: Ան պէտք է իր ամուսինը *ներկայացնէ* երեխային. առաջին ամիսներու «Նայէ՛, պապան» խօսքէն անդին, մայրը իր զաւկին պէտք է զգացնէ, որ ինք կը սիրէ եւ կը յարգէ իր ամուսինը, անոր հայրը: Պէտք է ի'նք նաեւ օժանդակէ իր ամուսինին հայրական դերակատարութեան հաստատումին՝ ցոյց տալով, որ ինք համամիտ է օրէնքներուն եւ Օրէնքի գոյութեան, որ կը ներկայացուի հօր կողմէ: Օրինակի համար, հօր ֆիզիքական բացակայութեան ընթացքին երեխան պէտք է տեսնէ, հասկնայ, որ օրէնքները չեն ջնջուիր, այլ իր մայրը կը շարունակէ զանոնք կիրարկել, մէկ խօսքով, ֆիզիքապէս բացակայելով հայրը չ'անհետանար եւ իր հետ չի տանիր օրէնքները: Այսպէս է, որ հօր ներկայութիւնը կ'ամրագրուի երեխային հոգեկան եւ մտային ներաշխարհին մէջ, եւ ան իր հօր / ծնողքին բացակայութեան նոյնիսկ կրնայ մարդկային ընկերութեան օրէնքները:

Նկատի առնելով, որ հօր հիմնական դերակատարութիւնը այս օրէնքներու ուսուցումն է, ինչպէս նաեւ այն իրողութիւնը, որ երեխային հոգեկան - մտային աշխարհին մէջ անոր ներկայութեան ամրագրումն է, որ կը ստեղծէ այդ ուսուցումին հիմերը, կարելի է ըսել, որ հայրը փոխարինող(ներ) կրնան ըլլալ: Օրինակի համար, այլ տղամարդու մը ներկայութիւնը երեխային կեանքին մէջ մեծ ազդեցութիւն կրնայ ունենալ անոր վրայ: Երբ հայրը բացակայ է (ըլլայ ֆիզիքապէս թէ դերակատարութեան իմաստով), այլ տղամարդ մը կրնայ ստանձնել այդ դերը: Յաճախ պատահած է, որ հօր մահէն ետք, երեխային հօրեղբայրը, մօրեղբայրը կամ ընտանիքին մօտ տղամարդ մը օրէնքներու ուսուցիչի դերը խաղայ անոր կեանքին մէջ: Նոյնպէս, որդեգիր երեխաներուն պարագային, որդեգրող հայրը իր դերակատարութեամբ է, որ ինքզինք կը հաստատէ իբրեւ այդպիսին: Օրինակները բազմաթիւ են, ուր կենսաբանական հօր բացակայութեան այլ տղամարդ մը յաջողած է երեխային փոխանցել մարդկային ընկերութեան օրէնքները:

Հետեւաբար, երբ կը խօսինք հօր ներկայութեան անհրաժեշտութեան մասին, նկատի ունինք հիմնականօրէն անոր դերակատարութեան հաստատումը: Սա չի նշանակեր, որ ամերիկացի երկու հոգեբաններուն հետ համաձայնելով կրնանք հաստատել, որ ամուսնութեան ընդմէջէն անոր կարգավիճակին իրականացումը անհրաժեշտ չէ: Ինչպէս կը նշէ Հերըլտ Թրիպիւնը, այդ կարգավիճակը կրնայ առիթ տալ, որ հայր մը առաւել եւս պատասխանատու եւ մասնակից զգայ: Սակայն երկու հոգեբաններուն «տեսութեան» հիմնական թերութիւնը կը կայանայ հօր դերակատարութեան նուաստացման մէջ: Կարելի չէ «հայր»ը բնութագրել միայն տնտեսական չափանիշներու հիման վրայ: Անոր դերակատարութիւնը շատ աւելի լայն տարողութիւն ունի, եւ եթէ կեանքի իրադարձութիւններու բերումով երբեմն երեխայ մը ստիպուած կ'ըլլայ զրկուիլ իր հօրմէն, այս մէկը չի նշանակեր, որ բոլոր պարագաներուն կարելի է հօր դերակատարութիւնը լուսանցքի մէջ ձգել եւ յայտարարել, որ անոր բացակայութիւնը հիմնական ազդեցութիւն չ'ունենար երեխային հոգեկան հաւասարակշռութեան վրայ:

Թ. Ա.

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱԶԴԵՑԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ գայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

•ԻՆԹՐԷՓՄԸՆԹ• (Էսփաս. Ափիր/Սոֆիլ. Տիւն, Սոտեքօ/. Էլիթ. Սէնթ Էլի. Աթլանթիս. Լաս Սալինաս. Սթարկէյթ /Զահլէ).- Ապահովագրական ընկերութիւն մը առաքելութեամբ մը կը գործուղէ գեղեցիկ աղջիկ մը (Քաթերին Զեթա-Ճոնս), որպէսզի արգելք հանդիսանայ արհեստավարժ գողի մը (Շոն Քոնըրի) արուեստի գործերու գողութեան...: Երկուքին միջեւ կը ստեղծուի սիրային կապ մը...:

◆*•ՊԷՍԹ ԼԷՅՏ ՕԼԷՆՋ• (Էսփաս. Էլիթ եւ կալաքսի).*- Մահացած հօր պարտքերուն մէջ մխրճուած՝ Նիք կ'երեւակայէ հնարք մը, ձերբազատելու համար այդ անել վիճակէն...:

◆*•ԳԻ'ՋՕԼ ՏԷՖ• (Փլաճէթ. Ապրաժ/Ջուք/ Թրիփոլի, Քոնքորտ).*- Գեղադէմ երիտասարդ մը, որ կը լքուի ամէնէն գեղեցիկ աղջիկէն, կ'ընտրէ տգեղ եւ ամչկոտ աղջիկ մը իբրեւ ընկերակից՝ վկայականաց բաշխման հանդիսութեան...:

◆*•ՈՒԻՆԿ ՔՈՄԷՆՏՐ (Լաս Սալինաս).*- 2564ին, արտերկրային *Քիլթաթիս* ցեղը կը պատրաստուի յարձակիլ երկրագունդին վրայ եւ զայն ոչնչացընել: Երեք օդաչուներ պէտք է անցնին թշնամի գիծերը՝ աշխարհի բնակիչները զգուշացնելու համար:

◆*•ՏԸ ՄԱՄՄԻ• (Փլաճէթ / Ապրաժ, Ջուք, Քասլիք, Թրիփոլի. Փլազա, Քոնքորտ- Ֆրիուէյ. Սթարկէյթ, Զահլէ).*- Ամերիկացի արկածախնդիր մը (Պրէնտըն Ֆրէյզըր) եւ եգիպտաբան մը (Ռաքէլ Ուայց) կը գտնեն Համունաբաթրայի աւերակները:

◆*•ՎԱՁՐԻՍ (Էսփաս. Ափիր. Տիւն. Սոտեքօ. Սէնթ Էլի. Լաս Սալինաս. Կալաքսի).*- Արտերկրային էութիւն մը մուտք կը գործէ տիեզերանաւուն մէջ եւ կը սպանէ անձնակազմը: Որսորդներու խումբ մը կը գտնէ ամայացած նաւ մը եւ կը փորձէ զայն փրկել:

◆*•ՏԸ ՌԷՏ ՎԱՅՈԼԻՆ• (Ամպասատ. Փլանէթ / Ապրաժ, Քոնքորտ).*- Իտալիոյ մէջ շինուած ջութակ մը տարիներ եւ դարեր կտրելով կը հասնի աճուրդի վայր մը:

◆*•ՄԱՅՏՋԷՅՎԸՐԻԹ ՄԱՐՋԻԸՆ• (Փլանէթ/Ապրաժ. Ջուք/. Քոնքորտ).*- Հրատ մնոյորակի բնակիչի մը տիեզերանաւը ճամբորդութեան մը ընթացքին կը խանգարուի եւ էջք կը կատարէ Երկիր, ուր կը հանդիպի թղթակից Թիմի:

◆*•ԵՈՒՆԻՎԸՐՍԱԼ ՍՈԼՃԸՐ. ՏԸ ՌՒՒՔՐՆ• (Էսփաս. Ամփիր/Տիւն. Սոտեքօ/. Էլիթ. Սէնթ Էլի).*- Առաջին բեմադրութեան երկրորդ տարբերակը, ուր Ժան Քլօտ Վանտամ կը գործէ կառավարութեան հաշուոյն:

◆*•ԸՍԻՎԻԼ ԷՔՃԸՆ• (Փլանէթ/Ապրաժ. Ջուք/. Փլազա. Քոնքորտ).*- Փաստաբանական գրասենեակ մը յանձն կ'առնէ բացայայտել ջուրի ճամբով մահուկներ թունաւորելու դաւադրութիւն մը եւ...

◆*•ՏԸ ՖԷՔԼԻԹ•(Փլանէթ/ Ապրաժ, Քոնքորտ).*- Գիտաերեւակայական ֆիլմ մը, ուր անջրպետէն մարդիկ դպրոցի մը դասախօսներուն տիպարները կը մարմնաւորեն...

◆*•ԱՄԵՐԻՔԸՆ ՀԻՍԹԸՐԻ ԷՔՍ• (Ամպասատ. Ֆրիուէյ).*- Նոր ճացիական բանտարկեալ մը կ'արձակուի բանտէն, փրկելու համար իր եղբայրը, որ սկսած էր հետեւիլ նոյն շարժումին: Ֆիլմը կը պարունակէ վայրագ տեսարաններ:

◆*•ՈՒԻԱՆ ԹՐՈՒԻ ԹԻՆԿ•(Փլանէթ/. Քասլիք. Փլազա).*- Երիտասարդ կին մը կը վերադառնայ իր ծնողքին քով, օգնելու համար իր մօր, որ քաղցկեղէ կը տառապի:

◆*•ՏԸ ՌԻԱԿՐԷՅՇ ՄՈՒՎԻ•- (Փլանէթ/. Ջուք/. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ).*- Գծանկարի ֆիլմաշարէ առնուած նիւթ մը, որ կը ներկայացնէ Փիքըլզ ընտանիքին արկածախնդրութիւնները:

◆*•ԼԱՒ. ՍՓԱՒ ԷՆՏ ԹՈՒ ՍՄՈՔԻՆԿ ՊԱՐԼԶ• (Ամփիր / Սոտեքօ).*- Բախտախաղ մը կորսնցնելէ ետք, չորս լոճտոնաբնակ երիտասարդներ կէս միլիոն պարտականեն բախտախաղի *սնֆիայինչ*: Գումարը գոյացնելու համար կը ծրագրեն գողութիւններու շարք մը:

◆*•ԼՈՍԹ ԻՆ ՍՓԷՅՍ• (Լա Սաժէս).*- 21րդ դարուն մէջ տեղի ունեցող գիտա-երեւակայական ֆիլմ մը:

◆*•ՊԷՅՊԻՃԻՆԻՀՍՐՍ• (Էլիթ. Լաս Սալինաս).*- Ընկերութիւն մը գաղտնի հետազօտութիւններու ձեռնարկած է, յայտնաբերելու համար մանուկներու կողմէ գործածուող եւ ցարդ մեզի անծանօթ լեզուն:

◆*•ՔՐՈՒՐԼ ԻՆԹԵՆՏԸՆՋ• (Ամփիր. Սոտեքօ. Տիւն).*- «*Տէնճըրըս Լիէզընզ*»-ի մէկ այլ տարբերակը, ուր Քաթրին, իր կէս- եղբօր՝ Սեպասթիանի հետ, գրաւի կու գայ կոյս աղջկան մը գծով:

◆*•ՓԷՋ ԱՏԸՄՋ•- (Վանտոմ. Միրաժ).*- Իրական կեանքէ առնուած պատմութիւն մը, ուր բժիշկ Փէչ Ատըմզ (Ռոպին Ուիլիըմս) կ'որդեգրէ հիւանդները խնդացնելով բժշկելու իր իւրայատուկ ոճը, կորսնցնելով իր ասպարէզը...

◆*•ԻՒՆ ՇԱՆՍ ՍԻՒՐ ՏԷՕ•.- (Լա Միթէ. Լա Սաժէս).*- Երիտասարդ աղջիկ մը (Վանեսա Փարատի) ցարդ իրեն անծանօթ հօր փնտոտուքին մէջէն է, երբ կը հանդիպի 2 հաւանական թեկնածուներու- (Ալէն Տըլոն եւ Ժան Փօլ Պելմոնտօ):

◆*•ՓԼԱՍ ՎԱՆՏՄ•(Լա Միթէ. Լա Սաժէս).*- Անձնասպան եղած ոսկերիչի մը խմած կինը՝ Մարիան (Քաթրին Տընէօվ), իր ամուսնոյն կիսատ ձգած գործառնութիւնները կը ստանձնէ եւ դժուարութիւններու կը հանդիպի:

◆*•ՇԷՅՔՍՓԻՐ ԻՆ ԼԱՒ•- (Փլանէթ. Քասլիք).*- 1593ին Լոնտոնի մէջ, Շէյքսփիր (Ժոզէֆ Ֆիեննզ) իր նոր թատերգութեան արտադրութեան համար կը դիմէ հարուստ եւ գեղացի Վիոլային (Ճիուինիթ Փալթրօ), որուն կը սիրահարի. թատերգութեան նոր նիւթի մը առիթ տալով:

Ի ԹԻ. ԷԼ.
7:30.- *Արաբերէն լուրեր*
8:00.- *Երաժշտութիւն*
8:15.- *Արթ Ընթէք*
8:30.- *Մանուկներու յատուկ*
9:00.- *Մուպիւլ*
11:30.- *Ֆիլդ Ինֆօ*
11:35.- *Միւզիք Սթրիթ*
12:30 - *Պալասթաթ*
13:00.- *Լա Թաբուլի Ռասասաան*
14:30.- *Արաբերէն լուրեր*
15:00.- *Լիբանանեան ֆիլմաշար՝ «Արապա Մահամին Ուա Պէա»*
16:00.- *Մանկական յատուկ*
16:30.- *Արթ Ընթէք*
17:00.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Օշըն կրիլ»*
17:30.- *Լոթոյի վիճակահանութիւն*
18:00.- *Լիբանանի Ակգ. վիճակահանութիւն*
18:30.- *Ալ Թահաւտի Էղ Քասիր*
19:30.- *Արաբերէն Լուրեր*
20:00.- *Մըն Լուպնան Ուա Ասաւ*
20:30.- *Լիբանանեան ֆիլմաշար՝ «Քատ Ալքուտս Ուա»*
21:30.- *Պէաթ Մէլլըր՝ «Կրէյք Պուքի Նապլըրի». Բ. բաժին*
23:30 - *Վաճառապրական*

LBC. ԹԻ. ՎԻ.
6:45.- *Թի. Էֆ. Այ լուրեր*
7:15.- *Շուֆ Ուա Իշթիրի*
7:30 - *Թուկ, Մաթնի*
9:00.- *Մուֆրա Տէյմ*
9:30.- *Մորիթօ Թի. Վի. Շուիինկ*
11:00.- *Քլիփս*
11:30.- *Մակապին՝ Էօր Միքը Տ'Էքսիվէն*
13:00.- *Քի Է Քի*
13:45.- *Շուֆ Ուա Իշթիրի*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Այ լուրեր*
14:45.- *Ֆրանսական «Վարիէթէ»*
15:45.- *Աղանի Աղանի*
17:00.- *Միւնի Միթուտօ*
18:00.- *Էմ. Թի. Վի. Միւրթց*
18:15.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Մէյտարն»*
19:15.- *Ոյնա Ուաթա Եա Հապիպի*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Էմ. Էֆ. Շի.*
21:30.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն*
23:30.- *Էմ. Թի. Վի. Միւրթց*
23:45.- *Մուիուայ, Միհնաիալ*

Էլ. Պի. Սի.
7:00.- *Մի. Էս. Էս. ի լուրեր*
7:30 - *Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա*
8:00.- *Մի. Էս. Էս. ի լուրեր*
8:25.- *Նուր Հէլթ*
9:00.- *Եգիպտական ֆիլմաշար*
10:00.- *Վաճառապրական՝ Կրապլ Վիու*
10:30.- *Նահարթում Մաիիտ*
13:30.- *Մի. Էս. Էս.ի լուրեր*
14:00.- *Ոյնա Ուա Ուաա*
15:00 - *Ֆիլդ Նիւտ Տաթ*
15:15 - *Ոպա*
16:30.- *Վաճառապրական*
17:00 - *Քիւֆ Ու Էֆր*
18:00 - *Քոնտակտ*
19:00.- *Շու Պատտար*
20:00 - *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Մուտիա Ֆի Լուպնան*
21:00.- *Քիւեմ Ալ Նէս*
00:00 - *Վաճառապրական՝ Քրօս Պարտրթթի*

ՄԱՅՏԹԱՔՐԱԼ
7:00.- *Ալամ Ալ Մասգան*
13:00.- *Ֆիլդ Ինֆօ*
13:15 - *Տապան*
14:00 - *Լապայի՛ Հիւմիյա*
15:00 - *Արաբերէն լուրեր*
15:30.- *Արաբական ֆիլմաշար*
16:30.- *Կէնդարի գծանկար՝ «Շիմփն Տէյլ»*
17:00.- *Ըզդար Ըբաար*
17:30.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
17:45.- *Ընդլերէն լուրեր*
18:00.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Ֆէյմ»*
19:00.- *Արաբական ֆիլմաշար*
19:58.- *Շաուահիւտ Միս Այլամիրա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Գոլտըն Փէյև»*
21:00 - *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Ռիւրիթիոնկ»*
21:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Փրոֆեսիոր»*
22:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Պէյուոչ Նայթ»*
23:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Սոլ Մէն»*
00:00 - *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Ռեդ Այ Լիվ»*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.
14:30.- *Միջազգային լուրեր*
15:00.- *Սիտր*
15:15 - *Ալբումիք*
16:00.- *Ֆիէհ*
17:00 - *Աբթիմիթէ*
17:30 - *Լուրեր*
17:45.- *Թի. Վի. Շոփ*
18:05 - *Լա Միթէ, Տէօ Լա Ժուա*
18:30 - *Լուրեր*
18:45.- *Շարժապատկեր*
19:00.- *Ֆիէհ*
19:30 - *Մաութ թուրիսմ*
20:00 - *Լուրեր*
20:45 - *Սիտր*
21:00.- *Շու Մըշդըլթաք*
22:30 - *Լուրեր*
23:15 - *Մաճաֆիյաթ Ղէլր Շըքըլ*
23:20 - *Թալմ Ուոչ. Տաք*
00:20 - *Թի. Վի. Շոփ*

* Վերտիշեալ յաջտագիրնե-րը ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ...

Շարունակուած 5րդ էջէն

Այն էլ նկատենք, որ մինչեւ 1980ական թուականները Հայաստանը համարուում էր երիտասարդների երկիր, քանի որ բնակչութեան կազմում 65 եւ աւելի տարիք ունեցող բնակչութեան տեսակարար կշիռը ցածր էր: ՄԱԿի կողմից ընդունուած դասակարգմամբ, երկիրը համարուում է երիտասարդ, եթէ նրա բնակչութեան ընդհանուր թուաքանակի մէջ 65 եւ աւելի տարեկանները կազմում են մինչեւ 4 տոկոս, 4-7 տոկոսի դէպքում երկիրը գտնուում է ծերացման եզրին, 7 տոկոսից բարձր լինելու դէպքում՝ բնակչութիւնը ծերացած է: Ժողովրդագրութեան մէջ տարբերուում են «ծեր» մարդ եւ «ծերացած» հասարակութիւն հասկացութիւնները: Ծեր մարդիկ միշտ էլ եղել են: Մինչդեռ հասարակութեան «ծերացումը» նկատուել է 19րդ դարի վերջերից: Այն արհեստագիտական առաջընթացի, տնտեսական եւ ընկերային, առողջապահական եւ մշակութային համակարգերի զարգացման արդիւնքն է: Առողջապահութեան Համաշխարհային Կազմակերպութեան դասակարգմամբ 60 եւ աւելի տարիքի բնակչութիւնը բաժանուում է երեք խմբի՝ տարիքաւորներ (60-70 տարեկաններ), ծերեր (75-89 տարեկաններ) եւ երկարակեացներ (90 եւ աւելի տարիք ունեցողներ): Հայաստանը միանգամից յայտնուեց ծերացած երկրների շարքում, երբ նրա բնակչութեան կազմում աննախընթաց աւելացաւ 65 եւ աւելի տարիքի բնակչութիւնը:

Այսպէս, օրինակ, մարդահամարների տուեալներով, Հայաստանի Հանրապետութեան բնակչութեան ընդհանուր թուաքանակի մէջ 65 եւ աւելի տարիք ունեցողները 1979ին կազմել են 5,2, 1989ին՝ 5,5 տոկոս, իսկ 1997ին ընթացիկ վիճակագրութեան տուեալներով 8,45 տոկոս էր: Իրականում դա շատ աւելի բարձր է:

2005-2010 թթ. աշխատանքային տարիք մուտք կը գործեն 1990ականներին ծնուածները, որոնք թուաքանակով տարեկան աւելի քան 35-40 հազարով քիչ են 1980ականի իրաքանչիւր տարուան ընթացքում ծնուողներից: Ուստի նոր դարի առաջին տասնամեակի կէսից սկսած աշխատանքի շուկայում աշխատուժի առաջարկը նախորդ տասնամեակի համեմատութեամբ զգալիօրէն կ'իջնի: Դրա հետ մէկտեղ, այդ ընթացքում թոշակային տարիք մուտք կը գործեն 1940ականների ծնուածները, որոնք շատ քիչ էին, քանի որ այն ընդգրկում էր Հայրենական Պատերազմի տարիները: Այսպիսով, 2006ին սկսած աշխատանքի շուկայում աշխատուժի առաջարկի թափի կորուստը կ'ուղեկցուի նախորդ տարիների համեմատութեամբ աւելի քիչ ազատուող աշխատատեղերով, ուստի աշխատուժի պահանջարկի նուազումով: Աշխատանքի շուկայում իրավիճակի լարուածութիւնը, այնուհանդերձ, չի պահպանուի նախկին սրութեամբ:

21րդ դարի ողջ ընթացքում որոշակի փոփոխութիւն կ'ապրի բնակչութեան տարիքային կազմը: Այդ ուղղութեամբ սպասուելիք ժողովրդագրական փոփոխութիւնները կ'արտայայտեն այն օրինաչափութիւնները, որոնք յատուկ են զարգացած երկրներին արդի պայմաններում: Դա նշանակում է, որ բնակչութեան ընդհանուր թուակազմի մէջ անչափահասների եւ երեխաների (0-14 տարեկաններ) բաժնի նուազումը կ'ուղեկցուի թոշակառու եւ աշխատանքային տարիքի բնակչութեան բաժնի աւելանալու հետ: 21րդ դարում Հայաստանը կը բնութագրուի «ծերացած» բնակչութեամբ, բնակչութեան տարիքային բուրգում աստիճանաբար կը գերազանցեն «ծեր» տարիքի մարդիկ:

Այսպիսով, Հայաստանը 21րդ դար է մուտք գործում ուժերի գերլարուումով:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Մար Եուսէֆ հիւանդանոցի թաղ, 3 ննջասենեակ: Հեռ. 01 - 252055 եւ 03 - 284089:

STUDIO Lantern
•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ՈՒՐԻՇ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ
ՄԵՂՐԱՄՈՄ 7 + 7
ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏՈՎ
ԵՂԷՔ ԲԱԽՏԱՒՈՐՆԵՐԷՆ
14 օր - 27 Օգոստոսէն - 10 Սեպտեմբեր
7 օր - 3 Սեպտեմբերէն - 10 Սեպտեմբեր
01/260850 - 03/714376 - 01/253434
01/585562 - 01/562045 - 03/203533
Դիմել մինչեւ 15 Օգոստոս

ԱՖԻԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
•Իջքեայշարժի
•Կրակի ու գողութեան
•Կեանքի
•Ճամբորդութեան
•Սպասուիի
•Աշխատանքային արկածի
•Marine Cargoի
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍՏԱՆՁՆԷ ՈՒ ԿԸ ՀԵՏԱՊՆԴԷ
ԱՖԻԼ
գործակցութեամբ՝
BANKERS ASSURANCE SAL
NASCO KARAGOZIAN GROUP
MedNet
ԱՖԻԼ, ԱՖԷՏԻ շէնք, Բ. յարկ:
Հեռաձայն 01/262231 - Հեռատիպ 01/262221

ԱՖԻԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՍՆՏՈՒԿ
ԿԸ ՍՏԱՆՁՆԷ ՈՒ ԿԸ ՀԵՏԱՊՆԴԷ
1- ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՇՏԱՊ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ (URGENCE)
2- ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԽՆԱՄՔ
3- ԱԽՏԱԾԱՆԱՉՈՒԱՆ ԸՆՈՒԹԻՒՆԵՐԸ
ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ՝
BANKERS ASSURANCE SAL
NASCO KARAGOZIAN GROUP
MedNet
ԱՖԻԼ, ԱՖԷՏԻ շէնք, Բ. յարկ:
Հեռաձայն 01/262231 - Հեռատիպ 01/262221

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

ԷՏՈՒԱՐ ԱՐԹԻՆ ՔԷԹԻՊի մահուան առիթով, ցաւակցութիւններ կ'ընդունուին Երկուշաբթի 9 եւ Երեքշաբթի 10 Օգոստոսին, հանգուցեալին բնակարանը, Անթիլիաս, Սիմիթեան շէնք, Ա. յարկ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԷՏՈՒԱՐ ԱՐԹԻՆ ՔԷԹԻՊի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Օգոստոս 1999, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Օգոստոս 1999, Զալքայի Հայ Կաթողիկէ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

EST. AVO SOULAHIAN
igloo
The Organized Igloo!
■ Four-piece product includes food tray, divider, bottle basket & ice chest.
■ Insulation in body and lid means maximum cold retention.
5 YEAR WARRANTY
Made in USA
Tel.: (01) 490064 - 268610
Fax: (01) 490063
E.mail: sulahian@intracom.net.lb

ՏԱՐԻ ԿԸ ԳԱԼՍ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՑ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Ներշնչուած պիտի ըլլաք աշխատանքի մարզին մէջ ու պիտի արագարձէք աշխուժ կերպով: Երկ արուեստագէտ էք, արուեստի գործեր պիտի առեղծագործէք: Վերջապէս, որք ամանչելի է, օգտուեցէք:

ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Լարուած եւ ենշուած է մթնոլորտը: Հարցեր կուսակուած են իրարու վրայ, երկար ատենէ իւ վիր լուծուած չըլլալով: Ջանացէք մեղմել հարցերը ձեր ներդամիտ ու բարեացակամ կեցուածքով, փոխանակ բարկացնելու:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Օրը նպաստաւոր է գործակցութեան եւ բնկերային հանդիպումներու համար: Աճեցէք մեր նիւթական հանդիպում մը, որ երկար ժամանակի վրայ պիտի պայծառացնէ ձեր օրերը:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Սիրային կապը պիտի բլլայ զօրաւոր, ձեր ու ձեր սիրածին միջեւ: Կեանքին համբ պիտի վայելէք երկուքով: Ասկէ յետ բան մը հրապէք:

ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Մասնագէտ էք ձեր վիճակով, անհատական եւ հակամուտ վերաբերում: Կը կարծէք որ առաւելութիւններ կը կորսնցնէք, բայց ասիկա այնքան ալ ճիշդ չէ: Յոյսով ապրեցէք եւ նայեցէք ձեզմէ ակարներուն:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Պիտի կարենաք առաջիր առնել ձախսաւոր կամ անպատեհ կացութեան մը: Պիտի ունենաք աղուոր հանդիպում մը հանելի անձի մը հետ, ու պիտի բարեկամանաք աւելի սիրալիր կերպով:

ԿՇԻՌ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Նոր բարեկամութիւն մը կրնայ ստեղծուիլ ձեր ու նոր անձի մը միջեւ: Ջանացէք բայլ պահել օրուան հետ ու պիտի կարենաք հաւասարակշռել ձեր օրը:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Օրուան ատաղձ նկատուելու վիճակ մը պիտի ունենաք, ուրախ եւ զուարթ: Բայց դուք ձեզ մի նեղէք բափառումներու կամ անօգուտ հանդիպումներու գիրկը:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Փոքր, անհնշան հարցի մը մէջ պիտի յամառիք, անպայմանի ձեր տեսակէտը պաշտպանելով: Ասիկա լաւ կեցուածք չէ, ջանացէք հասկացողութեան մը գալ:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Եթէ ամուսնացած էք, վէճ մը պիտի ունենաք այր եւ կին: Այսուհանդերձ այս վիճակը կրնայ տեւել մինչեւ իրիկուն, ու աւելի եաե... հաշտութիւն: Սիրող սիրաները պիտի ունենան հանելի հանդիպում:

ԾՈՎԱՆՈՑՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

Երազուած օրը եկած է աշխատանքի քէ ընտանեկան բարեկարգութեան մարգերուն մէջ: Ընկերոջմի գործ ունեցողներուն համար նոր կամ նպատակաւոր պայմաններ: Օրը հանելի է ամէն տեսակէտով:

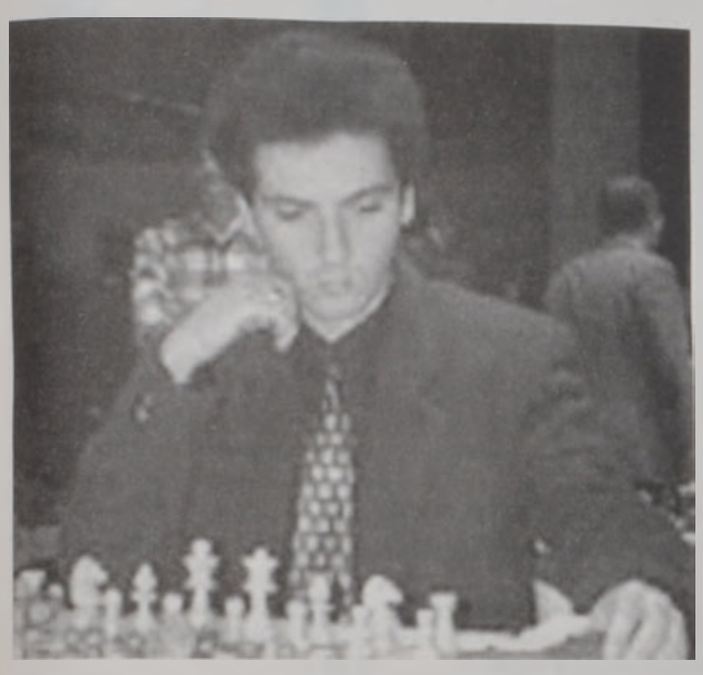
ՋՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Աշխատանքի մարզին մէջ պիտի ունենաք հիանալի առիթ մը փայլելու: Երկ արձակուրդի մէջ էք, հեռու մնացէք արեւի ճառագայթներէն: Ամէն պարագայի հիմէ ուշադիր, պահպանեցէք ֆիզիքական ձեր առողջութիւնը:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՃԱՏՐԱԿ. ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ (Բ. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ)

ԱՐՈՆԵԱՆ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱԻ, ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՀԱԻԱՍԱՐԵՑԱԻ, ԱՍՐԵԱՆ ԵՒ ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ ՅԱՂԹԵՑԻՆ

Վլատիմիր Յակոբեան

Ճատրակի աշխարհի ախոյեանութեան Բ. հանգրուանի մրցումներուն իրենց առաջին հանդիպումին, հայ վարպետները արձանագրեցին բաւական լաւ արդիւնքներ: Հայաստանցի Լեւոն Արոնեան, որ կը խաղար սեւ քարերով, պարտուեցաւ հոլանտացի Եան Թիմանէն, որ աշխարհի նախկին հսկաներէն մէկն է: Երկրորդ հանդիպումին, Արոնեան պիտի խաղայ ճերմակ քարերով եւ լաւ առիթ մը ունի 3րդ մրցում մը պարտադրելու մրցակիցին:

Վլատիմիր Յակոբեան հաւասարութիւն մը արձանագրեց Ֆիլիփինցի Ռոժելիօ Անթոնիոյի հետ:

Կարէն Ասրեան յաղթեց անգլիացի Մեթիւ Սատլրրի, իսկ Սերգէյ Մովսիսեան, որ կը ներկայացնէ Չեխիան, պարտուեցաւ մատնեց խրուաթ Կորան Տիգտարը:

Բ. հանգրուանի մրցումներուն մեծագոյն անակնկալը կը ուբրանացի պատանի Ռուսլան Փոնոմարիովի յաղթանակն՝ պուլխարացի վարպետ Վեսելին Թոփալովի դէմ: Հետաքրքրական կը վերերան վարպետ գուիճերիացի Վիքթոր Քորչնոյի յաղթանակը ռուս Սերգէյ Տոլմաթովի դէմ, իսկ մրցաշարքի միակ աղջկան՝ հունգարացի Եուտիթ Փոլկարի, յաղթանակը եւս նկատուեցաւ մեծ իրագործում, դանիացի Փիթըր Նիլսընի դէմ: Մրցաշարքին կը մասնակցին երկու աղջիկներ, որոնցմէ մէկը վրացի Մայա Շիպուրտանիձէ դուրս մնաց Ա. հանգրուանին, պարտուելէ ետք Վլատիմիր Յակոբեանէն:

Լաս Վեկասի մէջ կայացող այս ախոյեանութեան, հետաքրքրականը այն է, որ Բ. հանգրուանին յաղթականը կը ստանայ նուագպոյնը 21 հազար տոլար: Գումարը հետզհետէ կը բարձրանայ իւրաքանչիւր հանգրուանին: Ա. հանգրուանին յաղթականները ստացան տասական հազար տոլար:

«ԻՆԹԵՐՊՈՕ» ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԻՐԱՆՑԻՔ ՓՐԿԵՑԻՆ ՀԱՄՊՈՒՐԿԸ

«Ինթերպոօ» բաժակի մրցաշարքի կիսաւարտականի դարձի մրցումներուն երէկ գիշեր Համպուրկ, իր դաշտին վրայ 4 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Տրապիզոնսփորը, ապահովեց աւարտական մրցումի իր տոմսը:

Երթին, Թուրքիոյ մէջ 2 - 2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրելէ ետք իր մրցակիցին հետ, Համպուրկ իր դաշտին վրայ յաջողեցաւ կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրել, շնորհիւ իր նորեկ մարզիկներուն՝ Մեհտի Մահտավիքիայի, Ռոյ Փրաէկըրի եւ Վահիտ Հաշեմիանի: Պոխումէն Համպուրկ փոխանցուած իրանցի միջազգային մարզիկ Մահտավիքիա 37րդ վայրկեանին ապատ հարուածէ մը ետք նշանակեց իր կալվին եւ մրցումին առաջին կոլը: 57րդ վայրկեանին ան նշանակեց երկրորդ կոլը:

Վոլֆսպուրկի նախկին յառաջապահ Փրաէկըր 64րդ վայրկեանին նշանակեց գերմանական կալվին երրորդ կոլը, իսկ մրցումին աւարտէն ութ վայրկեան առաջ այլ իրանցի մը՝ Հաշեմիան, գլուխով նշանակեց Համպուրկի չորրորդ կոլը:

69րդ վայրկեանին Շալքէի նախկին յառաջապահ Համի Մահտիրալի նշանակեց թրքական կալվին միակ կոլը:

Աւարտական մրցումին, որ նոյնպէս տեղի պիտի ունենայ երթուդարձի դրութեամբ, Համպուրկ իր դէմ պիտի ունենայ Մոնփելիէն, որ յաջողեցաւ դուրս ձգել Տուիսպուրկը, 3 - 0 արդիւնքով հանգիստ յաղթանակ մը արձանագրելէ ետք: Երթի մրցումը վերջ գտած էր 1 - 1 արդիւնքով:

Երթի մրցումին իր արձանագրած արդիւնքին նման (1 - 0), Ուէսթ Համ դարձին ալ նոյն արդիւնքով պարտութեան մատնեց Հիրենվինը (Հոլանտա) եւ իր կարգին հասաւ աւարտական, ուր իր դէմ պիտի ունենայ Մէնը, որ դարձի մրցումին 1 - 1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց «Փոլոնիա Վարշաւիա»ի (Լեհաստան) հետ: Երթին, իր դաշտին վրայ Մէս 5 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնած էր իր մրցակիցը:

Աւստրիոյ մէջ ոչնչով 2 - 2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրելէ ետք Աւստրիա Վիեննայի հետ, ֆրանսական կալվը հասաւ աւարտական, որովհետեւ երթին իր դաշտին վրայ 2 - 0 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրած էր:

Աւարտական մրցումին անիկա իր դէմ պիտի ունենայ Եուվենթուսը, որ իր կարգին մրցաշարքէն դուրս ձգեց Ռոսթելմաշ Ռոսթովը (Ռուսիա): Երթին, 4 - 0 արդիւնքով անոր դաշտէն յաղթական վերադարձած Եուվենթուս, իր դաշտին վրայ 5 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց ռուսական կալվը:

Աւարտականի երեք մրցումներէն յաղթական դուրս եկող կալվերը յառաջիկայ եղանակին պիտի մասնակցին Եու. Է. Էֆ. Ա.ի բաժակի մրցաշարքին: Աւարտականի երթի մրցումները տեղի պիտի ունենան յառաջիկայ Օգոստոս 10ին, իսկ դարձի մրցումները Օգոստոս 24ին:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍՕՐ՝ ԼԸ ՀԱՒՐ - ՄԱՐՍԷՅ

Ֆրանսայի ֆութպոլի ախոյեանութեան Բ. հանգրուանը կը սկսի այսօր եւ կը չարունակուի վաղը եւ Շարաթ օր:

Այսօր տեղի կ'ունենայ երկու մրցում. Լը Հաւր - Մարսէյ եւ Թրուա - Լիոն:

Մարսէյ պիտի փորձէ ամէն գնով յաղթական վերադառնալ հիւսիսէն, եղանակին սկիզբէն ձեռք առնելու համար պարագլուխի դեկը:

Լիոն եւս անպայման 3 կէտով պիտի փորձէ վերադառնալ Թրուայէն, մանաւանդ որ անիկա իր առաջին մրցումին Մոնփելիէն պարտուեցաւ իր իսկ դաշտին վրայ, հակառակ տիտղոսին գլխաւոր թեկնածուներէն մէկը ըլլալուն:

Պրագիլցի Սոնի Անտերսոն այսօր առաջին անգամ ըլլալով դաշտ պիտի ներկայանայ Լիոնի տարագով:

Բ. հանգրուանի գագաթի մրցումը տեղի կ'ունենայ վաղը, Սէնթ Էթիէնի մէջ, ուր տեղւոյն կագմը պիտի հիւրընկալէ Նանթը: «Կանաչները»ը կը նկատուին ֆրանսական ֆութպոլին մոտելներէն մէկը, մինչ «դեղին դեղձանիկներ»ը կրնկատուին Ֆրանսայի ֆութպոլի լաւագոյն դպրոցը: Երկու հսկաներուն միջեւ ճակատումները եղած են միշտ ալարթար մակարդակի ու հետաքրքրական, մանաւանդ որ երկուքն ալ կը կիրարկեն յարձակողական խաղարկութիւն:

Հետաքրքրական պիտի ըլլայ նաեւ Լանս - Մոնաքօ վաղուան մրցումը, մինչ Շարաթ օրուան Մոնփելիէ - Պորտօ հանդիպումը եւս նուազ հետաքրքրական պիտի չըլլայ:

Եղանակին սկիզբը րոլոր մեծերը բնականաբար պիտի չուգեն անիմաստ կէտ կորսնցնել եւ պիտի ձգտին մինչեւ երթի մրցումներուն աւարտը առաւելագոյն չափով կէտ ապահովել, որովհետեւ դարձի մրցումները միշտ ալ աւելի ղժուար կրնկատուին քանի մը պատճառներով: Նախ մարզիկները կը սկսին հետզհետէ յոգնիլ, երկրորդ՝ եւրոպական մրցաշարքերը եւս հասած կ'ըլլան որոշ կարեւոր հանգրուաններու եւ անոնք հարկադրաբար իրենց պայքարը կը տանին քանի մը ճակատներու վրայ, ինչ որ կ'ենթադրէ մեծ կեդրոնացում եւ գօրաւոր ջիղ ունենալ:

Մտորեւ՝ Բ. հանգրուանի յայտագիրը.

ԱՅՍՕՐ

Թրուա - Լիոն
Լը Հաւր - Մարսէյ

ՎԱՂԸ

Սըտան - Նանսի
Սէնթ Էթիէն - Նանթ
Լաւա - Մոնաքօ
Պաստիա - Սթրազպուրկ

ՇԱԲԱԹ

Մէս - Օքսէռ
Մոնփելիէ - Պորտօ
Ռէնն -
Փարիզ Սէն Ժերմէն

ՎԱՂԸ ԿԸ ՍԿՍԻ ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Պելճիքայի ֆութպոլի ախոյեանութեան 1999 - 2000 եղանակը կը սկսի վաղը:

Բացման մրցումը տեղի պիտի ունենայ Կէնքի եւ նոր Ա. դասակարգ բարձրացած Վերպրոյետերինկ Ժիլի միջեւ:

Հակառակ անոր, որ տակաւին եղանակը չէ սկսած, բայց շատեր այժմէն իսկ հարց կու տան, թէ ո՞ր խումբը պիտի հանդիսանայ փոխ ախոյեան, որովհետեւ ախոյեանը արդէն կը նկատուի Անտըրլէխթը...

Եւ ասիկա հակառակ վերջին տարիներուն անոր շուքի մէջ մնալուն: Մանաւանդ անցեալ եղանակին անիկա իր ֆութպոլի 90 տարուան պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով գրաւած էր դասաւորման աղիւսակին վերջին դիրքը, սակայն հետզհետէ ինքզինք վերագտնելով եղանակը աւարտած էր երրորդ դիրքին վրայ:

Այս տարի Անտըրլէխթ, որ Պելճիքայի ամէնէն հարուստ ակումբն է, կը կարծուի, որ 25րդ անգամ ըլլալով (մրցանիշ մը) պիտի շահի Պելճիքայի ախոյեանութիւնը:

Նախապէս Եու. Է. Էֆ. Ա.ի եւ Եւրոպայի բաժակակիր խումբերու բաժակը շահած Անտըրլէխթ, որ ունի երկրին մեծագոյն թիւով համակիրները. 1998 - 99 եղանակի աւարտէն ետք սկսաւ պատրաստութիւններ տեսնել նոր եղանակին համար:

Առաջին հերթին, անցեալ եղանակի ախոյեան Կէնքի մարզիչ Էմէ Անթիւէնիս նշանակուեցաւ մարզիչ, մինչ Եոս Հէյլիկըն նշանակուեցաւ Կէնքի մարզիչ:

Բացի այդ մէկէն, Անտըրլէխթ 3 միլիոն տոլար վճարելով իր կալվին միացուց չեխ միջազգային յառաջապահ Եան Քոլըրը՝ Լոքերէնէն:

«Այժմ այն վգացումը ունիմ, որ 2000 թուականին Պելճիքայի ախոյեան պիտի հանդիսանանք», կ'ըսէ Անտըրլէխթի վեթերան միջնապահ Էնկլօ Շիֆօ:

Անտըրլէխթի մարզիչ Անթիւէնիս սակայն մերժեց այդ ուղղութեամբ որեւէ յայտարարութիւն կատարել եւ իր մարզիկներն ու համակիրները վգուշացուց այդ գծով որեւէ կարծիք յայտնելէ, այնպէս ինչպէս պատահած էր վերջին երեք տարիներուն, երբ անոնք յայտարարած էին, թէ իրենց կալվը կը նկատուի տիտղոսին թիւ մէկ թեկնածուն: Բայց պատահած էր հակառակը...

Եթէ Անտըրլէխթ ախոյեան պիտի հանդիսանայ, փոխ ախոյեան հանդիսանալու հաւանական երկու կալվերը կը նկատուին Կէնք եւ Ֆ. Ք. Պրիւժ:

Անցեալ եղանակի աւարտին փոխ ախոյեան հանդիսացած Ֆ. Ք. Պրիւժ, այժմ սակայն ունի կարգ մը բացականեր: Առաջին հերթին մարզիչ Էրիք Կերէց լքած է իր կալվը, դանացի միջնապահ Էրիք Ասօ միացած է Փ.Ս.Վ. Այնտհովընի, իսկ վեթերան միջնապահ Ֆրանքի Վան Տէր Էլսթ, իր կարգին, կալվը լքելով՝ Ժերմինալ Պիրաշոթի մարզիչ նշանակուած է: Անցեալ եղանակի աւարտէն ետք խումբը ստացած է այս անունը: Նախապէս անիկա կը կոչուէր Ժերմինալ Էքերէն:

Նշենք, թէ Քորթրիք եւ Օսթենտ Բ. դասակարգ փոխադրուած էին, իսկ անոնց փոխարէն Մեքլընէն եւ Վերպրոյետերինկ Ժիլ բարձրացած էին Ա. դասակարգ:

ՊԱՍՔԵԹՈՒԼ
ԿՐՏՍԵՐ ԱՂՋԿԱՆՑ
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՆԹԻԼԻԱՍ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՒ ՅՐԴ

Պասքեթոլի Լիբանանի կրտսեր աղջկանց ախոյեանութեան մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ. Անթիլիասի կազմերը արձանագրեցին լաւ արդիւնքներ:

15էն 16 տարեկան դասակարգին, *Քայլը Ճորի* վերջին մրցումին, Հ.Մ.Ը.Մ. Անթիլիասի աղջիկները տեղի տուին Ֆիլա Սայդայի առջեւ 47-44 արդիւնքով եւ ախոյեանութիւնը աւարտեցին 3րդ դիրքին վրայ: Կիսախաղին Հ.Մ.Ը.Մ. 27-22 յաղթած էր, իսկ Ք. կիսախաղին միշտ ալ առաւելութիւնը պահած էր, սակայն մրցումին վերջին 2 վայրկեաններուն անիկա ընկրկեցաւ եւ յաջորդական 3 *քրի փոյնթեր* արձանագրելով պարտուեցաւ: Հ.Մ.Ը.Մ. եթէ յաղթէր, պիտի հանդիսանար երկրորդ:

11էն 12 տարեկան դասակարգին մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ. Անթիլիասի աղջկանց կազմը երէկ *Քայլը Ճորի* իր առաջին մրցումին յաղթեց անցեալ տարուան ախոյեանին՝ Շանվիլի, 29-25 արդիւնքով (կիսախաղ՝ 17-12):

Ուրբաթ օր, Հ.Մ.Ը.Մ.ի կազմը պիտի մրցի Անդրանիկի դէմ, Քֆարհաթտաղի դաշտին վրայ, ժամը 6:00ին, իսկ Կիրակի օր անիկա պիտի խաղայ իր վերջին մրցումը՝ Ռիապիի դէմ: Եթէ այս երկու մրցումները յաղթէ, Հ.Մ.Ը.Մ. պիտի հանդիսանայ ախոյեան:

ԱԹԼԵԹԻԶՄ

ԼԻՆՖՈՐՏ ՔՐԻՍԹԻ ԿԱԽԱԿԱՅՈՒԵՑԱԻ ԽԹԱՆԻՉ ԴԵՂ ԳՈՐԾԱԾԱԾ ԸԼԼԱԼՈՒ ՅԱՆՑԱՆՔՈՎ

Քրիսթի

100 մեթր վազքի Ողիմպիական նախկին ախոյեան անգլիացի Լինֆորտ Քրիսթի կախակայուեցաւ աթլեթիկմի միջազգային ֆետերասիոնին կողմէ, խթանիչ դեղ գործածած ըլլալու յանցանքով:

39 տարեկան Քրիսթիի արեան եւ մկկի քննութիւնները փաստած են, որ ան 13 Փետրուարին Տորթմունտի աթլեթիկմի կրան փրիին ընթացքին գործածած է արգիլեալ դեղ: Լուրը հաստատեց Բրիտանիոյ Ֆետերասիոնը, սակայն խնդրոյ առարկայ Քրիսթի կը հերքէ նման իրողութիւն: «Ես միշտ ալ դէմ եղած եմ խթանիչ դեղերու գործածութեան եւ ծիծաղելի է պատկերացնել, որ գործածեմ արգիլեալ դեղ՝ ասպարէզին քաշուելէս ետք», կ'ըսէ 1992ի Ողիմպիականի ոսկի մետալակիրը:

Քրիսթի 1997ին քաշուած էր ասպարէզէն, բայց կը չարունակէր երբեմն - երբեմն մասնակցիլ փոքր մրցաշարքերու, իրրեւ հոպի: Ան վերջերս կը գրաւէր մարզիչ Լութեամը:

Քրիսթի, որ խստիւ կը մերժէ ընդունիլ իր դէմ սահմանուած պատիժը, կ'ըսէ, թէ ամէն գնով պիտի փորձէ ինքզինք պաշտպանել դատարանին առջեւ եւ պիտի փաստէ, որ ինք խթանիչ դեղ չէ գործածած երբեք:

Ժամկէտի ծագումով բրիտանացի Քրիսթիի առաջին իրագործումը արձանագրուեցաւ 1986ին, երբ ան հանդիսացաւ 100 մեթր վազքի Եւրոպայի ախոյեան: 1988ի Ողիմպիականին, Սէուլի մէջ, ան հանդիսացաւ 3րդ, բայց աւելի ուշ հռչակուեցաւ 2րդ, երբ քանատացի Պէն Ճոնսընի ոսկի մետալը խլուեցաւ եւ անոր առաջնութիւնը չեղեալ համարուեցաւ, երբ փաստուեցաւ, որ ան խթանիչ դեղ գործածած է: Քրիսթի նաեւ մասնակցած է 200 մեթր վազքի:

ՓԵՐՈՒՃԻԱ ՍՏԱՑԱՒ ԾԱՆՐ ՊԱՏԻԺՆԵՐ

Իտալիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնը երէկ տասը միլիոն լիր (5500 տոլար) տուգանքի ենթարկեց Փերուճիան եւ անոր բերդապահը՝ Անճելօ Փակոթոն երկու մրցումով կախակայեց, որովհետեւ անցեալ ամիս Լիպիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին դէմ տեղի ունեցած բարեկամական մրցումին (Յուլիս 22ին) 21րդ վայրկեանին ծագած կռիւին գլխաւոր դերակատարն էր:

Նոյնքան պատիժ ստացաւ նաեւ Փերուճիայի յառաջապահ Ճիովանի Թետեսքօ, դարձեալ կռիւին մասնակցած ըլլալուն համար:

Այսպիսով, ամսուան մը ընթացքին Փերուճիա երկրորդ անգամ ըլլալով տուգանքի կ'ենթարկուի: Նախապէս, անիկա անցեալ Յուլիս 26ին Եու. Է. Էֆ. Ա.ին կողմէ 50 հազար տոլար տուգանք ստացած էր, որովհետեւ անոր համակիրները «Ինթերպոօ» բաժակի մրցաշարքին (Տրապիզոնսփորի դէմ մրցումին) ընթացքին անկարգապահ գտնուած էին եւ իրենց դաշտին վրայ տեղի ունեցած մրցումին դէպի դաշտ շիշեր նետած էին եւ վիրաւորած՝ իրաւարար մը:

Եու. Է. Էֆ. Ա.ն նաեւ յայտնած էր, թէ Եւրոպայի մրցաշարքին գծով իր դաշտին վրայ կատարելիք երկու մրցումները Փերուճիա պիտի կատարէ օտար դաշտերու վրայ:

ՊԼԷԹԸՐ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

ՖԻՖԱյի նախագահ Սեփ Պլէթըր երէկ ըսաւ, թէ Եգիպտոսի ֆութպոլի ֆետերասիոնին տասը օրուան պայմանաժամ տուած է բացատրութիւն տալու համար անցեալ շաբաթ Սէուտական Արաբիոյ դէմ մրցումին տեղի ունեցած ալն միջադէպին մասին, որուն ընթացքին, եգիպտացի երեք մարզիկներ կարմիր *քարտ* ստացած էին եւ կարգ մը եգիպտացի պատասխանատուներ անկարգապահ գտնուած էին:

Միջցամաքամասային ֆութպոլի մրցաշարքի այդ մրցումին (որ վերջ գտած էր սէուտցիներուն յաղթանակով՝ 5 - 1), օրուան իրաւարարը՝ փարակուէյցի Ուպալտօ Աքինօ, երեք անգամ գործածած էր կարմիր *քարտը*՝ դաշտէն վտարելով եգիպտացի երեք մարզիկներ՝ Հազէմ Էմամը, Ապրելվեթաար Սապրին եւ Սամիր Իպրահիմը: Իրաւարարին որոշումը զայրացուցած էր խումբին պատասխանատուները, որոնք յայտարարած էին, թէ իրենց պարտութեան գլխաւոր պատճառը եղած էր օրուան իրաւարարը:

Պլէթըր յայտնեց, որ երեք մարզիկները երկուքական մրցումով կախակայուած են նաեւ ՖԻՖԱյին կողմէ:

ՄՈՒՊԱՐԱՔ - ՔԱՉԱՖԻ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆ

ՄԵՐՍԱ ՄԱԹՐՈՒՀ, 4 (ՌՈՅԹԵՐ).- Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաք Չորեքշաբթի օր գերաստիճան մը կայացուց Լիպիոյ ղեկավար Մուամմար Քափաֆիի հետ, որ ՄԱԿի պատժամիջոցներուն առկախումէն (Ապրիլ) ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով Եգիպտոս կ'այցելէ:

Նախագահական պալատի աղբիւրները յայտնեցին, որ երկու ղեկավարներուն հանդիպումը տեղի ունեցած է Մերսա Մաթրուհի մէջ:

Եգիպտոսի տեղեկատուութեան նախարար Սաֆուաթ Շերիֆ յայտնեց, որ գերաստիճանին քննարկուած են Միջին Արեւելքի իրաղաղութեան գործընթացը եւ Սուտանի հակամարտ կողմերուն միջեւ ապգային համերաշխութիւն հաստատելու ճիգերը:

Քափաֆի երէկ Լիպիա վերադաձաւ:

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ...

Շարունակուած Ա. էջէն

արարքը՝ յայտարարելով, որ Իսրայէլ պիտի չընդունի իր քաղաքացիներուն դէմ ահարեկչական որեւէ արարք:

Պաղեստինեան կառավարութեան անդամներէն Ժամիլ Թարիֆի ըսաւ, որ պաղեստինեան իշխանութիւնը կը դատապարտէ վայրագ որեւէ արարք՝ ով ալ ըլլայ անոր պատասխանատուն: Թարիֆի աւելցուց սակայն, որ Պարաք կրնայ արգիլել այսպիսի յարձակումները՝ գործադրութեան դնելով Ուայ Ռիվըրի խաղաղութեան համաձայնագիրը:

Այսրյորդանանի մէջ իսրայէլեան ուժերուն հրամանատարը՝ Իցհաք Էյթան, յայտնեց, որ երկու հրեաներուն վրայ կրակ բացած գինեայները փախուստ տուած են դէպի պաղեստինեան իշխանութեան հակակշիռին տակ գտնուող շրջանները:

ՓՐՈՖ. Վ. ՏԱՏՐԵԱՆ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԵՑԱՒ...

Շարունակուած Ա. էջէն

յուշ, եթէ Վ. Տատրեան իր կեանքը չնուիրաբերէր Հայ Դատի ճանաչման գործին: «Շնորհիւ իր գերագոյն ճիգին Վ. Տատրեան կրցաւ Հայկական Յեղասպանութիւնը դուրս բերել մեր ժողովուրդին կեանքէն ու բանալ աշխարհին, եւ այդ ճիգին արդիւնքը եղաւ այն, որ Հայկական Յեղասպանութիւնը այսօր կենդանի ներկայութիւն է միջազգային հարցերու եւ դիւանագիտական փոխյարաբերութիւններու շրջագիծէն ներս», աւելցուց վեհափառը եւ առ ի գնահատանք փրոֆեսէօրին հայանպաստ առաքելութեան՝ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան անունով անոր շնորհեց «Ս. Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանը:

Կաթողիկոսական կոնդակը ընթերցեց Սիփան աբղ. Քէչէճեան: Ապա տեղի ունեցաւ պարգեւատրումը՝ Արամ Ա. վեհափառի ձեռամբ:

Հուսկ, խօսք առաւ պարգեւատրեալը եւ փոխանցեց իր ուրախութիւնը՝ այս անակնկալ պարգեւատրումին համար եւ ըսաւ, որ ինք ճ ամիս առաջ Հայաստանի Հանրապետութեան կողմէ ստացած է «Մովսէս Խորենացի» շքանշանը. ապա հարց տուաւ, որ միթէ կարելի՞ է ունենալ աւելի շքեղ փառք, քան հայ մշակոյթի երկու տիտաններուն շքանշանները:

Իր խօսքին մէջ փրոֆ. Վ. Տատրեան անդրադարձաւ այն դրդապատճառներուն, որոնք կինք մղած են ուսումնասիրելու Հայկական Յեղասպանութեան ծալքերը, ապա նշեց, որ իր աշխատասիրութիւնները նուիրուած են Յեղասպանութեան բոլոր նահատակներուն յիշատակին, եւ թէ իր գործերուն ընդմէջէն ինք իր բողոքն ու ընդվզումն է, որ կ'արտայայտէ՝ Հայկական Յեղասպանութիւնը անտեսողներուն եւ մերժողներուն հանդէպ:

Փրոֆ. Վ. Տատրեան իր խօսքը աւարտեց Պոլսոյ մէջ իր մանկութեան տրուած աղօթքներուն վերյիշումով:

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն:

ԱՂԷՏԱԼԻ ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

բարձրացուցած է երկիրը հարուածող փոթորիկին պատճառով իննկած գոհերուն թիւը: Երկուան հողային սահանքը քանդած է նաեւ մեծ թիւով բնակարաններ:

«Սլկա» փոթորիկը, որ պատճառած է ողողումները, Զինաստանի մէջ աւելի քան 400 գոհեր պատճառած է եւ 1,8 միլիոն հոգի անպատսպար ձգած: Զինաստանի մէջ աղէտի գօտի դարձած է Եանկցէ գետը եզերող շրջանը: *Կը նախատեսուի, որ Եանկցէի ողողումները քանի մը ամիս չարունակուին գետին հոսանքն ի վար: Միջազգային կարմիր Խաչ եւ կարմիր Մահիկ կազմակերպութիւնները ահազանգ հնչեցուցած են՝ միջազգային օժանդակութեան կոչ ուղղելով:*

Հիւսիսային Քորէայի մէջ գոհերուն թիւը բարձրացած է 42ի, իսկ անպատսպար մնացողներուն թիւը՝ 39 հազարի: Հարաւային Քորէայի մէջ ալ անպատսպար մնացած են 24 հազար քորէացիներ:

Վիեթնամի մէջ եւս, «Սլկա» պատճառած է 17 գոհեր եւ տեղահան րրած է 22 հազար հոգի:

●*ՍՈՒՏԱՆԻ Ուժպատա քաղաքին մէջ ողողումները հինգ գոհ խլած են եւ հազարաւոր ուրիշներ անպատրսպար ձգած:*

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԿԸ ՄՐՑԻՆ ԱՐԵԳԱԿՆԱՅԻՆ ԽԱՒԱՐՄԱՆ ԱՌԻԹՈՎ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԳՐԱՒԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ռումանիա եւ Պուլկարիա, որոնց տնտեսութիւնները յետ համայնավար ժամանակաշրջանի ցընցումներ կ'ապրին տակաւին, կը փորձեն ամէն գնով ուշադրութիւն գրաւել եւ գրօսաշրջիկներու տոլարներ ապահովել՝ օգտուելով այն տուեալէն, թէ երկուքը յառաջիկայ չաբթուան արեգակնային ամբողջական խաւարման ճամբուն վրայ կը գտնուին:

Երկու երկիրները, որոնք Արեւելեան Եւրոպայի ամէնէն աղքատներէն են ու կ'ուղղուին դէպի չուկայի արեւելումով տնտեսութիւն, կ'ըսեն, թէ հագարամեակի վերջին խաւարումը վայելելու համար լաւագոյն վայրերուներն են:

Սակայն գիտնականներ եւ պարգապէս խաւարման երեւոյթով հետաքրքրուած մարդիկ ներգրաւելու մրցակցութիւնը իրապէս դրժուար է իրենց համար, նկատի ունենալով, որ խաւարումը պիտի անցնի արեւմտեան Անգլիոյ Քորնուոլի չրջանէն, հիւսիսային Ֆրանսայէն, Պաւարիայէն եւ Հունգարիայէն՝ ապա միայն հասնելով Ռումանիա եւ Պուլկարիա:

Այս երկու երկիրներուն մէջ, Օգոստոս 11ի խաւարման առիթով պատրաստութիւնները այնքան ալ հեգասահ չեն ընթացած ու յատկապէս գգալի է կեցութեան յարմար վայրերու տագնապը:

Միւս կողմէ, գոյութիւն ունեցող պայմանները եւ մանաւանդ երկու երկիրներուն սահմանակից Եուկոսլաւիոյ մէջ 11 չարթուան պատերազմը աւելի եւս դժուարացուցած են կացութիւնը:

Ռումանիոյ Գիտութիւններու Ակադեմիայի աստղագիտութեան հիմնարկի տնօրէն Մակտա Սթավինչի կ'ըսէ, թէ խաւարումը «իր առաւելագոյնը պիտի արձանագրէ» Ռումանիոյ մէջ: Այս պատճառով ալ երկիրը պէտք է առաւելագոյնս պատրաստուած ըլլայ, կը յայտնէ ան՝ աւելցնելով. «Խաւարումը կրնար օգտակար ըլլալ մեր երկիրը մթութենէ դուրս բերելու համար»:

Խաւարումը ամբողջական պիտի ըլլայ 2 վայրկեան եւ 23 երկվայրկեան՝ մթութեան մէջ ձգելով 112 քմ. յայնքով գօտի մը՝ Ռումանիոյ, ներառեալ Պուլքրչի մէջ, որ անոր ճամբուն վրայ եւրոպական միակ մայրաքաղաքը պիտի ըլլայ: Անիկա մէկ երկվայրկեան նուազ պիտի տեւէ, երբ անցնի հիւսիսարեւելեան Պուլկարիոյ Սեւ ծովու ամէնէն մեծ ժողովրդականութիւն վայելող արձակուրդի գօտիէն:

ԴԺԳՈՀ ՋՐՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ

Սակայն սեփականաշրջորհումի դանդաղ ընթացքը պատճառ դարձած է, որ Ռումանիա 815 պանդոկներու մէջ միայն 160 հագար սենեակ ունենայ, մինչ անոր գրօսաշրջութեան մարգին ապահոված չահը տարեկան 60 միլիոն տոլարի կը հասնի միայն բաղդատած 1970ական թուականներու բարգաւաճ օրերուն, երբ գերմանացի եւ բրիտանացի զրօսաշրջիկներ Սեւ ծովու ծովափը կ'այցելէին:

Երկրին մէջ բազմաթիւ պատմութիւններ չրջան կ'րնեն դժգոհ գրօսաշրջիկներու մասին, որոնք մեծ գումարներ կը վճարեն սենեակներու համար, ուր յոյսի մէկ լամբ կայ միայն կամ տաք եւ նոյնիսկ պաղ ջուրը մնայուն չէ:

Ճամբաներու ցանցը նոյնպէս վատ վիճակի մէջ կը գտնուի, իսկ Պուլքրչի արեւմուտքը գտնուող 100 քմ. երկարութեամբ միակ մայրուղին նորոգութեան ընթացքի մէջ է:

Ի տես այս դժուարութիւններուն, իշխանութիւնները գրաւիչ այլընտրանքներու դիմած են:

Ամէնէն գեղացուններ կիչերը նախատեսուած բացօթեայ համերգ մրն է՝ երգիչ Լուչիանօ Փաւարոթթիի կողմէ՝ մահապատիժի ենթարկուած համայնավար բռնատէր Նիքոլայ Չաուչեսքուի կառուցած մարմարեայ հսկայ պալատին առջեւ: Համերգը կազմակերպողները կ'ըսեն, թէ մինչեւ 200 տոլար արժող 20 հազար տոմսերը յաւ կր ծախուին, երկրի մր մէջ, ուր միջին-համասականները հազիւ 100 տոլարի կը հասնին:

Չաուչեսքու կրնայ յետմահու գրաւիչ այլ հետաքրքրութիւններ ստեղծել նաեւ Օգոստոս 9էն 14 կառավարութեան կողմէ կազմակերպուած աճուրդի մը, որուն ընթացքին նախկին բռնատէրին ու անոր կնոջ՝ Էլենայի պատկանած իննքնաշարժներ, մուշտակներ, հագուստեղէն ու այլ առարկաներ ծախու պիտի դրուին:

Պուլկարիոյ մէջ մինչ այդ պանդոկներու տէրերը կ'ըսեն, թէ Սեւ ծովու Ալպինա գրօսաշրջային կեդրոնին չուրջ գօտին խաւարումը աւելի լաւ ձեւով տեսնելու պայմաններ ունի: Բոլոր պանդոկները արդէն իսկ լեցուն են, իսկ ամէնէն մեծ պանդոկը իր տանիքին վրայ հսկայ աստղադիտակ մը հաստատած է:

Պուլկարիոյ պաշտպանութեան նախարարութիւնը հրթիռներու փորձարկումի յայնատարած վայր մը խաւարումը դիտելու կեդրոնի վերածած է, ինչպէս նաեւ ողք երաժշտութեան համերգ մր նախատեսուած է:

ԿՈՂՄՆԱԿԻ ՇԱՀԵՐ

Խաւարման համար տեղի ունեցող պատրաստութիւնները աւելի «թեթեւ պահեր»ու եւ չահագործումներու դուռ բացած են:

Ռումանիոյ կեդրոնական Դրամատունը հրապարակած է Եւրոպայի կերպընկալ առաջին թղթոսկին՝ 2000 լէյ (չուրջ 10 ամերիկեան սէնթ) արժէքով: Անիկա յուշանուէրներ փնտռողներուն 2 տոլար պիտի արժէ: Նոյն գինր պիտի արժեն նաեւ փաւարոթթիի նկարը կրող դրոշմաթուղթեր:

Պետական նամակատունը մէկ տոլարի կը վաճառէ ակնոցներ, որոնք, ըստ անոր, կրնան գործածուիլ ամբողջ խաւարումը 2 ժամ 40 երկվայրկեան ապահով կերպով դիտելու համար:

Սակայն Ռումանիոյ պատկերասփիւռի կայանր հաղորդած է, թէ կարգ մը նամակարաչխներ, որոնք չահարաժին կ'ապահովեն, չափագանցուած ձեւով ճիգ կր թափեն ակնոցները ծախելու համար գիւղացի տարեց բնակիչներու, որոնք իրենցմէ կախեալ են՝ պետութենէն իրենց չնչին թոշակները ստանալու համար:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԻՐԱՔԻ ԵՐԿԻՆՔԸ ՄՕՏ ՕՐԷՆ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

աւելցուց, որ Իրաք կրակէ բլուրի մր պիտի վերածէ օդային իր սահմանները՝ դէմ դնելու համար թշնամիներուն: Եասին չըսաւ, սակայն թէ Իրաք ի՛նչ միջոցներու պիտի դիմէ:

Միւս կողմէ, Ռուսիա Երեքշաբթի օր Ապահովութեան Խորհուրդին մէջ քննադատած էր ամերիկեան եւ բրիտանական յարձակումները Իրաքի դէմ: Դռնփակ նիստի մը ընթացքին, ռուս ներկայացուցիչը պահանջած է, որ վերջ տրուի «արգիլեալ գօտի»ներու ռմբակոծումին: Ամերիկացի պատուիրակը, սակայն, վերստին չեչտած է, թէ գօտիները հաստատուած են պաչտպանելու համար այդ չրջաններու բնակիչները իրենց կառավարութեան բռնարարքներէն:

●*ԻՐԱՔ Չորեքշաբթի օր ամբաստանեց Բրիտանիան եւ Միացեալ Նահանգները՝ դիտել տալով, որ անոնք կ'ուչացնեն աւելի քան 457 պայմանագրութիւններ, որոնք ստորագրուած են ՄԱԿի «քարիւղի փոխարէն սննդեղէն» ծրագիրին ծիրէն ներս: Առեւտուրի նախարարութիւնը յայտնեց, որ պայմանագրութիւնները 756,8 միլիոն տոլար կ'արժեն:*

●*ԻՐԱՔԵԱՆ ընդդիմադիր չիի չարժումի մր ղեկավարը Սէուտական Արաբիա կը գտնուի, տեսակցութիւն ունենալու համար գահաժառանգ իչխան Ապտալլայի հետ: Մոհամէտ Պաքր Հաքիմ սէուտցի պաչտօնատարներու հետ պիտի քննարկէ Իրաքի իրավիճակը:*

«ՀԱՅՐԵՆԻՔ» ԵՒ «ԱՄԲՈՂՋ ՌՈՒՍԻԱ»...

Շարունակուած Ա. էջէն

կը նկատէ 2000 թուականի կէսերուն նախատեսուած նախագահական ընտրութեանց:

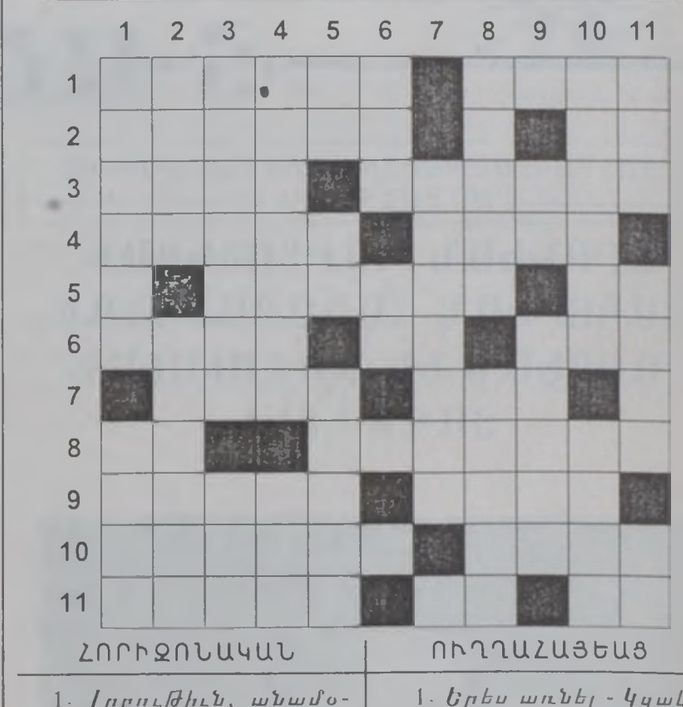
Կարգ մը մեկնարաններ, որոնց կարգին, նախկին խորհրդային նախագահ Միխայիլ Գորբաչով, կ'ըսեն, թէ Փրիմաքով կրնայ նախագահ ըլլալ, իսկ Լուժքով՝ վարչապետ:

Ելցին կ'ուզէ ամէն գնով ազդեցութիւն բանեցնել քաղաքական գործընթացին վրայ, հակառակ անոր, որ ան չի կրնար պաչտօնավարութեան երրորդ ժամանակաչրջանի մր համար թեկնածուիլ դնել:

Ան Չորեքչաբթի օր տեսակցութիւն ունեցած է Շայմիեւի հետ, որուն հետ քննարկած է, թէ ինչպէս նոր դաչնակցութիւնը կրնայ «կեդրոնի բոլոր ուժերը ամրապընդել Պետական Նոր Տումային մէջ խորհրդարանական չինիչ մեծամասնութիւն մր ապահովելու նպատակով»:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4333

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Լրբութիւն, անամօթութիւն - Քաղցած:*
2. *Ճոխ, հարուստ - Ջիու կռնակին ծայրամասերը:*
3. *Տէր եւ տիկին - Էջին յատակը գտնուող ծանօթագրութեան բաժին:*
4. *Մովսէսին - Քուն:*
5. *Սուր ակռայ - Կրկնրած ձայնաւորներ:*
6. *Բանջարեղէն մը (հակ.) - Ժամանակի միաւոր - Հուր:*
7. *Կիլիկիոյ երբեմնի վաճառաչահ նաւահանգիստներէն - Զար ոգի:*
8. *Կրկնուած բաղաձայններ - Ստուգիւ:*
9. *Կայանդ (հակ.) - Մեղմհով:*
10. *Ժաքլին Քենեմի՝ ամուսնոյն մահուընէ ետք - Արաբական երկիր:*
11. *Ջանալ, աչխատիլ - Բոսոր - Հայրենի կանացի ամսաթերթ:*

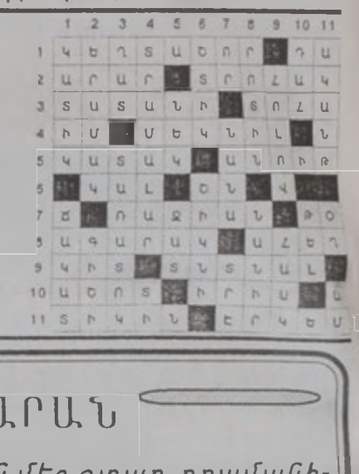
ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Երես առնել - Կպակ:*
2. *Հինտու սիրոյ աստուածր - Պտոյտ, թափառում:*
3. *Ուլունք - Բնակարանի:*
4. *1996ի Ամառնային Ողիմպիականները հիւրընկալած ամերիկեան քաղաքը - Լիբանանի գետերէն:*
5. *Ցուցական ածական - Այբուբենէն - Զապել Ասատուրի գրչանունը:*
6. *Կղպանքի ծակ (հակ.) - Ձայնանիչ:*
7. *Փայլեցո՛ւր կամ չպարկ՛:*
8. *Սոսկ (հակ.) - Խառնուիլ, հետեւիլ:*
9. *Իրերայաչորդ տառեր - Վահան:*
10. *Խաղողի կուտ - Գլուխր կախ՝ հայ դիւցուհի:*
11. *Համադասական չաղկապ - Հագորան - Այբուբենէն:*

ԹԻՒ 4332

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական թղթոսկի	33,43 - 36,45 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50,00 - 51,00 լ.ո.
Պաներէյնեան տինար	3998,70 - 4000,81 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4932,97 -4934,91 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2115,54-2117,58 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	408,92 - 410,97 լ.ո.
Սեուտական ռիալ	400,10 - 402,10 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3935,82 -3937,86 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	412,94 - 414,96 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	439,18- 441,22 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2443,70 - 2445,25 լ.ո.
Գերմանական մարք	828,65 - 830,49 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորեն	734,16 - 736,75 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	245,17 - 247,75 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1013,25 - 1015,30 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	37,12 - 39,09 լ.ո.
Դանիական քուրոն	213,21 - 215,10 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	183,44 - 185,46 լ.ո.
Սպանական փեզեթա	8,78 - 9,83 լ.ո.
Թրքական լիրա	0,0365 - 0,0385 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2800,47 - 2802,49 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	830 - 832 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	13005 - 13008 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2450 - 2452,00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1502,00 - 1514,00 լ.ո.
Քանատական տոլար	1006,11 - 1008,86 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	991,30 - 993,41 լ.ո.
Եուրօ	1621,91-1623,93 լ.ո.

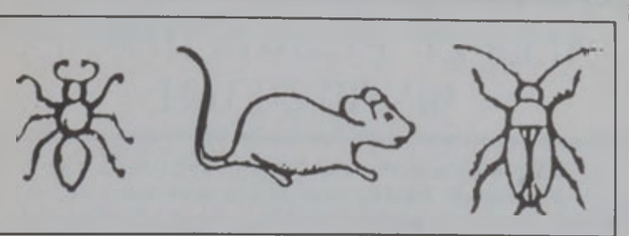
● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	75,000 - 80,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	75,000 - 80,000 լ.ո.
Սամանեան մէկ ոսկի	65,000 - 70,000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	455,000 - 465,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	12,250,000 - 12,750,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	255,15S - 257,25 S
Մէկ օնս արծաթ	5,50 S - 5,52 S

● ՍՈԼԻՏԵՐԻ ԲԱԾՆԵՔՈՂՔԵՐ

	Գինի Ա. ճշդում	Գինի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	7 1/8	7 1/4
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	7 1/8	7 1/8

ARBINS INSECTICIDE

ՄՈՒԿ, ԱՌՆԵՏ, ՈՒՏԻՃ (ՍԱՐՍՈՒՌ), ՍԱՐԿ, ՄՐՋԻՒՆ ԵՒ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿԻ ՄԻՋԱՏՆԵՐՈՒ

ՄԱՔՐԱԳՈՐԾՈՒՄ

●12 ԱՄԻՍ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ

Դիմել՝ ՀՐԱՅՐ ԹԱՊԱԳԵԱՆԻՆ Հեռ. 01-255103